

LETNO POROČILO 2013

AKOS

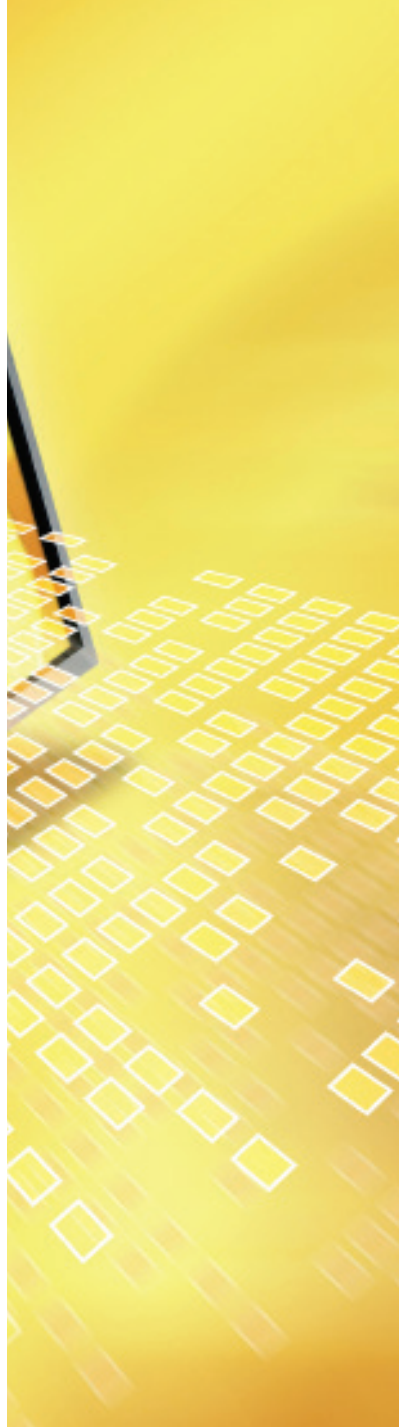
KAZALO

1	PRAVNA PODLAGA	7
2	PREDSTAVITEV AGENCIJE	9
	2.1 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA AGENCIJE	9
	2.2 DELO AGENCIJE ZA SEK IN SRDF	10
3	POROČILO O DELU	13
	3.1 PROBLEMATIKA NEPOTRJENEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013	13
	3.1.1 Zagotavljanje pogojev za izgradnjo omrežij četrte generacije (Javni razpis frekvenc za mobilne tehnologije z javno dražbo)	15
	3.2 TELEKOMUNIKACIJE	16
	3.2.1 Stanje na trgu elektronskih komunikacij	16
	3.2.2 Glavne aktivnosti področja za telekomunikacije v letu 2013	24
	3.2.3 Nadzor trga telekomunikacij	27
	3.3 ELEKTRONSKI MEDIJI	28
	3.3.1 Stanje na trgu elektronskih medijev	28
	3.3.2 Glavne aktivnosti področja za elektronske medije v letu 2013	34
	3.3.3 Nadzor televizijskih in radijskih programov	37
	3.4 RADIJSKI SPEKTER	40
	3.4.1 Stanje na trgu radiokomunikacij	40
	3.4.2 Glavne aktivnosti področja za radijski spekter v letu 2013	42
	3.4.3 Nadzor RF spektra	46

3.5 POŠTA	47
3.5.1 Stanje na trgu poštних storitev	47
3.5.2 Glavne aktivnosti področja za pošto v letu 2013	57
3.5.3 Nadzor trga poštних storitev	60
3.6 ŽELEZNICE	61
3.6.1 Razvoj trga storitev v železniškem prometu	61
3.6.2 Ukrepi agencije za večjo izkoriščenost javne železniške infrastrukture	70
3.6.3 Uporabnina za dostop na javno železniško infrastrukturo Republike Slovenije	70
3.6.4 Pritožbe potnikov v železniškem prometu	70
3.7 REŠEVANJE SPOROV IN PRITOŽB	71
3.7.1 Spori na področju elektronskih komunikacij	71
3.7.2 Spori na področju poštних storitev	75
3.7.3 Zastopanje agencije pred sodišči	77
3.8 ZAŠČITA KONČNIH UPORABNIKOV	78
3.8.1 Izvajanje uredbe o gostovanju	78
3.8.2 Enotna evropska številka za klice v sili »112«	79
3.8.3 Številke za storitve z družbeno vrednostjo »116 xxx«	79
3.8.4 Univerzalna storitev	80
3.8.5 Delavnice za operaterje in potrošniške organizacije	80
3.8.6 Portali www.akos-rs.si , www.komuniciraj.eu in http://dvb-t.apek.si	81
3.8.7 Klicni center	81
3.8.8 Pojasnila končnim uporabnikom	82
3.9 INSTITUCIONALNO UPRAVLJANJE	82
3.9.1 Upravljanje s kadri	82
3.9.2 Informacijska podpora	85
3.9.3 Zagotavljanje javnosti dela agencije	86
3.9.4 Sodelovanje s slovenskimi in mednarodnimi institucijami	87
3.9.5 Posebni projekti: SEE Digi.TV, koordinacija prehoda na digitalno televizijo v jugovzhodni Evropi	87
4 POSLOVNO POROČILO	91
4.1 PRAVNA PODLAGA	91
4.2 FINANČNE POSLEDICE NEPOTRJENEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013	92
4.3 RAČUNOVODSKI IZKAZI AGENCIJE	94
4.4 RAČUNOVODSKE USMERITVE	101
4.5 POMEMBNEJŠA RAZKRITJA RAČUNOVODSKIH INFORMACIJ	102
4.6 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	111
4.7 PRIHODKI IN ODHODKI PO NAČELU DENARNEGA TOKA (PRILAGOJEN IZKAZ)	112

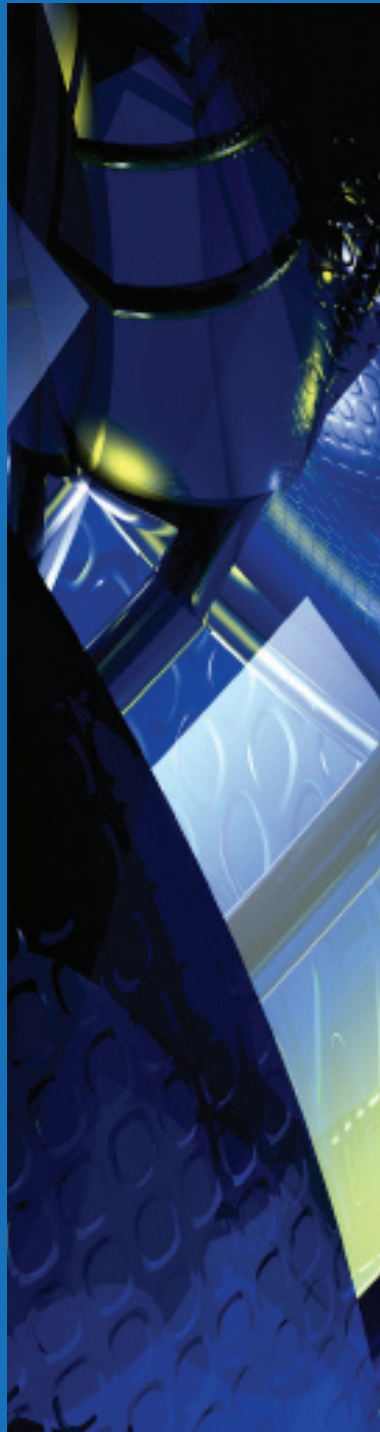
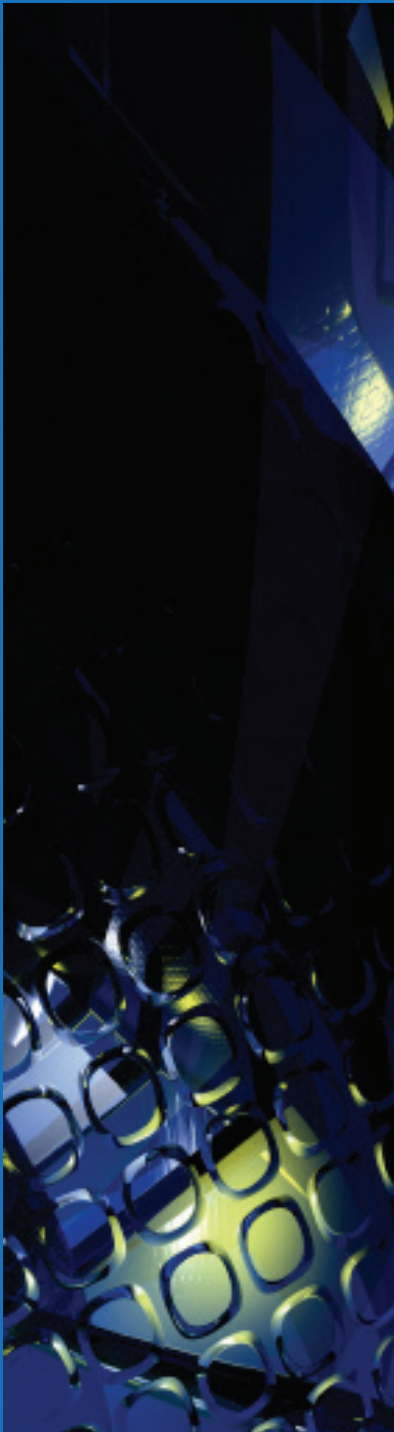
1

PRAVNA PODLAGA

V skladu z Zakonom o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1; Ur. l. RS, št. 109/2012 in 110/2013) in Sklepom o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 41/2013) daje agencija Vladi Republike Slovenije v soglasje Letno poročilo 2013.

Agencija opravlja svoje naloge na podlagi:

- Zakona o elektronskih komunikacijah, v nadaljnjem besedilu ZEKom-1, (Ur. l. RS, št. 109/2012 in 110/2013),
- Zakona o medijih, v nadaljnjem besedilu ZMed, (Ur. l. RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 69/06/ ZOIPub in 36/08/ ZPOmK),
- Zakona o Radioteleviziji Slovenija, v nadaljnjem besedilu ZRTVS-1 (Ur. l. RS, št. 96/05, 109/05-ZDavP-1B in 105/06-odl. US),
- Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, v nadaljnjem besedilu ZAvMS (Ur. l. RS, št. 87/2011),
- Zakona o digitalni radiodifuziji, v nadaljnjem besedilu ZDRad (Ur. l. RS, št. 102/2007, 85/2010, 47/2012 in 109/2012-ZEKom-1),
- Zakona o poštnih storitvah, v nadaljnjem besedilu ZPSto-2, (Ur. l. RS, št. 51/2009 in 77/2010),
- Zakona o železniškem prometu (Ur. l. RS, št. 11/2011-UPB6, 63/2013-ZZelP-I).

PREDSTAVITEV AGENCIJE

Agencija v začetku leta 2014 začela uporabljati novo ime Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, ki ga določa novi ZEKom-1. Pred tem je bilo v uporabi ime Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije. Pristojnosti agencije se zaradi preimenovanja niso spremenile. Ker predmetno letno poročilo nastaja februarja 2014, agencija v tem dokumentu uporablja novo ime.

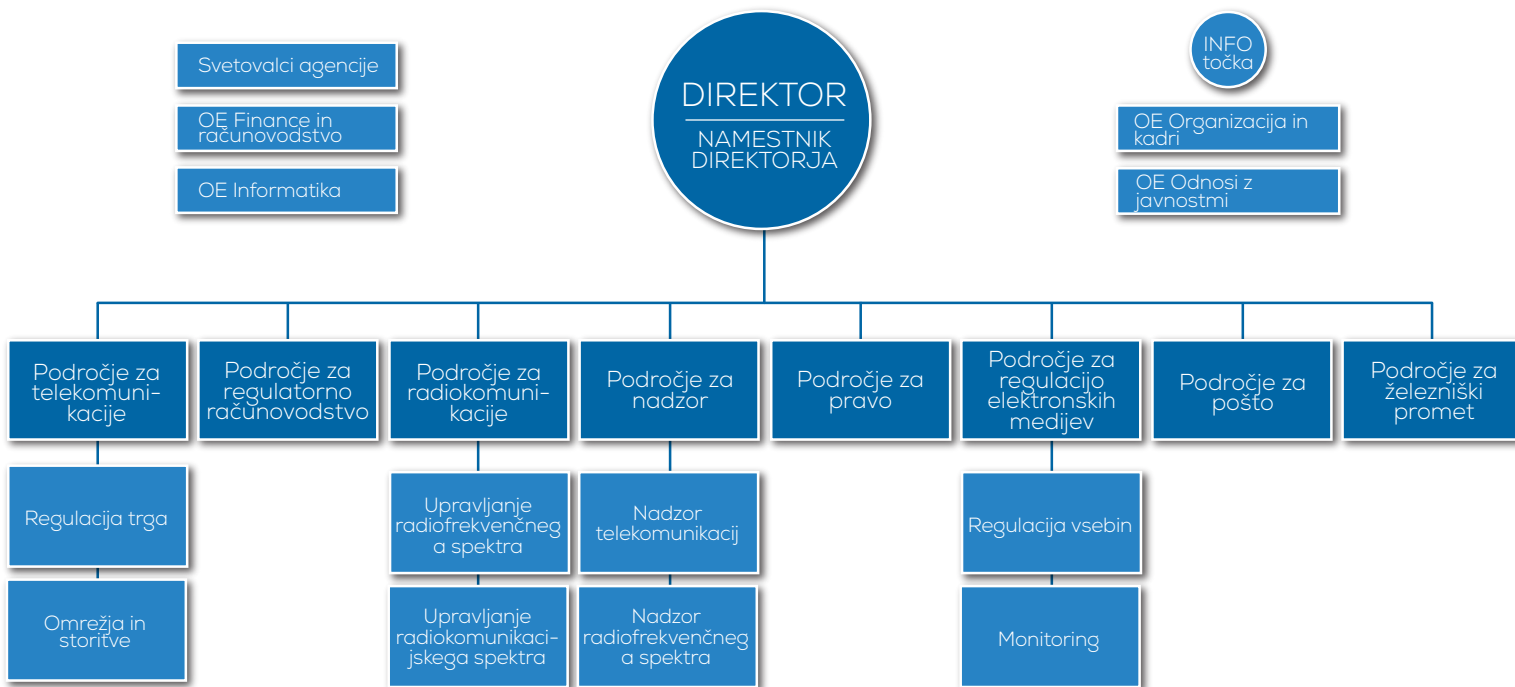
Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS je neodvisen organ, ki ureja in nadzira trg elektronskih komunikacij, upravlja in nadzira radiofrekvenčni spekter v Sloveniji, opravlja naloge na področju radijskih in televizijskih dejavnosti, ureja in nadzira trg poštnih storitev ter storitev železniškega prometa v Slovenij.

2.1 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA AGENCIJE

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije opravlja svoje poslanstvo v okviru osmih področij ter štirih organizacijskih enot. Področja so: Področje za telekomunikacije, Področje za radiokomunikacije, Področje za pošto, Področje za nadzor, Področje za pravo, Področje za regulatorno računovodstvo, Področje za regulacijo elektronskih medijev in Področje za železniški promet. Organizacijske enote pa so naslednje: OE Organizacija in kadri, OE Finance in računovodstvo, OE Informatika in OE Odnosi z javnostmi, ki nudijo podporo celotni agenciji.

V času nastajanja tega besedila je v postopku sprejem novega statuta agencije, ki ohranja organizacijsko strukturo agencije, spreminja pa poimenovanje področij, ki bodo po novem sektorji.

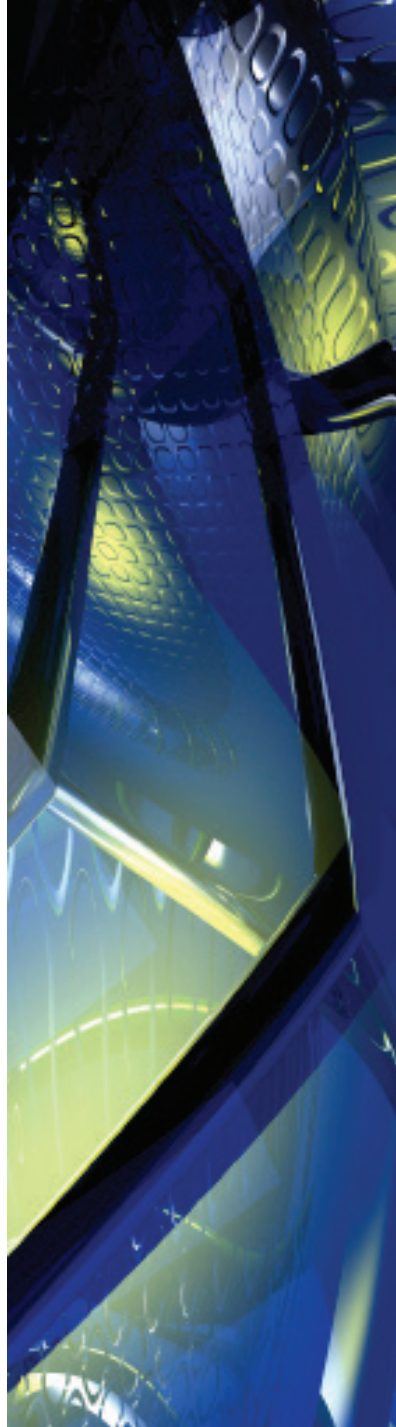
Slika 1: Organigram

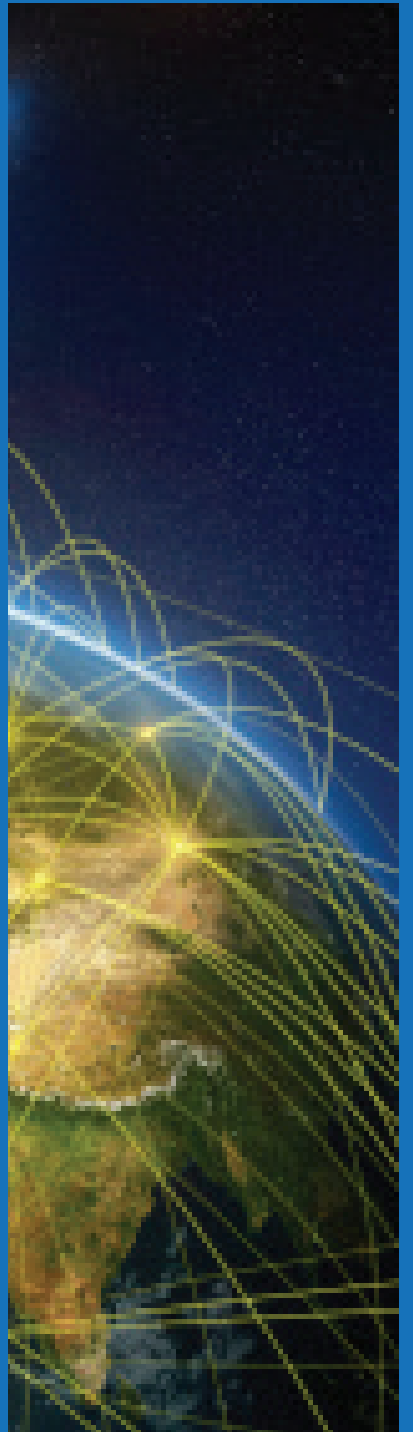

2.2 DELO AGENCIJE ZA SEK IN SRDF

Agencija zagotavlja finančna sredstva ter administrativno podporo novo ustanovljenemu Svetu agencije, Svetu za elektronske komunikacije (SEK) in Svetu za radiodifuzijo (SRDF).

Svet agencije je bil ustanovljen z ZEKom-1. Pristojen je za sprejem svojega poslovnika, dajanje mnenja k programu dela, finančnemu načrtu in letnemu poročilu, dajanje soglasja k statutu, ki ga sprejme direktor agencije, predlaganje imenovanja ali razrešitve direktorja agencije, predlaganje začasne prepovedi opravljanja nalog direktorja, predlaganje predčasne razrešitev članov sveta agencije. Svet za elektronske komunikacije je po ZEKom-1 zadolžen za spremljanje in svetovanje pri usmerjanju razvoja elektronskih komunikacij ter sodelovanje pri varstvu interesov potrošnikov na področju elektronskih komunikacij. Svet za radiodifuzijo v postopkih, ki jih vodita agencija in Ministrstvo za kulturo daje predhodna mnenja in soglasja ter sodeluje pri pripravljavanju določenih aktov.

3

POROČILO O DELU

3.1 PROBLEMATIKA NEPOTRJENEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013

V času nastajanja letnega poročila 2013 agencija nima potrjenega Programa dela in finančnega načrta za leto 2014 niti za leto 2013 (v nadaljevanju: PD). Ker je nepotrjen PD za leto 2013 povzročil znatne težave agencije tako pri izvedbi ključnih nalog kot pri financiranju agencije, to problematiko posebej izpostavljam. V tem poglavju (poročilo o delu) navajamo načrtovane ključne naloge, ki jih agencija ni začela izvajati zaradi nepotrjenega PD 2013, v poslovnem poročilu, ki sledi poročilu o delu, pa izpostavljam finančne posledice nepotrjenega PD 2013.

Agencija je v zakonsko predvidenem roku (oktober 2012) pripravila predlog PD za leto 2013 ter ga posredovala pristojnim organom v potrjevanje. V mesecih, ki so sledili, je agencija pridobila dodatne usmeritve MIZKŠ in MGRT za popravek obstoječega načrta ter pripombe in predloge operaterjev in Pošte Slovenije d.o.o. v času od januarja do septembra 2013, ko je bil ministrstvu posredovana zadnja verzija PD 2013, so se predstavniki agencije in ministrstva srečali na več sestankih, med njimi pa so potekale tudi druge oblike korespondence. Vse navedene aktivnosti so bile namenjene usklajevanju finančnega načrta s predlogom, da se zmanjša načrtovan obseg zaposlitev, spremeni dinamika izvajanja projektov ter hkrati v nov predlog finančnega načrta vključi z ZEKom-1 pridobljene naloge.

Agencija je v PD 2013 zapisala ključne naloge, v okviru katerih so opredeljeni posamezni projekti. Gre za naloge, ki so strateško pomembne in ključne za razvoj informacijske družbe, obenem pa se agencija do sedaj z njimi ni ukvarjala. Večino teh ključnih nalog je agencija načrtovala zaradi novih zadolžitev, ki jih je dobila zaradi spremenjene zakonodaje (novi ZEKom) ali pa zaradi novih regulatornih pristopov in ureditve na evropski ravni. Vse zahtevajo tudi precejšnje finančne in kadrovske vložke, timsko delo zaposlenih znotraj različnih področij agencije ter pomoč zunanjih strokovnjakov.

PD za leto 2013 kljub temu ni bil potrjen, zato se niso začele izvajati ključne naloge/ projekti agencije, ki so bili načrtovani v omenjenem dokumentu. Agencija tudi ni imela zagotovljenega stabilnega financiranja in posledično ni izvajala usposabljanja in zaposlovanja strokovnega kadra. Izjema je projekt, v okviru katerega agencija pripravlja kompleksno dražbo

frekvenc za mobilno tehnologijo, s čimer bo zagotovila pogoje za izgradnjo omrežji četrte generacije. Šele konec minulega leta se je agencija začela ukvarjati tudi z regulacijo ločenega računovodstva na področju za pošto, kar je tudi opredelila kot ključno nalogo v letu 2013. Druge za leto 2013 načrtovane ključne naloge se niso izvajale. Te naloge so:

- Zasedovanje ciljev Digitalne agende za Evropo in omogočanje razvoja in gradnje omrežij nove generacije. V okviru te naloge sta dva obsežna in med seboj povezana projekta, ki zahtevata sodelovanje zunanjih in lastnih strokovnjakov z več področij agencije, vodilo pa ju bo področje za telekomunikacije. To sta: priprava strategija regulacije in stroškovnih modelov širokopasovnih omrežij naslednje generacije (NGN) zasnova strategije razvoja regulacije projektov GOŠO3.
- Vzpostavitev Centra za spremljanje investicij, kar pomeni vzpostavitev in izvajanje sistema za nadzor gradnje, nadgradnje, vzdrževanja, evidentiranja in souporabe javne komunikacijske infrastrukture. To je povsem nova in zelo obširna naloga, ki jo agenciji nalaga novi Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1).
- Vzpostavitev sistema za spremljanje kakovosti storitev fiksni in mobilni širokopasovni omrežij je ravno tako popolnoma nova naloga agencije. Gre za vzpostavitev nadzora nad kvaliteto mobilni in fiksni podatkovni storitev v širokopasovni omrežij (OoS BB), ki postaja predpogoj za kvalitetno delovanje omrežij NGN in ugotavljanje ustreznosti opravljanja storitev operaterjev na področju omrežne nevtralnosti.
- Nadgradnja sistema elektronskega poslovanja eAPEK+, kamor sodi celovita prenova sistema elektronskega poslovanja (eAPEK+), ki bo dopolnil manjkajoče funkcionalnosti sedanjega e-poslovanja.
- Krepitev kadrov in njihovih kompetenc. Ker je agencija že več let kadrovsko izjemno podhranjena, zaradi česar nekateri ključni nalog ne more začeti izvajati, je posebno pozornost namenila kadrovske politiki. Predvidela je zaposlovanje in izobraževanje, da bi tako zapolnila kadrovske vrzeli. K temu jo zavezujejo tudi ugotovitve Evropske komisije, ki redno opozarja na podhranjenost agencije

Agencija je ključne naloge, ki so bile načrtovane že v PD za leto 2013, ponovno načrtovala v Programu dela in finančnem načrtu za 2014.

Agencija ob tem opozarja na škodljive posledice za regulacijo trga elektronskih komunikacij in povečanje operativni stroškov poslovanja agencije zaradi nesprejetega PD 2013. Tako stanje pomeni neurejenost regulacije trga elektronskih komunikacij, elektronskih medijev, poštni in železniški storitev, povzroča zakasnitve ključni projektov ter nepredvideno povečevanje operativni stroškov agencije. Tako se dramatično zamika usposabljanje strokovnega kadra ter zmanjšuje zmožnost agencije za izvajanje ključni in kompleksni bodoči regulatorni nalog, kar bo verjetno povzročilo resne zamude in težko popravljive posledice za razvoj trga elektronskih komunikacij ter za zagotovitev investicijskega regulatornega okvira za realizacijo projektov izgradnje omrežja nove generacije (NGA) in s tem izpolnitev zavez Digitalne agende 2020.

Ob tem je treba poudariti, da je agencija v letu 2013 izvajala vse druge redne naloge in aktivnosti. Gre predvsem za administrativne postopke, ki jih redno izvaja. Vse te aktivnosti, ki so bile izvedene v letu 2013, so navedene po posameznih področjih v nadaljevanju.

3.1.1 Zagotavljanje pogojev za izgradnjo omrežij četrte generacije (Javni razpis frekvenc za mobilne tehnologije z javno dražbo)

Zaradi pomembnosti ter sprejetih usmeritev ministrstva glede nujnosti realizacije razpisa, je agencija kljub nesprejetemu PD za leto 2013 izvajala ključno nalogo z naslovom Zagotavljanje pogojev za izgradnjo omrežij četrte generacije. Gre za pripravo in izvedbo javnega razpisa frekvenc za mobilne tehnologije z javno dražbo.

S pripravo strokovnih podlag za prerazporeditev spektra ter posledično za razpis frekvenc za mobilna omrežja četrte generacije (4G), ki omogočajo mobilni širokopasovni dostop (LTE), je agencija z vsemi razpoložljivimi kadri začela v letu 2012. Priprava javnega razpisa frekvenc za mobilne tehnologije z javno dražbo (4G) je bila tudi v letu 2013 in bo vsaj v prvi polovici leta 2014 prednostna naloga agencije, v kateri sodeluje več področij in zaposlenih.

Marca 2013 je agencija objavila izhodišča za ta razpis in prvič tudi okvirno časovnico celotnega projekta, ki ima tri dele ((1) podaljšanje odločb za 900 MHz, (2) kratkoročni javni razpis dela spektra na 1800 MHz in 2100 MHz ter (3) javni razpis z javno dražbo v pasih 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz in 2600MHz). Izhodišča so bila predmet javne razprave.

V prvi polovici leta 2013 je izvedla podaljšanje odločb za 900 MHz in kratkoročni javni razpis dela spektra na 1800 MHz in 2100 MHz.

Septembra 2013 je agencija objavila osnutek informativnega memoranduma za javni razpis z javno dražbo in javnost pozvala k podaji komentarjev. Da bi omogočila čim širšo razpravo v zvezi z omenjenim dokumentom, ki postavlja okvire za razpisno dokumentacijo, je agencija na spletni strani odprla tudi forum. Na vsa prejeta mnenja, ki jih je prejela do 11. novembra 2013, je agencija odgovorila. Vse skupaj pa je javno predstavila 9. decembra 2013, ko je tudi objavila poročilo o rezultatih razprave ter popravljen osnutek informativnega memoranduma, v katerem je upoštevala številne konstruktivne predloge operaterjev.

Konec leta 2013 je agencija objavila sklep o začetku javnega razpisa z javno dražbo. V začetku letu 2014 bodo najprej potekale priprave na elektronsko dražbo, ki naj bi se predvidoma začela v marcu ali v začetku aprila 2014. Agencija načrtuje, da bo postopek podelitve frekvenc končala z izdajo odločb do konca junija 2014.

V okviru javnega razpisa z javno dražbo je agencija ponudila v celoti razpoložljive pasove 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz in 2600 MHz ter ves nedodeljeni spekter v pasu 2100 MHz. Vsi frekvenčni pasovi bodo namenjeni za zagotavljanje mobilnih storitev in bodo tehnološko nevtralni, s čimer želi agencija zadovoljiti vedno večje zahteve po spektru ter raznolike potrebe

mobilnih operaterjev. Agencija v postopku dodelitve frekvenc in v skladu z obvezo o učinkoviti rabi spektra zasleduje tri temeljne in enako pomembne cilje: zagotoviti ustrezno nacionalno pokrivanje, zagotoviti konkurenčnost na trgu mobilnih komunikacij ter za državo zagotoviti ustrezna finančna nadomestila za uporabo frekvenc.

3.2 TELEKOMUNIKACIJE

3.2.1 Stanje na trgu elektronskih komunikacij

Na trgu elektronskih komunikacij je bilo v letu 2013 aktivnih 149 operaterjev, ki so končnim uporabnikom zagotavljali storitve mobilne telefonije, širokopasovnega dostopa do interneta, fiksne telefonije, zakupa dostopovne infrastrukture, prenosa radiodifuznih vsebin do končnih uporabnikov ter drugih storitev. V letu 2013 se je na novo vpisalo 13 operaterjev, iz registra pa je bilo izbranih 12 operaterjev.

Slika 2: Število v uradno evidenco vpisanih operaterjev/ponudnikov storitev po posameznih pomembnejših storitvah na dan 31. decembra 2013:

Vir: AKOS, 2013

Storitev	Število
Dostop do interneta	
Ozko pasovni dostop	18
Širokopasovni (xDSL, FTTH, radijski, kabelski, satelitski,...) dostop	81
Kabelski dostop	46
Kabelski operaterji	64
Govorne storitve v javnem mobilnem omrežju operaterji	14
ponudniki storitev (VMNO)	4
Fiksna javna govorna telefonija	10
Operaterji mednarodne fiksne govorne telefonije	26
Operaterji nacionalne fiksne govorne telefonije	26
Operaterji zakupljenih vodov	36
Operaterji storitev z dodano vrednostjo	28

V letu 2013 je bilo v uradni evidenci agencije prijavljenih 67 sprememb na podlagi obvestil, na osnovi katerih je agencija izdala potrebna potrdila oziroma izpise iz uradne evidence. Zaradi spremembe Splošnega akta o vsebini in obliki obvestila o zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev in spremembe pri klasifikaciji storitev oziroma omrežij je agencija po uradni dolžnosti izdala 144 potrdil iz uradne evidence operaterjev.

V letu 2013 je bilo na spletni strani agencije objavljenih 62 pozivov zainteresiranim soinvestitorjem oziroma potencialnim zakupnikom, da izrazijo interes pri načrtovani gradnji. Od vseh obvestil o načrtovani gradnji se jih je 44 nanašalo na gradnjo javnih komunikacijskih omrežij (od tega je bilo 20 projektov gradnje baznih postaj za mobilno telefonijo, 5 projektov skrajšav z optiko na funkcijskih lokacijah, 5 projektov vgradnje medkrajevnega optičnega kabla, 6 projektov gradnje optike FTTH oziroma FTTN, 2 projekta gradnje kableske kanalizacije in 2 projekta gradnje kableskih KKS omrežij, 4 projekti dogradnje oziroma vzdrževanja mikrovalovnih zvez oziroma zamenjave opreme baznih postaj). Največ obvestil o gradnji javne komunikacijske infrastrukture so poslali Telekom Slovenije d.d. 21, Simobil d.d. 12, Tušmobil d.o.o. 6, Telemach d.o.o. 3, T-2 d.o.o. in Kabel TV d.o.o. pa po eno. Obvestil o gradnji druge vrste gospodarske javne infrastrukture je v letu 2013 prispelo 18, nanašala pa so se na gradnjo vodovodne, kanalizacijske, plinske, elektroenergetske, cestne in infrastrukture za javno razsvetljavo. Občina Škofja Loka je poslala 11 obvestil o gradnji druge vrste gospodarske javne infrastrukture, po eno obvestilo pa so poslale občine Borovnica, Cerknica, Hrpelje Kozina, Jezersko, Sodražica, Šoštanj in Velenje. V letu 2013 smo prejeli tudi 22 obvestil o nameravani skupni gradnji javnih komunikacijskih omrežij (gre se za skupno gradnjo operaterja Telemach d.o.o. skupaj z občinami, ki so objavile namero gradnje, 15 obvestil o nameri skupne gradnje, oziroma skupaj s Telekomom Slovenije d.d., 3 obvestila o nameri skupne gradnje, oziroma Gratela d.o.o., Vahte d.o.o., Sanmixa d.o.o. in FMC d.o.o. z občinami, ki so objavile namero gradnje druge vrste gospodarske javne infrastrukture).

3.2.1.1 Številski prostor

V letu 2013 je bilo opaziti le manjše povpraševanje po dodelitvah posameznih elementov oštevilčenja. Glede na stanje dodeljenih elementov oštevilčenja konec leta 2012, se je obseg dodeljenih geografskih številčk povečal za 0,4 %, številčk za brezplačne storitve za 8 %, številčk za premijske storitve za 5,8 %, DPC kod za 2 %, ISPC kod za 2 %, številčk skrajšanega izbiranja za 3 %. Bistveno, za petkrat, se je povečal le obseg dodeljenih številčk za daljinsko glasovanje (089).

Zaradi sprememb posameznih določb splošnega akta o plačilih za uporabo dodeljenih elementov oštevilčenja in ustreznim povišanjem števila točk še v letu 2012, so bili operaterji vzpodbujeni k racionalnejši uporabi virov. V letu 2013 so se operaterji odločali predvsem za vračanje neaktivnih elementov oštevilčenja za brezplačne in premijske storitve (080, 090).

V zvezi z upravljanjem številskega prostora je bilo v letu 2013 v skladu z zahtevami ZEKom-1 izdanih 6 novih splošnih aktov, od teh jih je 5 nadomestilo prejšnje, eden pa je povsem nov.

Na dan 31. decembra 2013 je bilo v uradno evidenco agencije vpisanih 39 operaterjev in drugih subjektov, ki so jim bili v preteklosti dodeljeni različni elementi oštevilčenja. Izdano je bilo 36 novih odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja, 45

odločb o razveljavitvi oziroma prenehanju ali delnem prenehanju odločb, ena odločba pa je bila spremenjena po uradni dolžnosti, dva postopka za dodelitev sta bila ustavljena, ena vloga pa zavrnjena. V evidenco se je vpisal en nov operater. Ob koncu leta 2013 je bilo tako celotno število izdanih in še veljavnih odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja 312.

Po poročilih izbranega izvajalca upravljanju pretvorbe števil v ENUM domene števil tudi v preteklem letu ni bilo zanimanja za uporabo te funkcionalnosti. Število vseh prenosov telefonskih števil se je v letu 2013 glede na predhodno leto povečalo za približno 16 %. Tako je bilo po podatkih upravljavca centralne baze prenesenih števil v letu 2013 opravljenih skupno 159.689 prenosov števil, od tega 94.468 mobilnih in 65.221 prenosov fiksnih števil. Od uvedbe prenosljivosti v začetku leta 2006 je bilo skupaj opravljenih že 978.426 prenosov števil. Skupno stanje prenesenih števil na dan 31.12.2013 pa je 719.736, od tega 367.426 mobilnih in 352.310 fiksnih števil.

3.2.1.2 Trg mobilne telefonije

Na trgu mobilne telefonije se v letu 2013 z vidika števila operaterjev storitev v primerjavi z letom prej stanje ni spremenilo. Na trgu so delovali štiri infrastrukturni operaterji javnih mobilnih omrežij (Telekom Slovenije, Si.mobil, Tušmobil in T-2), trije ponudniki storitev (Debitel, Izimobil in Telemach), prav tako pa lahko slovenski uporabniki uporabljajo mobilne storitve, ki so tržene kot posebne blagovne znamke (skupni maloprodajni paketi, običajno dveh ločenih družb), in sicer Amis in M mobil v povezavi z operaterjem Si.mobil, Teleing v povezavi z operaterjem T-2, poleg tega pa družba Si.mobil sama trži še storitve pod posebno znamko Bob.

Poleg ustaljenih mobilnih storitev, kot so govorna telefonija, SMS in MMS sporočila, beleži največjo rast uporaba mobilnih podatkovnih storitev oziroma mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta. Prav uporaba mobilnih podatkovnih storitev je narekovala tudi največje spremembe in vlaganja infrastrukturnih mobilnih operaterjev v omrežja tudi v letu 2013. Predvsem Si.mobil, ki je LTE storitve v omejenem obsegu pričel ponujati že v letu 2012 ter Telekom Slovenije, ki je pričel ponujati LTE storitve v marcu leta 2013, sta izvedla pomembnejši nadgradnji lastnih omrežij z LTE tehnologijo. Slednja je dostopna že več kot 50 % slovenskim uporabnikom, predvsem v večjih mestih. Pravi razvoj in širšo dostopnost LTE storitev je pričakovati v prihodnjih letih predvsem na račun podelitve radijskih frekvenc v frekvenčnih pasovih 800, 900, 1800, 2100 in 2600 MHz, za katere je bil objavljen javni razpis s koncem leta 2013.

Agencija je tudi v letu 2013 s pomočjo zunanjega izvajalca izvedla raziskavo »Mesečni izdatki gospodinjestev za storitve elektronskih komunikacij«. Raziskava je pokazala, da je v 97 % anketiranih gospodinjestev vsaj en mobilni telefon, v četrtini štiri ali več, v 23 % pa le eden. V povprečju so v gospodinjstvu trije mobilni telefoni, kar v večini sovпада s številom članov gospodinjstva. Dobra četrtina vseh anketiranih uporablja vsaj eno obliko mobilnega interneta., 23 % gospodinjestev ima podatkovni prenos že vključen v paket.

Na medoperaterskem trgu mobilne telefonije so regulirani zgolj še posamični medoperaterski trgi »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih«, t.i. upoštevni trg 7. Na podlagi izdanih posamičnih regulatornih odločb so

bili septembra 2009, kot operaterji s pomembno tržno močjo na teh trgih določeni vsi mobilni operaterji, ki v lastnih javnih mobilnih omrežjih zaključujejo klice k uporabnikom teh omrežij; Telekom Slovenije, Si.mobil, Tušmobil in T-2. Tako so skladno z izdanimi odločbami tudi v letu 2013 operaterji ustrezno prilagajali in zniževali veleprodajne cene zaključevanja klicev v svoja mobilna omrežja, pri čemer je z začetkom leta 2013 tudi za operaterja Tušmobil in T-2 začela veljati simetrična cena zaključevanja klicev, ki od 1.1.2013 za vse štiri operaterje znaša 0,0324 € na minuto. Poleg cenovnih obveznosti imajo na teh trgih omenjeni operaterji tudi obveznosti dopustitve operaterskega dostopa za namene zaključevanja klicev, obveznost enakega obravnavanja ter obveznost transparentnosti, vključno z objavo vzorčne ponudbe.

3.2.1.3 Trg fiksne telefonije

V letu 2013 se je nadaljevalo krčenje klasične fiksne telefonije, predvsem na račun prehoda uporabnikov na IP telefonijo, katere delež je že krepko presegel klasično telefonijo. IP telefonijo je sicer možno uporabljati povsod, kjer je na voljo širokopasovni dostop, kljub temu pa se nekateri uporabniki za to ne odločajo, predvsem tisti, ki ne potrebujejo še drugih širokopasovnih storitev, kot sta na primer internet in televizija.

Zaradi zmanjševanja števila uporabnikov klasične telefonije družba Telekom Slovenije d.d. postopoma izklaplja klasične telefonske centrale in telefonski promet uporabnikov preusmerja na IP omrežje. Uporabnikom, ki se ne odločijo za prehod, družba omogoča nadaljnjo uporabo klasične telefonije, tako da povezavo na IP omrežje izvede šele v dostopovnem vozlišču. Po načrtih družbe naj bi se celoten prehod na IP omrežje izvedel v nekaj prihodnjih letih.

Operaterji zagotavljajo dostop do storitve IP telefonije pretežno preko bakrenih paric ter koaksialnega in optičnega omrežja. Alternativni operaterji lahko za izvajanje storitev na območjih, kjer ne razpolagajo z lastnim omrežjem koristijo regulirane medoperaterske produkte na omrežju družbe Telekom Slovenije d.d. Ob tem je vsem operaterjem omogočeno, da storitev IP telefonije ponujajo tudi na odprtih širokopasovnih omrežjih, ki so bila zgrajena z javno-zasebnimi sredstvi namenjenimi za izgradnjo na območjih, kjer za to ni komercialnega interesa operaterjev.

IP telefonija se na trgu praviloma ponuja v kombinaciji s storitvijo širokopasovnega dostopa do interneta in televizije, v nekaterih primerih pa tudi mobilne telefonije. Operaterji združujejo storitve v cenovno privlačne pakete storitev, s čimer je dodaten strošek uporabnika za paket, ki vključuje tudi IP telefonijo, minimalen. S paketi storitev, ki vključujejo IP telefonijo, in praviloma brezplačnimi klici znotraj omrežja operaterji uporabnike še dodatno stimulirajo k prehodu na IP telefonijo.

Družba Telemach d.o.o. je bila v letu 2013 pridružena skupini kabelskih operaterjev iz bivših republik skupne države, ob koncu leta pa je bila med dvema investicijskima skladoma izpeljana še zamenjava lastništva celotne skupine.

Na segmentu fiksne telefonije agencija regulira maloprodajni trg dostopa do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji ter dva medoperaterska trga, in sicer prvi za posredovanje klicev v javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji in drugi za zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji. Agencija je do oktobra 2013 regulirala tudi

veleprodajni trg tranzita klicev.

Na maloprodajnemupoštevem trgu 1 »Dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji za rezidenčne in poslovne uporabnike« so za družbo Telekom Slovenije d.d., kot operaterja s pomembno tržno močjo na tem trgu, do druge polovice aprila 2013, ko je bila za družbo izdana regulatorna odločba z novimi obveznostmi, poleg cenovnih obveznosti veljale še obveznost omogočanja dostopa do storitev vseh medomrežno povezanih izvajalcev javno dostopnih telefonskih storitev z izbiro in predizbiro izvajalca storitve, obveznost dopustitve operaterskega dostopa kot storitev medoperaterskega zakupa naročniških priključkov v okviru katere mora zagotoviti enako obravnavanje in preglednost z objavo vzorčne ponudbe, prepoved dajanja neupravičene prednosti določenim končnim uporabnikom ter neutemeljeno združevanje storitev dostopa do omrežja s storitvijo ponujanja subvencionirane terminalske opreme.

Na medoperaterskemupoštevem trgu 2 »Posredovanje klicev v javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji« so na podlagi v marcu 2008 izdane regulatorne odločbe družbi Telekom Slovenije d.d., kot operaterju s pomembno tržno močjo na tem trgu, v letu 2013 poleg cenovnih obveznosti veljale še obveznost operaterskega dostopa do omrežnih zmogljivosti, ki so potrebne za posredovanje vseh vrst klicev, obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja in obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z objavo vzorčne ponudbe.

Na medoperaterskemupoštevem trgu 3 »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji« se je na podlagi v aprilu 2008 izdanih regulatornih odločb družbam Amis d.o.o., Detel Global d.d., Telemach d.o.o., Tušmobil d.o.o. in T-2 d.o.o. in Telekom Slovenije d.d. v letu 2013 nadaljevala simetrija cen zaključevanja klicev na fiksni lokaciji glede na najnižjo izračunano ceno zaključevanja klicev na tistem nivoju medomrežne povezave, ki omogoča dostop do vseh končnih uporabnikov določenega operaterja, kar je na nivoju dvojnega tranzita družbe Telekom Slovenije d.d.. Kot operaterji s pomembno tržno močjo v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji so bili določeni vsi fiksni operaterji, ki v lastnih fiksni omrežjih zaključujejo klice k uporabnikom teh omrežij. Poleg cenovnih obveznosti imajo navedeni operaterji tudi obveznost dopustitve operaterskega dostopa do omrežnih zmogljivosti, ki so potrebne za zaključevanja klicev, obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja in obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z objavo vzorčne ponudbe.

Na medoperaterskemupoštevem trgu »Tranzitne storitve v javnem telefonskem omrežju« (nekdanjiupoštevni trg 10) so na podlagi v februarju 2008 izdane regulatorne odločbe družbi Telekom Slovenije d.d., kot operaterju s pomembno tržno močjo na tem trgu, poleg cenovnih obveznosti veljale še obveznost operaterskega dostopa do omrežnih zmogljivosti, ki so potrebne za tranzit klicev, obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja in obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z objavo vzorčne ponudbe. Navedene obveznosti so veljale do oktobra 2013, ko je bil trg dereguliran.

3.2.1.4 Trg širokopasovnega dostopa

Digitalna agenda Evropske komisije predvideva sedem ciljev za doseganje ustrezne razvitosti informacijske družbe, med

katerimi sta tudi dostop do hitrega in ultra-hitrega interneta ter digitalna pismenost in dostopne spletne storitve za vse državljane. Iskanje možnosti za investiranje v omrežja novih generacij se kaže v rasti števila priključkov širokopasovnega dostopa, ki omogoča storitve dostopa do interneta, IP telefonije, IP televizije in multimedijskih storitev, ki postajajo vedno pomembnejše vsebine, do katerih dostopajo končni uporabniki.

Razširjenost širokopasovnega dostopa do interneta je eden glavnih kazalcev razvitosti trga elektronskih komunikacij.

V Sloveniji so storitve širokopasovnega dostopa dostopne preko bakrenega, kabelskega koaksialnega, fiksne brezžičnega, optičnega in mobilnega brezžičnega omrežja ter zakupljenih vodov. Vse bolj se uveljavljajo brezžične tehnologije, predvsem mobilne, saj se pojavljajo vedno boljši standardi, ki omogočajo vedno večje prenosne hitrosti.

Širokopasovni dostop na fiksni lokaciji se še vedno najpogosteje zagotavlja prek xDSL tehnologij, ki uporabljajo bakrene krajevne zanke javnega telefonskega omrežja ali prek kabelskih omrežij, vendar pa se delež tovrstnih priključkov zmanjšuje predvsem na račun povečevanja deležev širokopasovnih priključkov prek kabelskega in optičnega omrežja, ki je glede na predvidene zahteve storitev HD video prenosov in TV kanalov, visoke grafične kakovosti internetnih iger ter pričakovanega razvoja 3D tehnik, nedvomno preferenčna tehnologija omrežij naslednje generacije.

Končni uporabniki iščejo možnosti za dosegljivost širokopasovnega dostopa do interneta neodvisno od njihove lokacije, kar prispeva k vedno bolj raznoliki izbiri načinov dostopa do interneta, zato se vedno več uporabnikov poslužuje različnih načinov mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta. V letu 2013 je bilo tako največ uporabnikov paketov z zakupljeno storitvijo prenosa podatkov.

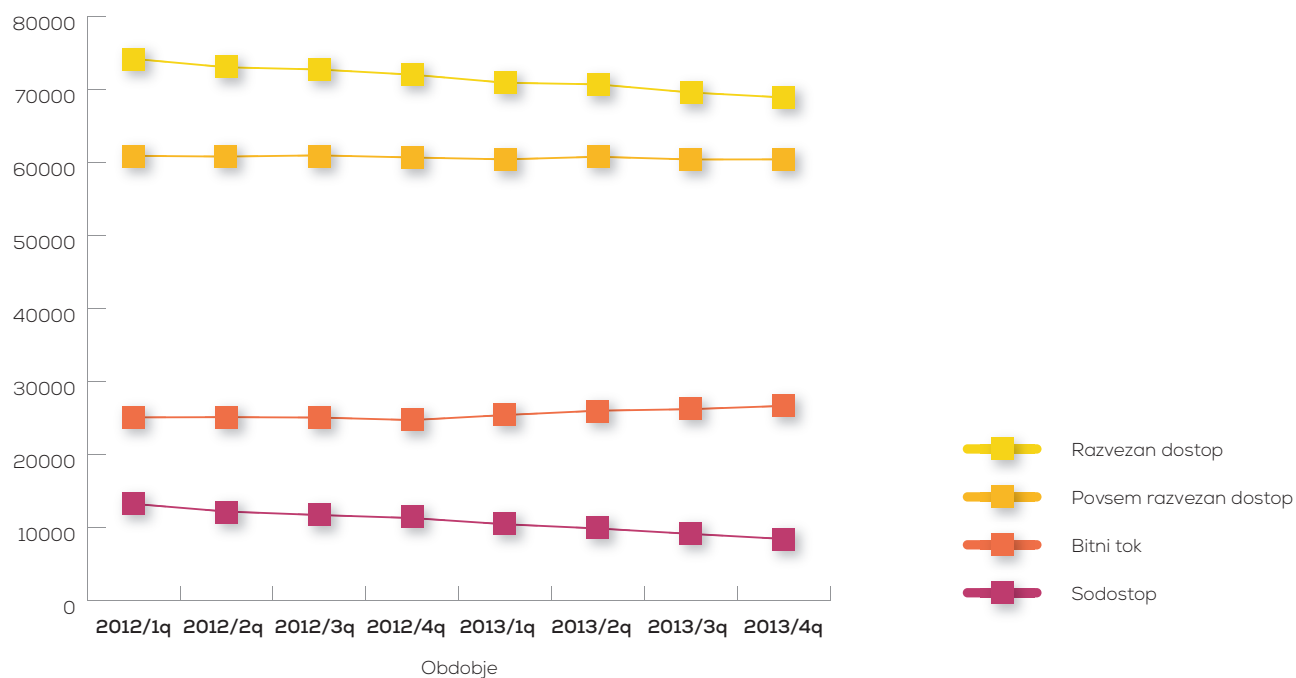
Po podatkih raziskave »Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij« je ključni dejavnik pri izbiri ponudnika interneta in internetnih storitev visoka hitrost interneta, kot pomembna dejavnika pa se izkažeta še cena in kvaliteta storitev, ki ju navede približno tretjina gospodinjstev.

Glede na navedeno raziskavo je med uporabniki interneta tri četrtine takih, ki za hitrejši prenos podatkov niso pripravljene plačati več denarja, medtem ko je več denarja pripravljeno plačati dobra desetina uporabnikov interneta, kar se je v primerjavi z letom 2012 nekoliko povečalo. Tri četrtine tistih, ki za hitrejši internet niso pripravljene plačati več, meni, da hitrejšega prenosa podatkov enostavno ne potrebujejo. Drugi najpogostejši razlog so finančne omejitve.

Medoperaterski trg širokopasovnega dostopa

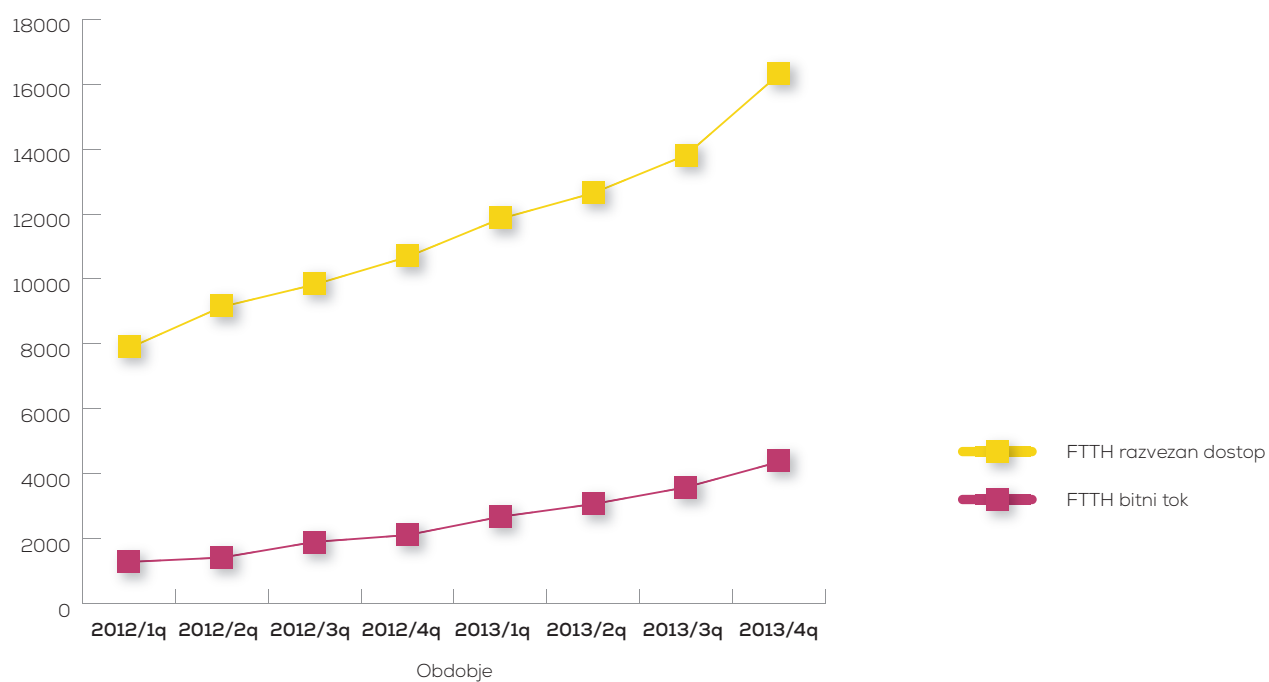
Na podlagi regulatornih odločb agencije je operaterjem omogočen širokopasovni dostop do bakrenega in optičnega omrežja družbe Telekom Slovenije po posameznih priključkih. Tako je operaterjem, ki nimajo svojega lastnega omrežja, ali pa ga imajo le deloma zgrajeno, omogočeno nudenje širokopasovnih storitev končnim uporabnikom na celotnem ozemlju države in konkuriranje na maloprodajnem trgu.

Slika 3: Število xDSL priključkov glede na tip operaterskega dostopa

Zaradi neugodnih gospodarskih razmer na trgu in zaradi širjenja operaterjev na bolj ruralna področja je na trgu opazen manjši padec oblik dostopa, ki od operaterjev zahtevajo več investiranja v njihovo opremo in prehod na drugo za njih ugodnejšo obliko medoperaterskega dostopa.

Slika 4: Število FTTH priključkov glede na tip operaterskega dostopa

Vedno več operaterjev se poslužuje dostopa do omrežja družbe Telekom Slovenije d.d., kot tudi preko odprtih širokopasovnih omrežij drugih operaterjev (OŠO), kar je rezultat pozitivnih učinkov obstoječe regulacije.

Agencija regulira trg širokopasovnega dostopa na medoperaterskem nivoju preko dveh upoštevnihi trgov: dostopa do fizične omrežne infrastrukture na fiksni lokaciji in širokopasovnega dostopa in sicer že od leta 2005. S trenutno veljavno regulatorno odločbo na upoštevnihi trgu »Dostop do (fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)« in regulatorno odločbo na upoštevnihi trgu »Širokopasovni dostop (medoperaterski trg)« so družbi Telekom Slovenije kot operaterju s pomembno tržišno močjo naložene naslednje obveznosti: obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe, obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja, obveznost zagotavljanja preglednosti, obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva, obveznost ločitve računovodskih evidenc. V okviru obveznosti dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe na upoštevnihi trgu za dostop do fizične omrežne infrastrukture je družba dolžna zagotoviti dostop do bakrene krajevne zanke, podzanke in optične krajevne zanke, hišne napeljave, optičnega delilnika, jaškov, kanalizacije in neosvetljenih optičnih vlaken ter aktivne ethernet (ali druge oblike) povezave.

3.2.1.5 Zakupljeni vodi

Zakupljeni vodi so eden gradnikov trga elektronskih komunikacij, ki jih operaterji omrežij in ponudniki storitev ter druge organizacije uporabljajo kot osnovno prenosno infrastrukturo, na kateri so zgrajene njihove storitve, veliki poslovni uporabniki pa jih uporabljajo kot sredstvo za medsebojno povezovanje svojih izpostav po svetu in prenos internetnih glasovnih in podatkovnih informacij.

Na evropskem nivoju se pri pripravi novega Priporočila o upoštevnihi trgih, ki bo sprejet v letu 2014, percepcija trga zakupljenih vodov seli na drug nivo in sicer bo, namesto klasičnih zakupljenih vodov, trg predstavljal celoten nabor poslovnih storitev na veleprodajnem nivoju. Agencija je natančno spremljala nastajanje novih priporočil in bo v skladu z njimi, takoj ko bo mogoče, izvedla potrebne regulativne aktivnosti na tem trgu.

3.2.1.6 Televizija

Razvoj televizije se še vedno ni ustavil, saj se še vedno pojavljajo nove inovacije in tehnološke izboljšave na tem področju. Hkrati se je z razvojem in širjenjem omrežja televizija razširila tudi na prenosne poti sodobnih tehnologij. Ponudniki digitalne televizije na kreativen način ponujajo interaktivne vsebine z namenom ustrežanja potrebam in interesom končnih uporabnikov. Zato so vse bolj priljubljene dodatne storitve, kot je npr. časovni zamik, snemalnik programov, video na zahtevo, spletna televizija za mobilne naprave in podobno. Ponudniki digitalne televizije prav tako sledijo trendom naraščanja uporabe družbenih omrežij s ponujanjem dostopa do le-teh preko televizijskega sprejemnika.

Izsledki raziskave »Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij« se skoraj polovica končnih uporabnikov

odločilo za IP televizijski priključek zaradi dostopa v paketu s fiksno telefonijo, internetom ipd. V primerjavi z lanskim letom je ta delež nekoliko narasel. Drugi najpogostejši razlog je tako kot lansko leto programska shema, na tretjem mestu pa je tokrat cena.

Agencija regulira veleprodajni trg prizemne radiodifuzije od leta 2006, in sicer v okviru regulacije upoštevne trga »Prenos radiodifuzne vsebine do končnih uporabnikov (medoperaterski trg)«. Regulacija medoperaterskega trga prenosa radiodifuzne vsebine do končnih uporabnikov se nanaša na analogni in digitalni prenos radiodifuzne vsebine. Na tem upoštevem trgu so javnemu zavodu RTV Slovenija kot operaterju s pomembno tržno močjo z regulatorno odločbo naložene obveznosti: dostopa do storitev oddajanja in dostopa do oddajniške infrastrukture, obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja, obveznost zagotavljanja preglednosti, obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva ter obveznost ločitve računovodskih evidenc.

Na podlagi navedene regulatorne odločbe agencije je omogočeno operaterjem pod reguliranimi pogoji dostopati do lokacij in oddajniške infrastrukture javnega zavoda RTV Slovenija za oddajanje televizijskih programov preko lastnega multipleksa. Istočasno pa je tudi izdajateljem televizijskih programov omogočeno, da pod reguliranimi pogoji dostopajo do kapacitet multipleksa, s katerim upravlja javni zavod RTV Slovenija.

3.2.1.7 Konvergenca storitev

Razvoj omrežja in sodobnih prenosnih poti na področju elektronskih komunikacij še vedno omogoča nadaljevanje trenda konvergence, tako na nivoju omrežja, opreme in elektronskih komunikacijskih storitev. Konvergenca omrežij obenem spremlja vključenost storitev in v paketu tvorita enega najpomembnejših tendenc globalnega razvoja na področju telekomunikacij. Operaterji vlagajo v razvoj novih tehnologij in storitev, ki je posledica povpraševanja in želje po utrditvi tehnološkega in ekonomskega položaja na trgu. Paketi storitev so priljubljeni tako pri rezidenčnih kot tudi pri poslovnih uporabnikih, saj je cena paketa storitev praviloma nižja od seštevka cen posameznih konvergenčnih storitev, ki jih operater ponuja samostojno.

Po podatkih agencije je število priključkov s paketom storitev v 2013 naraščalo.

V raziskavi »Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij« je ugotovljeno, da je sicer glavni razlog neuporabe paketa nezanimanje za uporabo paketa kot drugo pa so neuporabniki paketov izpostavili pomanjkanje možnosti. Skoraj polovica uporabnikov paketnih storitev jih kot najpomembnejši dejavnik pri izbiri paketnih storitev navaja ceno, dobra tretjina pa kvalitetno storitev.

3.2.2 Glavne aktivnosti področja za telekomunikacije v letu 2013

Glavne redne aktivnosti agencije na tem področju so bile v letu 2013 regulacija upoštevne trgov ter priprava skupaj kar 29 splošnih aktov in priporočil agencije.

3.2.2.1 Regulacija upoštevnih trgov – mobilna telefonija

Agencija je v prvem tromesečju leta 2013 izvedla ponovno analizo upoštevne trga 7: »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)«, v kateri je ponovno preverjala stanje konkurence na predmetnih upoštevnih trgih. Obenem je skladno s »Priporočilom komisije z dne 7. maja 2009 o regulaciji cen zaključevanja klicev v fiksnih in mobilnih omrežjih EU« (v nadaljevanju poglavja: Priporočilo) predlagala implementacijo cenovnih obveznosti, ki bi sledile zahtevam omenjenega Priporočila in bi temeljile na čisti LRIC ceni zagotavljanja storitev zaključevanja klicev. Ker agencija v tem obdobju še ni razpolagala z LRIC modelom za izračun cen zaključevanja klicev v javnih mobilnih telefonskih omrežjih, ki bi bil v celoti skladen s Priporočilom, je v analizi predlagala za določitev cen zaključevanja klicev uporabo metode primerjalne analize (»benchmark«), v katero je vključila države, ki so na podlagi ustreznih LRIC modelov že izračunale cene zaključevanja klicev v mobilnih omrežjih. Predmetna analiza je pokazala, da so na posameznih upoštevnih trgih zaključevanja klicev v mobilnih omrežjih operaterji s pomembno tržno močjo: Telekom Slovenje, Si.mobil, Tušmobil in T-2, poleg omenjenih cenovnih obveznosti (simetričnih za vse operaterje), so bile v analizi vsem omenjenim operaterjem predlagane še obveznost dopustitve operaterskega dostopa za namene zaključevanja klicev, obveznost enakega obravnavanja ter obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z objavo vzorčnih ponudb. Agencija se je na podlagi najnovjše evropske pravne prakse odločila, da z regulacijo navedenega upoštevne trga počaka na ceno, izračunano s lastnim cenovnim modelom.

Konec leta 2013 je agencija v sodelovanju z zunanjim izvajalcem začela z izdelavo lastnega stroškovnega modela za izračun cene zaključevanja govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih na podlagi Priporočila.

Stroškovni model bo predvidoma izdelan do konca marca leta 2014.

3.2.2.2 Regulacija upoštevnih trgov – fiksna telefonija

Agencija je na podlagi opravljene analize maloprodajnega upoštevne trga 1 »Dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji za rezidenčne in poslovne uporabnike« potrdila, da je družba Telekom Slovenije d.d. na tem upoštevni trgu še vedno operater s prevladujočo tržno močjo, zato je bila družbi v aprilu 2013 izdana regulatorna odločba z novimi obveznosti, ki vključujejo obveznost dopustitve operaterskega dostopa do omrežnih zmogljivosti, v okviru katere mora zagotoviti storitev medoperaterskega zakupa naročniških priključkov, obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z objavo vzorčne ponudbe ter cenovne obveznosti, ki vključujejo obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva, v okviru katere mora družba oblikovati cene za vse storitve v povezavi z zagotavljanjem medoperaterskega zakupa naročniških priključkov oblikovati po metodi »maloprodajna cena storitve -7 %« ter obveznost regulacije maloprodajnih storitev, v okviru katere se je družbi naložila prepoved zaračunavanja prekomernih cen končnim uporabnikom in oblikovanje cen mesečnih naročnin fiksnih telefonskih priključkov (PSTN, ISDN BA, ISDN PA in IP telefonski priključek) po metodi cenovne kapice. Z metodo cenovne kapice je agencija določila zgornjo (maksimalno) ceno storitve, kar pomeni, da lahko družba Telekom Slovenije d.d. oblikuje cene tudi nižje ob oceni lastne učinkovitosti. Model cenovne kapice je pokazal, da se lahko cene za posamezne storitve (PSTN, ISDN BA in ISDN PA priključki in priključki IP

telefonije) postopoma zvišujejo. Maloprodajna cena osnovnega PSTN priključka je v prvi polovici leta 2013 znašala 10,74 € z vključenim DDV, v drugi polovici leta 2013 pa je znašala 11,20 €. Izračunana vrednost cenovne kapice po modelu znaša za vrednost $X - 0,25\%$, kar pomeni, da bo lahko družba Telekom Slovenije d.d. svoje maloprodajne cene fiksnih telefonskih priključkov postopoma zviševala največ za inflacijo $+0,25\%$ na leto. Zadnja sprememba na podlagi cenovne kapice je skladno z odločbo predvidena 1.2.2016. S cenovno kapico se cene regulira tako, da se omejuje njihovo letno povečanje za zaščito potrošnikov pred previsokimi maloprodajnimi cenami. Agencija je za izračun cenovne kapice za maloprodajne storitve na tem upoštevem trgu preko javnega naročila izbrala zunanje izvajalce.

Agencija je v decembru 2013 predložila v javno obravnavo analizo veleprodajnega upoštevnega trga 3 »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji« v kateri je kot operaterje s pomembno tržno močjo določila družbe Amis d.o.o., Detel Global d.d., Eurotel d.o.o., Mega M d.o.o., Novatel d.o.o., Si.mobil d.d., Softnet d.o.o., T-2 d.o.o., Telekom Slovenije d.d., Telemach d.o.o. in Tušmobil d.o.o., ki v posamičnih lastnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji zaključujejo klice k uporabnikom teh omrežij. Za navedene operaterje je agencija predlagala obveznost dopustitve operatorskega dostopa do omrežnih zmogljivosti, ki so potrebne za zaključevanja klicev, v okviru katere bo morala družba Telekom Slovenije d.d. omogočiti direktni IP medomrežni dostop na razumno zahtevo, prav tako pa je za vse operaterje predlagala tudi obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja in obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z objavo vzorčne ponudbe. Pri cenovnih obveznostih pa je agencija v okviru obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva izračunala ceno zaključevanja klicev po metodi »čisti« LRIC od spodaj navzgor. Agencija je za potrebe prihodnje cenovne regulacije medoperatorskih storitev fiksne telefonije, v skladu s Priporočilom Evropske komisije o regulaciji cen zaključevanja klicev v letu 2013 v sodelovanju z zunanjim izvajalcem, izdelala lastni stroškovni model po metodi »čisti« LRIC od spodaj navzgor, ki je hkrati uravnotežen oziroma kalibriran tudi s podatki od zgoraj navzdol, kar v Priporočilu predlaga tudi Evropska komisija. Model je osnovan na tehničnem modelu, ki temelji na sodobnih učinkovitih tehnologijah in ne nujno na tehnologiji obstoječega omrežja operaterja. Predlagana stroškovna cena za zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji v skladu z metodologijo »čisti« LRIC znaša 0,0876 € centa na minuto brez DDV. Agencija za operaterje s pomembno tržno močjo prav tako predlaga postopen prehod od trenutno stroškovno naravnanih »čistih« LRIC cen učinkovitega zagotavljanja storitev zaključevanja klicev na IX, SX in PX nivoju v TDM omrežju k enotni stroškovni »čisti« LRIC ceni učinkovitega zagotavljanja storitev zaključevanja klicev v »all – IP« omrežju. Agencija tako predlaga, da se z izdajo regulatornih odločb vsem operaterjem s pomembno tržno močjo na trgu zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji naloži ceno zaključevanja govornih klicev v višini 0,0876 € centa, ki bi stopila v veljavo 1.1.2015.

Agencija je v letu 2013 opravila analizo medoperatorskega upoštevnega trga 10 »Tranzitne storitve v javnem telefonskem omrežju« in ugotovila, da navedeni upoštevni trg ne izpolnjuje kriterijev za predhodno (ex ante) regulacijo, zato je oktobra 2013 z odločbo razveljavila do tedaj veljavno odločbo, ki je določala družbo Telekom Slovenije d.d. za operaterja s pomembno tržno močjo na navedenem upoštevem trgu.

3.2.2.3 Priprava splošnih aktov in priporočila agencije

Nova zakonodaja s področja telekomunikacij (ZEKom-1) je stopila v veljavo 15.1.2013, kar je za agencijo pomenilo obveznost prilagoditve sekundarne zakonodaje, splošnih aktov in priporočil, v instruktivnem roku 6 mesecev. Skupno število splošnih aktov in priporočil, ki jih je agencija morala prilagoditi novi zakonodaji, je bilo 38, od katerih pa niso vsi obvezni. Agencija je do konca leta 2013 sprejela in v Uradnem listu RS objavila 25 splošnih aktov in 4 priporočila. Agencija v tem času ni sprejela 6 splošnih aktov, kar je napovedovala že na začetku. Razlog je velika strokovna zahtevnost in prepletenosti z nadaljnjimi nalogami agencije. Vendar pa je še v letu 2013 agencija pričela z delom na Splošnem aktu o prenosni hitrosti, primerni za funkcionalni dostop do interneta ter Splošnem aktu o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve, ki bosta v javnem posvetovanju predvidoma v pričetku leta 2014. Priprava splošnega akta o nevtralnosti interneta je odvisna od dokumentov Evropske komisije. Sprejetje Splošnega akta o tehničnih vprašanih dostopovne in razdelilne točke, ki omogoča skupno uporabo zahteva od agencije poglobljanje znanj in komunikacije na področjih, ki do sprejetja ZEKom-1 niso bila običajna za delo agencije in se mora v tem smislu tako izdelavi kot tudi predstavitvi omenjenega splošnega akta posvetovati z zainteresirano javnostjo, ki spletnih strani in dela agencije navadno ne spremlja.

3.2.3 Nadzor trga telekomunikacij

Organizacijska enota za nadzor telekomunikacij je skupaj z Informacijskim pooblaščenem RS pristojna za nadzor nad izvajanjem poglavij ZEKom-1 in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov, ki se nanašajo na telekomunikacije. Z Informacijskim pooblaščenem si delimo nadzor na področju obdelave osebnih podatkov, varstva zasebnosti elektronskih komunikacij in hrambe podatkov. Zakon je dovolj natančno opredelil pristojnosti, tako da ne prihaja do sporov v zvezi s tem. Tako sta agencija in Informacijski pooblaščenec v letu 2013 zglede strokovno sodelovala pri pripravi splošnih aktov in drug drugemu zagotavljala podatke, potrebne za izvajanje nadzora.

Agencija v okviru postopkov nadzora ugotavlja, ali operaterji elektronskih komunikacijskih storitev spoštujejo obveznosti, ki so jim naložene z ZEKom-1 in na njegovi podlagi sprejetimi predpisi, splošnimi akti in posamičnimi akti oz. ukrepi, ki jih je sprejela agencija. Če je agencija preko pooblaščenih oseb v postopku nadzora ugotovila, da je prišlo do kršitev prej navedenih pravnih predpisov, je po predhodno pridobljeni izjavi kršitelja od njega zahtevala odpravo ugotovljenih nepravilnosti, v okviru postopka o prekršku pa kot prekrškovni organ ustrezno ukrepala. ZEKom-1, ki je stopil v veljavo v začetku leta 2013, je odpravil 30 dnevni rok za odpravo nepravilnosti in s tem omogočil inšpektorjem, da bolj učinkovito in hitreje zahtevajo odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Agencija je v letu 2013 vodila postopke nadzora nad izvajanjem z odločbami naloženih obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo, obveznosti zagotavljanja storitve klica na enotno evropsko številko za klice v sili »112«, obveznosti zagotavljanja tajnosti, zaupnosti in varnosti elektronskih komunikacij ter drugimi obveznostmi, naloženimi z ZEKom-1 oz. s splošnimi in posamičnimi akti, sprejetimi na njegovi podlagi.

Po uradni dolžnosti smo vodili 939 inšpekcijskih postopkov, od tega se jih 839 začelo v poročevalnem obdobju. Konec leta 2013 je v fazi reševanja ostalo še 511 zadev. Od tega je 67,9% nerešenih zadev v zvezi s pregledom služnostnih pogodb pri gradnji javnih komunikacijskih omrežij, 26,2% v zvezi z neželenimi komunikacijami in 5,9% drugih zadev. OE NTK je z uveljavitvijo ZEKom-1 pridobila dodatne inšpekcijske naloge, predvsem s področja gradnje javnih komunikacijskih omrežij in pristojnosti, ki jih je prej imel Inšpektorat Republike Slovenije za elektronske komunikacije in elektronsko podpisovanje. S tega inšpektorata pa je bil na agencijo prezaaposlen tudi en inšpektor. Poleg tega se je OE NTK, podobno kot tudi druge organizacijske enote agencije, vključila v projekt priprave javnega razpisa frekvenc za mobilne storitve z javno dražbo. V poslovnem načrtu za leto 2013 so bili planirani novi kadri za potrebe nadzora pri gradnjah infrastrukture ter vzpostavitve sistema za preverjanje kvalitete širokopasovnih storitev. Ker poslovni načrt ni bil potrjen, novih kadrov nismo zaposlili. Vse to je imelo za posledico, da se efektivno gledano, število inšpektorjev ni spremenilo, obseg nalog pa se je precej povečal, o čemer govorijo zgornje številke. Zaradi pomena vpliva na trg telekomunikacij in omenjenega pomanjkanja kadrov smo najvišjo prioriteto dodelili postopkom v zvezi z zagotavljanjem konkurenčnih pogojev na trgu elektronskih komunikacij, varstvu pravic naročnikov ter zasebnosti komunikacij.

Velik delež nadzornih postopkov (33,8%) je agencija vodila v zvezi z zagotavljanjem tajnosti in zaupnosti komunikacij, večji del katerega so predstavljale prijave neželenih komunikacij. Agencija je v letu 2013 nadaljevala z reševanjem problematike nepošiljanja zahtevanih podatkov, potrebnih za redno spremljanje stanja o razvoju trga elektronskih komunikacij. Tako je agencija uvedla 37 nadzornih postopkov zoper operaterje, ki ji niso posredovali četrletnih ali letnih poročil. Zoper vztrajne kršitelje je agencija uvedla tudi postopek po Zakonu o prekrških. Ugotavljamo, da so ti ukrepi sorazmerni in dovolj učinkoviti, saj je vse manj zamudnikov in smo na ta način zagotovili pravočasnost prejemanja podatkov, ki jih agencija potrebuje za izvajanje svojih regulatornih nalog.

Pri nadzoru je agencija po potrebi sodelovala tudi z drugimi organi, pristojnimi za nadzor nad določbami ZEKom-1. Predvsem z Informacijskim pooblaščencom Republike Slovenije na področju zagotavljanja tajnosti in zaupnosti elektronskih komunikacij (neželene komunikacije, snemanje telefonskih pogovorov itd.), Uradom za varstvo konkurence Republike Slovenije v zvezi z sumom diskriminacije pri odpravi napak, Tržnim inšpektoratom Republike Slovenije in Informacijskim pooblaščencom RS pri pripravi skupnega predloga spremembe zakonodaje, ki naj bi uredil pošiljanje elektronske pošte med poslovnimi subjekti z namenom neposrednega trženja in Inšpektoratom RS za notranje zadeve v zvezi z zakonitim prestrežanjem komunikacij.

3.3 ELEKTRONSKI MEDIJI

3.3.1 Stanje na trgu elektronskih medijev

3.3.1.1 Radijski trg

Za majhen slovenski radijski trg je značilno dvoje - zelo veliko število radijskih programov in pomanjkanje segmentacije, kar je

posledica majhnega, vendar zelo zasičenega radijskega prostora. Konec leta 2013 je imelo namreč 58 izdajateljev radijskih programov veljavnih 89 dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti. Ker je kar tretjina radijskih programov povezana v radijske mreže, kljub velikemu številu radijskih programov ne moremo govoriti o veliki ponudbi raznovrstnih vsebin.

Celotno ozemlje Republike Slovenije in s tem vse prebivalstvo, pokrivajo trije radijski programi javne službe RTV Slovenija, in sicer A1, Val 202 ter Ars. Največje pokrivanje med zasebnimi programi dosega nepridobitni program Radio Ognjišče, pri čemer pa moramo izpostaviti tudi programsko povezane izdajatelje, torej tiste, ki so povezani v programske mreže, ki pokrivajo večja območja Republike Slovenije.

3.3.1.2 Radijske mreže

V 34 dovoljenj 17 izdajateljev je vključenih skupaj pet programskih radijskih mrež. 15 od 17 izdajateljev je povezanih v skladu s 83. členom ZMed v štiri programske radijske mreže, ki so vključene v 32 dovoljenj, dva izdajatelja sta povezana na podlagi drugega odstavka 79. člena ZMed v regionalni program oz. regionalno radijsko mrežo lokalnih radijskih programov Primorski val, ki je vključena v dve dovoljenji. V nobeno dovoljenje ni vključena več kot ena mreža.

Pregled posameznih mrež:

- Radio 1 je vključena v 17 dovoljenj (6 imetnikov dovoljenj),
- Radio Center je vključena v 7 dovoljenj (4 imetniki dovoljenj),
- Radio Antena je vključena v 6 dovoljenj (3 imetniki dovoljenj),
- Regionalna programska radijska mreža Radio 94 je vključena v 2 dovoljenji (2 imetnika dovoljenj),
- Primorski val je vključena v 2 dovoljenji (2 imetnika dovoljenj).

3.3.1.3 Dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti

V letu 2013 je agencija na podlagi ZMed obravnavala 21 upravnih zadev s področja dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti, od katerih je bilo šest zadev prenesenih iz leta 2012, 15 pa je bilo novih. Šest upravnih postopkov je bilo začeti na zahtevo stranke, devet pa po uradni dolžnosti. Pri analizi podatkov o izdanih dovoljenjih za izvajanje radijske dejavnosti je agencija v letu 2013 zaznala zmanjšanje števila vseh vrst vlog na skoraj polovične vrednosti, kar lahko pomeni konsolidacijo strukture lastništev in vrst radijskih programov.

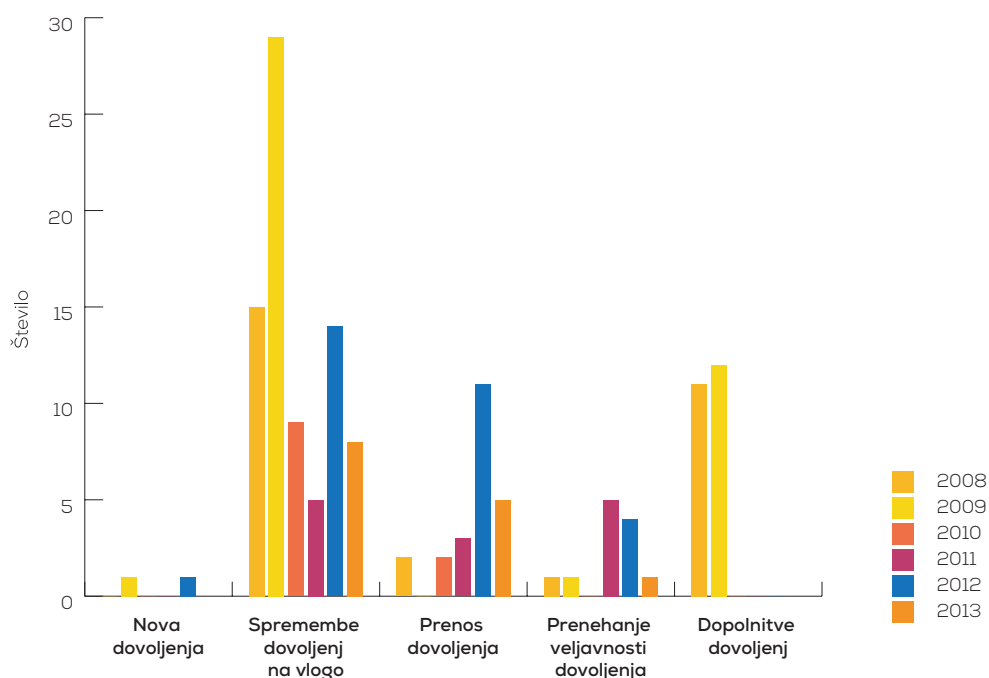
V upravnih postopkih, začeti na zahtevo stranke, je agencija obravnavala tri vloge za spremembo dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti, v katerih so imetniki dovoljenj želeli spremeniti osnovne programske zahteve iz dovoljenj, in šest vlog za prenos dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti.

Agencija je do konca leta 2013 izdala:

- šest novih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti na podlagi vlog za spremembo dovoljenja, stara dovoljenja so prenehala veljati,
- pet novih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti na podlagi vloge za prenos dovoljenja, staro dovoljenje je prenehalo veljati,
- osem spremenjenih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti po uradni dolžnosti zaradi sprememb podatkov o imetniku dovoljenja (spremembe naslova oz. sedeža izdajateljev, spremembe zakonitih zastopnikov) ali spremembe imena programa, stara dovoljenja so prenehala veljati,
- eno ugotovitevno odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti po uradni dolžnosti zaradi izbrisa radijskega programa iz razvida medijev pri pristojnem ministrstvu.

Pri analizi podatkov o izdanih dovoljenjih za izvajanje radijske dejavnosti je agencija v letu 2013 zaznala bistveno zmanjšanje števila radijskih programov, ki so prenehali delovati, saj je izdala le eno ugotovitevno odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti. V letu 2013 se je število vlog za spremembo dovoljenja in posledično več izdanih novih, spremenjenih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti, zmanjšalo za skoraj polovico. V teh primerih je šlo za spremembe dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti, pri čemer se osnovne programske zahteve iz dovoljenj niso bistveno spremenile. Agencija je na podlagi vloge imetnikov dovoljenj prenesla pet dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti na drugo pravno ali fizično osebo, ki je izpolnjevala predpisane pogoje za pridobitev dovoljenja. To predstavlja polovično zmanjšanje tovrstnih vlog, glede na prejšnje leto, odraža pa umirjanje dogajanja na trgu v smislu sprememb lastniških struktur družb - izdajateljev radijskih programov.

Slika 5: Dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti izdana v letih od 2008 do 2013

vir: AKOS, 2013

3.3.1.4 Televizijski trg

Konec leta 2013 je bilo v Sloveniji 86 veljavnih dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti. Imetnikov aktivne pravice razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Republike Slovenije je 16, imetnikov pravic za posamezna geografska območja (»allotment«) je šest, imetnikov pravic za manjša lokalna območja pa osem.

3.3.1.5 Dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti

V letu 2013 je agencija na podlagi ZMed obravnavala 28 upravnih zadev s področja dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, od katerih je bila ena zadeva prenesena iz leta 2012, 27 pa je bilo novih. 10 upravnih postopkov je bilo začelih na zahtevo stranke, 17 pa po uradni dolžnosti. V leto 2014 se bo preneslo reševanje dveh upravnih postopkov.

V letu 2013 je prišlo do bistvenega zmanjšanja števila televizijskih programov, ki so prenehali delovati, saj je agencija izdala le eno ugotovitveno odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti, hkrati pa je trend pojavljanja novih televizijskih programov glede na leto 2012 skorajda nespremenjen.

V upravnih postopkih, začelih na zahtevo stranke, je agencija obravnavala sedem vlog za pridobitev dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti, eno vlogo za spremembo dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti, v kateri je imetnik dovoljenja želel spremeniti osnovne programske zahteve iz dovoljenja, in dve vlogi za prenos dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti.

Agencija je do konca leta 2013 izdala:

- pet dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti na podlagi vlog za pridobitev dovoljenja, ena vloga je bila s sklepom zavržena,
- ena vloga za spremembo dovoljenja je bila zavrnjena,
- dve novi dovoljenji za izvajanje televizijske dejavnosti na podlagi vlog za prenos dovoljenja, stari dovoljenji sta prenehali veljati,
- devet spremenjenih dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti po uradni dolžnosti zaradi sprememb podatkov o imetniku dovoljenja (spremembe naslova oz. sedeža izdajateljev, spremembe zakonitih zastopnikov) ali spremembe imena programa, stara dovoljenja so prenehala veljati,
- eno ugotovitveno odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti po uradni dolžnosti zaradi izbrisa televizijskega programa iz razvida medijev pri pristojnem ministrstvu,
- sedem dopolnitev dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti s programskimi zahtevami, ki so jih imetniki dovoljenj prevzeli na javnih razpisih, po uradni dolžnosti, stara dovoljenja so prenehala veljati.

Pri analizi podatkov o izdanih dovoljenjih za izvajanje televizijske dejavnosti, je agencija ugotovila, da se je v letu 2013 znova

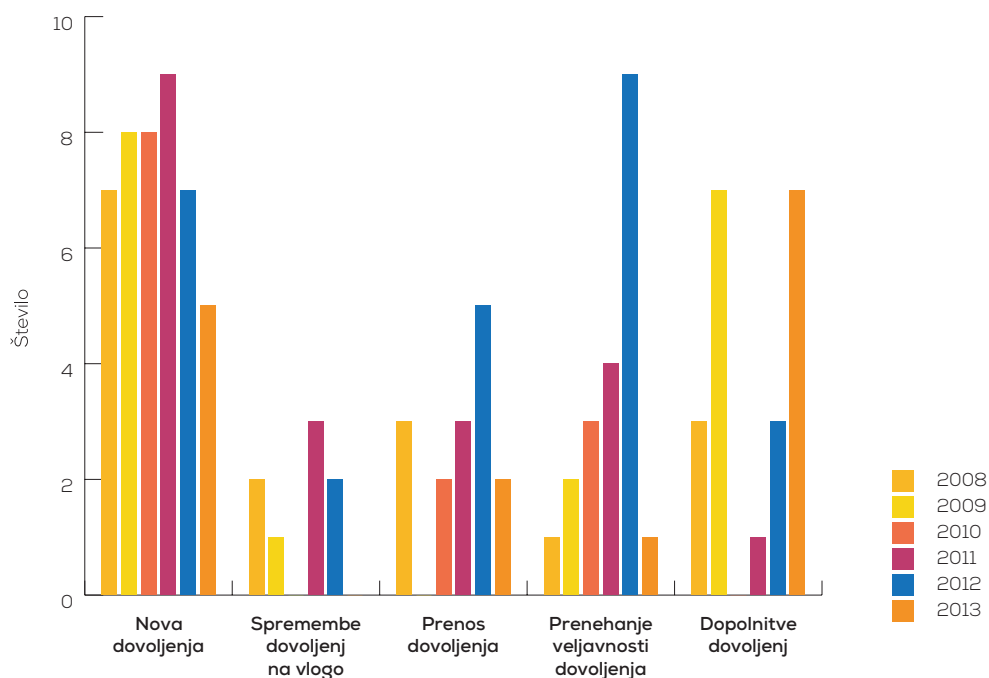
rahlo upočasnil trend povečevanja števila televizijskih programov v Sloveniji zadnjih nekaj let, saj je agencija izdala nekoliko nižje število dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti za nove televizijske programe (pet dovoljenj) kot v preteklem letu. Ob upoštevanju dejstva, da je v letu 2013 prenehal delovati en televizijski program, je število televizijskih programov dejansko v precejšnjem porastu. Agencija je v letu 2013 izdala eno ugotovitevno odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti, torej se trend števila televizijskih programov, ki so prenehali delovati, bodisi zaradi finančne krize zadnjih nekaj let ali drugih razlogov, manjša. V letu 2013 je prišlo do občutnega zmanjšanja števila vlog za spremembo dovoljenja in posledično manj izdanih novih, spremenjenih dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti. Agencija je na podlagi vloge imetnikov dovoljenj prenesla dve dovoljenji za izvajanje televizijske dejavnosti na drugo pravno ali fizično osebo, ki je izpolnjevala predpisane pogoje za pridobitev dovoljenja, kar pomeni, da v lastniških strukturah družb – izdajateljic televizijskih programov, ni prihajalo do večjih sprememb.

Slika 6: Dovoljenja, izdana za nove televizijske programe leta 2013

Izdajatelj	Program
TELEVIZIJA SLOVENJ GRADEC d.o.o., PE SLOVENJ GRADEC	ALPE ADRIA TV
Antenna TV SL d.o.o.	PRIMA TV
TIPK d.o.o.	TIPK TV
Center za mladinsko kulturo Kočevje	TV Kočevje
FOLX TV d.o.o.	FOLX TV

vir: AKOS, 2013

Slika 7: Dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti izdana v letih od 2008 do 2013

vir: AKOS, 2013

Agencija je tudi v letu 2013, tako kot v preteklih letih, naletela na težavo obveščanja agencije s strani imetnikov dovoljenj za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti glede sprememb podatkov o imetniku dovoljenja ali imena programa, kar bi lahko vodilo do neažurnih podatkov o imetniku dovoljenja ali imena programa v posameznih dovoljenjih, vendar je agencija razvila orodje e-APEK, ki je zaradi narave svojega delovanja zelo pripomoglo k ažurnosti omenjenih podatkov.

3.3.1.6 Avdiovizualne medijske storitve na zahtevo

Z uveljavitvijo ZAvMS je agencija dobila nove pristojnosti, med drugim tudi nadzor nad avdiovizualnimi medijskimi storitvami na zahtevo. Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo so odslej dolžni svoje storitve priglasiti agenciji, ki je tudi pristojna za vodenje uradne evidence ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.

V letu 2013 je bilo priglašeni sedem avdiovizualnih medijskih storitev, že v letu 2012 pa je bila priglašena storitev Voyo ponudnika POP TV d.o.o., Ljubljana.

Slika 8: V letu 2013 priglašene avdiovizualne medijske storitve na zahtevo

Ponudnik	Ime storitve
AMIS, d.o.o.	Videosvet
TIPK d.o.o.	TITV
Tsmedia, d.o.o.	Dajmedol
TELEKOM SLOVENIJE d.d.	DKINO
TELEKOM SLOVENIJE d.d.	VIDEOMANIA
Domates d.o.o. Portorož	www.sponka.tv
Telemach d.o.o.	Video klub

vir: AKOS, 2013

3.3.1.7 Programi posebnega pomena

V letu 2013 je bil radijskemu programu Radio Sora odvzet status regionalnega programa posebnega pomena, dodeljen pa mu je bil status lokalnega programa posebnega pomena.

Status lokalnega programa posebnega pomena ima šest radijskih programov (Radio Gorenc, Radio Robin, Radio Triglav, Radio Univox, Radio Sora in Radio Velenje) in šest televizijskih (ATV SIGNAL LITIJA, Gorenjska televizija – GTV, KANAL 10, MEDIA TV, TELEVIZIJA CELJE in TV AS), status regionalnega programa posebnega pomena ima devet radijskih programov (Koroški radio, Radio Celje, Radio Kranj – Gorenjski megasrček, Radio Kum, Radio Murski val, Radio Ptuj, Radio Slovenske gorice in Radio Štajerski val) in trije televizijski (RTS, VAŠ KANAL in VAŠA TELEVIZIJA (VTV)), status študentskega programa posebnega pomena ima Radio Študent, status nepridobitnega programa posebnega pomena pa Radio Ognjišče. Poleg tega imata status lokalnega programa posebnega pomena dva radijska programa, ki sta vključena v regionalno

mrežo lokalnih radijskih programov Primorski val (Alpski val in Radio Odmev).

3.3.2 Glavne aktivnosti področja za elektronske medije v letu 2013

3.3.2.1 Izvedba javnih razpisov

Multipleks C, katerega operater je RTV Slovenija, je pričel obratovati 14. 10. 2013. Agencija je še pred zagonom multipleksa C od RTV Slovenija prejela podatek, da bodo ob njegovem zagonu s programi izdajateljev, ki so v tistem času že imeli odločbo o pravici oddajanja na digitalnem prizemnem omrežju in so gostovali v multipleksu A, v najboljšem primeru dosegli 56 % zasedenost zmogljivosti multipleksa. Ob zagonu multipleksa C naj bi torej operater predvidoma razpolagal s prostimi kapacitetami, ki so omogočale vključitev in razširjanje vsaj šestih dodatnih televizijskih programov v SD razločljivosti, zato je agencija izpeljala javni razpis za dodelitev šestih pravic razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Republike Slovenije. Ker je želela zagotoviti oddajanje čim bolj raznovrstnih vsebin in z večjim številom na multipleksu C prisotnih programov omogočiti zmanjšanje stroškov razširjanja posameznega televizijskega programa, je razpoložljive pravice na javnem razpisu ponudila tako izdajateljem iz Republike Slovenije kot izdajateljem iz drugih držav, zainteresiranim za razširjanje televizijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Republike Slovenije. Še pred zagonom multipleksa C je agencija omenjeni javni razpis zaključila in pravice podelila šestim ponudnikom, in sicer TOP TV Media televizijska dejavnost, d.o.o. za televizijski program TOP TV, ČARLI televizijska dejavnost, d.o.o. za televizijski program Čarli TV, PETELIN televizijska dejavnost, d.o.o. za televizijski program TV Petelin, VA VIDEO AUDIO FILM, d.o.o. za televizijski program TV Primorka, ANTENNA TV SL, televizijska dejavnost, d.o.o. za televizijski program Prima TV in Zavod Mediatravel, turistična televizija Ljubljana za televizijski program MT.TV.

Agencija je v začetku leta 2013 zaključila šest javnih razpisov za dodelitev pravic razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki, ki so bili uvedeni oktobra 2012, in sicer na šestih lokalnih območjih: na območju Litije, na območju med Ajdovščino in Bovcem, na območju med Ilirsko Bistrico in Sežano, na območju med Koprom in Sečovljami, na območju med Ravnami na Koroškem in Celjem ter na območju Murske Sobote. Na vsakem izmed navedenih območij je agencija razpisala po tri pravice. Podelila je pet pravic, in sicer dve pravici za območje Murske Sobote (družbi TV IDEA - KANAL 10, družba za televizijsko dejavnost d.o.o. za televizijski program KANAL 10, družbi HI-FI Videostudio d.o.o. za televizijski program TV AS) ter po eno pravico za območje Litije (družbi ATV BABNIK & CO Radijska in televizijska dejavnost d.n.o. za televizijski program ATV SIGNAL LITIJA), območje med Ajdovščino in Bovcem (družbi VI-TEL podjetje za avdio-video dejavnost d.o.o. za televizijski program VITEL) ter območje med Ravnami na Koroškem in Celjem (družbi TV Celje d.o.o. za televizijski program TELEVIZIJA CELJE).

Ker je na območjih med Ajdovščino in Bovcem, med Ravnami na Koroškem in Celjem ter med Ilirsko Bistrico in Sežano po zaključenih javnih razpisih na trgu še obstajal interes za razširjanje televizijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki, kapacitete pa so bile na razpolago, je agencija konec aprila 2013 na teh območjih uvedla nove javne razpise. Na vsakem območju je podelila po eno pravico, in sicer samostojnemu podjetniku ALTERHDTV, IGOR PETERNELJ S.P. za televizijski

program GO-Tv, družbi VTV VELENJSKI TELEVIZIJSKI STUDIO d.o.o. za televizijski program VAŠA TELEVIZIJA (VTV) in zavodu ZAVOD ZA TELEVIZIJSKO DEJAVNOST TV GALEJA Ilirska Bistrica za televizijski program TV GALEJA.

3.3.2.2 Priprava Splošnega akta o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo

Agencija je 14. 10. 2013 v Uradnem listu objavila Splošni akt o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, katerega sprejetje nalaga 14. člen ZAvMS. Splošni akt opredeljuje programske vsebine, ki bi lahko resno škodovale telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov (v nadaljevanju: razvoj otrok in mladoletnikov), in programske vsebine, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov, ter določa stopnjo zaščite v splošnem aktu opredeljenih programskih vsebin in smernice za njihovo predvajanje. Smernice so ponudnikom in agenciji v oporo pri kategorizaciji programskih vsebin, napotujejo pa na presojo konteksta in realističnosti programskih vsebin, učinke programske vsebine, vrednotenje prikazanih dejanj, način obravnavanja tematike ipd. ter pojasnjujejo, na katere vsebine morajo biti ponudniki pri kategorizaciji programskih vsebin pozorni (na nasilje, nevarno vedenje, strašljive vsebine, uživanje tobačnih izdelkov, drog, alkohola in drugih zdravju nevarnih snovi, neprimeren jezik, goloto, spolnost in diskriminacijo).

Splošni akt podrobneje opredeljuje tudi značilnosti programskih vsebin, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov in ki so neprimerne za posamezne zakonsko določene starostne kategorije gledalcev (12, 15 in 18 let). Predvajanje teh programskih vsebin je v televizijskih programih dovoljeno le, če so omejene s primerno izbranim časom predvajanja, ki je prav tako zakonsko določen (21h, 22h in 24h), ali s tehnično zaščito. Posebno kategorijo predstavljajo programske vsebine, ki so sicer primerne za vse starostne skupine gledalcev, vendar vsebujejo posamezne prizore, ki lahko vznemirijo otroke do 12. leta, ali so jim nerazumljive brez vodstva odraslih oseb. Te programske vsebine so z ustreznim opozorilom lahko predvajane brez omejitev. Tudi vse ostale programske vsebine, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov, morajo biti opremljene z akustičnim in vizualnim opozorilom ter vizualnim simbolom, ki ju s podzakonskim predpisom določi ministrstvo, pristojno za medije. Obvezna tehnična zaščita v televizijskih programih je predvidena le za eksplicitne seksualne programske vsebine.

Splošni akt ureja tudi predvajanje programskih vsebin, ki utegnejo škodovati ali bi lahko resno škodovale razvoju otrok in mladoletnikov, v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo. Zaradi narave dostopanja do tovrstnih storitev splošni akt zanje ne predvideva časovnih omejitev, uvaja pa tehnično zaščito za programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike do 18. leta, eksplicitne seksualne programske vsebine in za programske vsebine, ki bi lahko resno škodovale razvoju otrok in mladoletnikov in ki se jih lahko predvaja le v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo (v televizijskih programih so tovrstne programske vsebine prepovedane). Poleg tega mora ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo seksualne, eksplicitne seksualne ter razvoju otrok in mladoletnikov resno škodljive programske vsebine uvrstiti v poseben del kataloga, tako da so ločene od drugih programskih vsebin. Programske vsebine, ki bi lahko resno škodovale razvoju otrok in mladoletnikov, mora ponudnik opremiti z informacijo, ki uporabnikom nedvoumno sporoča, da lahko te

programske vsebine resno škodijo razvoju otrok in mladoletnikov, programske vsebine, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov, pa morajo biti opremljene z enakimi opozorili, kot so predvidena za televizijske programe

3.3.2.3 Medijska učilnica

V okviru projekta Medijska učilnica si agencija že vrsto let prizadeva organizirati delavnice na teme s področja medijskih politik. V letu 2013 je pripravila tri dobro obiskane dogodke.

Mediji v digitalnem svetu: evropske perspektive

Ob robu plenarnega zasedanja telesa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije BEREC v Ljubljani je agencija 6. marca 2013 organizirala mednarodno delavnico o priložnostih evropske medijske industrije v povezavi s sodobnimi možnostmi prenosa vsebin. Na delavnici so sodelovali priznani strokovnjaki in funkcionarji iz mednarodnih organizacij, industrije in akademskega sveta: predstavnica Evropske komisije gospa Lorena Boix Alonso, znanstvenica Caroline Pauwels, članica foruma o prihodnostih medijev (Media Futures Forum), ki ga je sklicala evropska komisarka Nelie Kroes, generalna direktorica evropske zveze javnih radiotelevizij EBU Ingrid Deltenre, EBU-jev strokovnjak za distribucijo medijskih vsebin Peter MacAvock, Lisa di Feliciano iz italijanskega Fastweba in predsednik evropske platforme regulatorjev s področja radiodifuzije EPRA Jean-François Furnémont. Delavnice se je udeležilo 140 udeležencev, med njimi večina najvišjih predstavnikov evropskih regulatorjev za telekomunikacije in nekaterih medijskih regulatorjev, predstavniki slovenskih ponudnikov medijskih vsebin in storitev, oblikovalci politik in zainteresirana javnost.

Regulacija digitalnih medijev

Za zasnovo in izvedbo delavnice o regulaciji digitalnih medijev, ki je potekala 3. decembra 2013, je agencija je k sodelovanju pritegnila tri mednarodne strokovnjake z izkušnjami v projektih pod okriljem Evropske unije in Organizacije združenih narodov (dr. Katrin Nyman-Metcalf, Dietra Lorainea in Douglasa Griffina) ter skupaj z njimi pripravila program s področja evropskih medijskih politik, zakonskega urejanja in regulacije medijev ter aktualnih politik in dogajanj na področju elektronskih komunikacij, povezanih s področjem medijskih storitev. Posebna pozornost je bila namenjena položaju regulatorjev ter zakonskim in praktičnim izzivom v okolju konvergentnih storitev in novih medijev. Dogodka se je udeležilo 30 udeležencev, poleg delavcev agencije še predstavniki izdajateljev televizijskih programov, telekomunikacijskih družb, Sveta za radiodifuzijo in Direktorata za medije pri Ministrstvu za kulturo, ki so s svojimi pogledi in izkušnjami pomembno prispevali h kakovosti razprave.

Nadzor programskih vsebin v manjših regulatorjih

Na srečanju regulatorjev iz Slovenije, Hrvaške in Belgije, ki se je odvijalo 10. decembra 2013, so si predstavniki Agencije za pošto in elektronske komunikacije, Sveta za radiodifuzijo, Agencije za elektronične medije, Vijeća za elektronične medije in

Višjega sveta za avdiovizualno politiko (Conseil supérieur de l'audiovisuel) izmenjali poglede o politikah nadzora programskih vsebin in o praktičnih vidikih njihovega izvajanja. Omizje si je zastavilo vprašanje, kako najbolj učinkovito organizirati nadzor v regulatorjih z manjšimi kadrovskimi zmogljivostmi, in pri tem med drugim obravnavalo nadzor kvot evropskih avdiovizualnih del in vsebin neodvisnih producentov ter drugih področij monitoringa, ki jih zahtevajo evropski ali nacionalni predpisi. Zaradi ogromne količine podatkov, ki jih morajo regulatorji obdelati za izvedbo posameznega postopka (pri ugotavljanju letnih kvot npr. tudi po več kot 10.000 programskih enot na vsak TV program) in ki se z množitvijo medijev še povečuje, se rešitve iščejo v razvoju verodostojnih načinov statističnega vzorčenja in v nadomeščanju sistema obveznih deležev vsebin z drugim načini spodbujanja produkcije in prikazovanja medijskih vsebin v javnem interesu.

3.3.3 Nadzor televizijskih in radijskih programov

Agencija je proti izdajateljem televizijskih in radijskih programov v letu 2013 vodila 75 nadzornih postopkov, od tega jih je zaključila 46, samo dva sta bila uvedena na vlogo stranke. 13 postopkov je agencija vodila proti izdajateljem radijskih programov, preostale postopke (60) pa proti izdajateljem televizijskih programov.

V letu 2013 je agencija poleg odločb začela na spletnih straneh agencije ažurno objavljati vse odločitve v zvezi z nadzornimi postopki proti izdajateljem radijskih in televizijskih programov (prej odločbe, sedaj tudi vse sklepe o ustavitvi postopkov) ter ponudnikom avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo in na ta način še povečala transparentnost delovanja agencije v zvezi z nadzorom na področju elektronskih medijev.

3.3.3.1 Nadzor televizijskih programov

Vse zaključene postopke nadzora televizijskih programov v preteklem letu je agencija uvedla po uradni dolžnosti, večino (48) postopkov je vodila z namenom ugotavljanja deležev avdiovizualnih del v televizijskih programih za leti 2011 in 2012, od tega je bilo 36 postopkov zaključenih.

Nadzor nad izpolnjevanjem deležev avdiovizualnih del v TV programih za leto 2011

Agencija je ugotovila, da je bilo v letu 2011 80 imetnikov dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, zavezancev za posredovanje poročila o doseženih deležih avdiovizualnih del za leto 2011 pa 36. Podatki iz posredovanih poročil so pokazali, da imajo predvsem izdajatelji manjših televizijskih programov ter izdajatelji programov, ki so imeli v letu 2011 večje finančne težave (podjetja v prisilni poravnavi oziroma v stečajju), težave z vodenjem podatkov o predvajanih avdiovizualnih delih, s pripravo poročil ter predvsem z izpolnjevanjem predpisanih kvot avdiovizualnih del. Agencija je za leto 2011 uvedla 26 postopkov nadzora, za 12 programov so bili uvedeni postopki zaradi neposredovanja podatkov, preostali pa za namen preverjanja doseženih deležev v preteklem letu.

V 17 televizijskih programih je agencija preverjala izpolnjevanje deležev evropskih avdiovizualnih del, v štirih televizijskih

programih (POP TV, KANAL A, POP BRIO, POP OTO) doseženih deležev ni bilo mogoče preveriti, saj izdajateljji agenciji niso posredovali zahtevanih podatkov o konkretno predvajanih evropskih avdiovizualnih delih. V odgovorih agenciji so se izdajateljji sklicevali na dejstvo, da za večino leta 2011 (do uveljavitve ZAvMS 17. 11. 2011) niso imeli obveznosti hrambe podatkov, kot jih zahteva zakon za namen preverjanja podatkov. Na podlagi vseh zaključenih 25 inšpekcijskih postopkov je agencija ugotovila, da se dva programa v letu 2011 nista več razširjala (EPTV in TV Pika), trije programi (TUR-TV, PINK SI in i-TV) niso dosegli predpisanih deležev evropskih avdiovizualnih del in so za nedoseganje deležev podali utemeljene objektivne razloge, 33 televizijskih programov pa je deleže evropskih avdiovizualnih del v letu 2011 doseglo.

Agencija je vodila tudi postopke strokovnega nadzora proti izdajateljju 14 televizijskih programov, v katerih je preverjala dosežene deleže slovenskih avdiovizualnih del za leto 2011. Agencija je ugotovila, da je pet programov Javnega zavoda Radiotelevizije Slovenija (SLO 1, SLO 2, TV Koper Capodistria-regionalni, TV Koper Capodistria-italijanski, Televizija Maribor - Tele M) v letu 2011 izpolnilo deleže slovenskih avdiovizualnih del v posameznih programih, ustrežna sta bila tudi dosežena skupna deleža slovenskih avdiovizualnih del in slovenskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov v 1. in 2. programu Javnega zavoda Radiotelevizije Slovenija ter skupni delež avdiovizualnih del neodvisnih producentov v štirih televizijskih programih Javnega zavoda Radiotelevizije Slovenija (SLO 1, SLO 2, TV Koper Capodistria-regionalni, Televizija Maribor - Tele M). V postopkih strokovnega nadzora proti preostalim trem izdajateljju televizijskih programov (POP SPOT, POP Brio, Pink SI) je agencija ugotovila zakonsko izpolnjevanje deležev, v postopkih proti izdajateljju šestih televizijskih programov (POP TV, KANAL A, POP OTO, POP KINO, POP KINO 2, POP FANI) pa je agencija ugotovila nedoseganje deležev in izdajateljju izdala odločbe z opozorilom in rokom za izpolnitev kvot v letu 2014 ter Inšpektoratu za kulturo in medije posredovala zahteve za uvedbo postopkov o prekrških. Opravljeno delo agencije v postopkih preverjanja izpolnjevanja deležev za leto 2011 je bilo zelo obsežno, v televizijskih programih je bilo s strani izdajateljju prijavljenih kar 42.000 predvajanj evropskih avdiovizualnih del in nekaj manj kot 9.900 predvajanj slovenskih avdiovizualnih del.

Nadzor nad izpolnjevanjem deležev avdiovizualnih del v TV programih za leto 2012

Agencija je ugotovila, da je bilo v letu 2012 82 imetnikov dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, ki so izvajali televizijsko dejavnost, od tega je bilo za izdajateljje 34 televizijskih programov ugotovljeno, da so zavezanci za oddajo poročil o doseženih deležih evropskih avdiovizualnih del za leto 2012. Poleg programov s statusom lokalnih televizijskih programov s statusom posebnega pomena ter programov, ki so namenjeni lokalnemu občinstvu oglaševanju, televizijski prodaji in samooglaševanju, so bili na podlagi Smernic Evropske komisije od zahteve po poročanju izvzeti tudi manjši televizijski programi, katerih letni povprečni delež gledanosti je bil v letu 2012 manjši od 0,3 odstotka letne povprečne gledanosti vseh televizijskih programov, ki so dostopni v Republiki Sloveniji (t.i. tolerančni prag), ob tem pa njihov skupni letni povprečni delež gledanosti ni smel preseči 10 odstotkov gledanosti vseh televizijskih programov v RS. Agencija je na podlagi zgoraj navedenih zakonskih izjem ter na podlagi podatkov o gledanosti podjetja AGB Nielsen d.o.o. za leto 2012 ugotovila, da so bili izdajateljji 16 TV-programov zavezanci za posredovanje poročil s podatki o doseženih deležih avdiovizualnih del za leto 2012.

Agencija se je odločila preveriti podatke izdajateljev o doseženih deležih avdiovizualnih del tudi za leto 2012. V ta namen je v letu 2013 vodila postopke preverjanja proti izdajateljem osmih televizijskih programov, ki bodo zaključeni v letu 2014. Izdajatelji so bili od uveljavitve ZAvMS (17.11.2011) za celotno koledarsko leto 2012 že zavezani voditi ustrezne podatke o vseh predvajanih evropskih avdiovizualnih delih in jih posredovati agenciji (prijavljenih je bilo 61.482 predvajanj slovenskih oziroma evropskih avdiovizualnih del), zato agencija meni, da bo lahko za leto 2012 verificirala podatke o doseženih deležih za vse TV-programe, ki so bili vključeni v postopke preverjanja. Zaradi velikih količin prijavljenih podatkov o predvajanih avdiovizualnih delih je agencija uvedla vzorčne metode preverjanja posredovanih podatkov, ki bodo omogočile hitrejše in učinkovitejše preverjanje podatkov.

Vprašanje regulacije »lokaliziranih« tujih programov, ki se predvajajo v slovenskih kabelskih in IPTV sistemih

Agencija je v preteklem letu reševala pomembno vprašanje glede regulacije vse večjega števila tujih »lokaliziranih« televizijskih programov, ki se predvajajo v slovenskih kabelskih in IPTV sistemih, ki se v celoti razširjajo v slovenskem jeziku oziroma s slovenskimi podnapisi, nekateri predvajajo deloma ali v celoti tudi slovenske oglase, ki jih trži slovenska oglaševalska agencija. Iz prijave je izhajalo, da naj ne bi šlo za retransmisijo programov, ki naj bi v tujini nespremenjeno oddajali v naše kabelske sisteme, temveč za lokalno spremenjene programe, ki jih spreminjajo lokalni kabelski oziroma telekomunikacijski operaterji, zato naj bi po mnenju prijavitelja tako ustvarjeni programi sodili pod jurisdikcijo Republike Slovenije (morali biti vpisani v razvid medijev in imeti dovoljenje za izvajanje televizijske dejavnosti).

Agencija je zadevno prijavo odstopila v reševanje Inšpektoratu RS za kulturo in medije, ki je pristojen za nadzor nad določbo ZMed glede vpisa v razvid medijev, pred odstopom zadeve pa rešila predhodno vprašanje jurisdikcije nad zadevnimi programi, saj to sodi v pristojnost nadzora agencije. Za vse zadevne programe je bilo ugotovljeno, da so licencirani v eni izmed evropskih držav, večina v Veliki Britaniji (kjer imajo za t.i. »lokalizirane« programe celo poseben sistem licenciranja (<http://licensing.ofcom.org.uk/binaries/tv/licensing-position.pdf>)). Vsi zadevni izdajatelji televizijskih programov imajo sedež oziroma stalno prebivališče izven Republike Slovenije, prav tako imajo vsa uredništva zadevnih programov sedeže izven RS, zato se v RS tudi ne sprejemajo najpomembnejše uredniške odločitve v zvezi z zadevnimi programi. Da bi se izvedla presoja glede jurisdikcije nad zadevnimi televizijskimi programi po ostalih kriterijih iz 4. člena ZAvMS, bi moral imeti sedež oziroma stalno prebivališče v RS bodisi izdajatelj programa ali njegovo uredništvo, zato je agencija ugotovila, da nobeden izmed zadevnih programov ne sodi pod jurisdikcijo RS, in nadaljnje reševanje zadeve odstopila inšpektoratu. Ob tem je treba poudariti, da Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah državam članicam EU nalaga, da se mora znotraj EU zagotoviti prost pretok informacij in avdiovizualnih programov, zato naj države članice ne bi uvajale dodatnih sistemov licenciranja, za posameznega ponudnika avdiovizualnih medijskih storitev pa naj bi bila pristojna zgolj ena država članica EU. Celotna analiza je dostopna na spletni strani agencije.

3.3.3.2 Nadzor radijskih programov

Agencija je v letu 2013 vodila postopek strokovnega nadzorstva na vlogo izdajatelja Radia Prlek za dodelitev statusa lo-

kalnega radijskega programa posebnega pomena. Agencija je preverila vse zahtevane pogoje za status in ugotovila, da v programu niso bili izpolnjeni določeni programski pogoji in zato z odločbo odločila, da se izdajatelju programa Radio Prlek status ne dodeli.

V preteklem letu 2013 sta bila zaključena tudi dva postopka strokovnih nadzorov, v katerih je agencija nadzirala skladnost predvajanih mrežnih delov programov z dovoljenji za izvajanje dejavnosti. Tako je agencija vodila postopek nadzora proti izdajatelju Radio Pro 1 d.o.o., ki v času razširjanja mrežnega dela (radijska mreža Radio 1) radijskih programov Radio 1 Krvavec; ENA KR, Radio 1 Obala; ENAKP ter Radio 1 107,9; ENA LJ ni istočasno razširjal po vsebini enakih programskih vsebin oziroma ni razširjal enotnega mrežnega dela programa, zato ga je agencija z odločbo opozorila in mu naložila odpravo kršitev v določenem roku. Podobno je agencija odločila v primeru nadzora proti družbi Radio Center d.o.o., izdajatelju programa Radio Center Slovenija, ki ni istočasno razširjal po vsebini enakih programskih vsebin oziroma ni razširjal enotnega mrežnega dela programa radijske mreže Radio Center.

3.4 RADIJSKI SPEKTER

3.4.1 Stanje na trgu radiokomunikacij

3.4.1.1 Trg radiokomunikacij – Radio

Konec leta 2013 je bilo veljavnih 342 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo v FM tehniki in 5 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc na srednjem valu. Od tega je bil javni zavod RTV Slovenija imetnik 175 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc v FM tehniki in 4 na srednjem valu. Podobno kot v prejšnjih letih tudi v letu 2013 ni bil uveden noben postopek javnega razpisa za dodelitev novih radijskih frekvenc za FM zvokovno radiodifuzijo.

Pri razvoju digitalnega radia tudi v letu 2013 ni bilo bistvenega napredka, 12. 11. 2013 se je celo iztekla veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za T-DAB, imetnika javni zavod RTV Slovenija, za oddajanje iz oddajne točke Krvavec na frekvenci 12B.

3.4.1.2 Trg radiokomunikacij – Televizija

Konec leta 2013 je bilo veljavnih 164 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije za multipleks A in 90 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije za multipleks C, operater obeh nacionalnih DVB-T omrežij je javni zavod RTV Slovenija. Operaterji lokalnih multipleksov konec leta 2013 pa so bili: ALTERHDTV Igor Peternej s.p., ATV Babnik & Co d.n.o. Litija, Domates d.o.o. Portorož, HI-FI d.o.o., VTV Studio d.o.o. in Zavod TV Galeja Ilirska Bistrica.

Na multipleksu A so bili v letu 2013 prisotni programi javnega zavoda RTV Slovenija (na nacionalnem nivoju: TV SLO 1, TV SLO 2, TV SLO 3; na območju pokrivanja Zahod: TV Koper Capodistria; na območju pokrivanja Vzhod: Tele M) in zasebni

program Vaš kanal (na območju pokrivanja Center). Do 14. oktobra so bili na multipleksu A na nacionalnem nivoju prisotni zasebni programi POP TV, Kanal A, Planet TV, TV 3 in Golica TV, od novembra pa sta v multipleks A vključena še programa TV SLO 1 in TV SLO 2 v HD tehnologiji. Aprila je agencija operaterju multipleksa A predpisala naprednejši in učinkovitejši standard kodiranja zvoka AAC MPEG-4, julija pa je bila zaradi verjetnega nastanka dodatnih stroškov za tiste gledalce, ki bi morali zamenjati svoje naprave za dekodiranje (ali celo televizijske sprejemnike) izdana odločba, ki je predpisala uporabo obstoječega kodiranja zvoka MPEG-1/II. V letu 2013 je operater izvedel nekaj manjših optimizacij svojega omrežja, pokritost prebivalstva s signalom multipleksa A se praktično ni spremenila, ob koncu leta 2013 znaša preko 98 %.

Agencija je po izvedenem postopku javnega razpisa sredi decembra 2012 javnemu zavodu RTV Slovenija izdala odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks C. Do sredine julija 2013 je operater multipleksa C pridobil 89 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije. Konec julija je agencija operaterju multipleksa C, zaradi verjetnih težav pri gledalcih z naprednejšim in učinkovitejšim standardom kodiranja zvoka AAC MPEG-4, izdala odločbo, ki je predpisala uporabo obstoječega kodiranja zvoka MPEG-1/II. Agencija je bila v začetku oktobra obveščena, da bo omrežje multipleksa C delujoče s 14. oktobrom 2013, dosegajoče 96 % stopnjo pokritosti prebivalstva Republike Slovenije. Ker je imel operater multipleksa A z odločbo predpisano, da lahko frekvence multipleksa A uporablja ne le za prenos programov javne radiotelevizije in drugih programov posebnega pomena za Republiko Slovenijo, a le dokler je bil multipleks A edini delujoči DVB-T multipleks z nacionalno pokritostjo, so se 14. oktobra 2013 zasebni programi POP TV, Kanal A, Planet TV, TV 3 in Golica TV iz multipleksa A preselili na multipleks C. Konec leta 2013 je bilo tako na multipleksu C na nacionalnem nivoju prisotnih 5 prej naštetih zasebnih programov, pokritost prebivalstva s signalom multipleksa C znaša 96 %.

V letu 2013 do večjih sprememb pri operaterjih lokalnih multipleksov ni prišlo, v januarju je agencija operaterju Domates d.o.o. Portorož izdala eno samo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezno oddajno lokacijo. Konec leta 2013 so operaterji lokalnih multipleksov tako še naprej ALTERHDTV Igor Peternelj s.p. na območju pokrivanja med Ajdovščino in Bovcem, ATV Babnik & Co d.n.o. Litija na območju pokrivanja Litija, Domates d.o.o. Portorož na območju pokrivanja med Koprom in Sečovljami, HI-FI d.o.o. na območju pokrivanja Murska Sobota, VTV Studio d.o.o. na območju pokrivanja med Ravnami na Koroškem in Celjem ter Zavod TV Galeja Ilirska Bistrica na območju pokrivanja med Ilirsko Bistrico in Sežano. Skupaj je agencija operaterjem lokalnih multipleksov izdala 9 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije.

3.4.1.3 Tehnološki trendi

V radijskih omrežjih za infrastrukturo mobilnih operaterjev je še vedno aktualen prehod klasičnega na paketni promet (IP/Ethernet), ki se uporablja v novih generacijah mobilnih omrežij. V zadnjih letih se je razširila uporaba povezav z višjo stopnjo modulacije in dvojno polarizacijo (Co-Channel Dual-Polarization) CCDP, zlasti za hrbtenična omrežja, kar je podvojilo kapaciteto povezav. Te povezave uporabljajo mehanizem odprave križno polarizacijskih motenj (Cross-Polarization Interference Cancellation) XPIC. S kombinacijo obeh sodobnejših tehnologij se močno povečujejo kapacitete usmerjenih zvez pri skoraj identični širini kanalov (frekvenčnega pasu).

Pri privatnih mobilnih komunikacijah (PMR) se vse več uporabljajo ozki kanali in digitalna tehnologija (DMR). Pri tem se znatno zmanjšuje možnost medsebojnega motenja.

Operaterji javnih mobilnih komunikacij so dobili dovoljenje za uporabo napredne (LTE) tehnologije tudi v 2GHz frekvenčnih pasovih, ki so jih do zdaj lahko uporabljali za UMTS. V pasovih 900 MHz in 1800 MHz je bila ta sprememba odločb izvedena že prej. V skladu z dolgoročno politiko na področju uporabe radijskega spektra (RSPP) je bil v letu 2013 začet javni razpis za podelitev nezasedenega dela spektra in spektra, ki se bo sprostil leta 2016. Prvič se bo za podelitev radijskih frekvenc v Republiki Sloveniji uporabil postopek dražbe.

Glede na zahteve uporabnikov po večjih hitrostih za prenos podatkov ter zavez iz digitalne agende, se odpirajo nove možnosti na osnovi licencirane souporabe spektra (LSA, ASA). Tehnologija bo omogočala izvedbo dostopovnih sistemov (na sekundarni osnovi) na frekvenčnih pasovih, ki so sicer dodeljeni ostalim storitvam (npr. radiodifuziji).

3.4.2 Glavne aktivnosti področja za radijski spekter v letu 2013

3.4.2.1 Priprava podzakonskih aktov

V letu 2013 je agencija v skladu z ZEKom-1 s področja upravljanja radijskega spektra pripravila in izdala:

- predlog Uredbe o načrtu razporeditve radiofrekvenčnih pasov (Ur. l. RS, št. 69/2013),
- Splošni akt o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-3) (Ur. l. RS, št. 91/2013),
- Splošni akt o pogojih za uporabo radijskih frekvenc, namenjenih radioamaterski in radioamaterski satelitski storitvi (Ur. l. RS, št. 68/2013),
- Splošni akt o omejitvah signalov analognih zvokovnih radiodifuznih radijskih postaj (Ur. l. RS, št. 44/2013),
- Splošni akt o razvrščanju programov digitalne radijske in televizijske distribucije (Ur. l. RS, št. 48/2013),
- Splošni akt o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc (Ur. l. RS, št. 30/2013 (33/2013 popr., 40/2013 popr.)),
- Splošni akt o omejitvah signalov analognih zvokovnih radiodifuznih postaj (Ur. l. RS, št. 44/2013),
- Splošni akt o pogojih za medobratovalnost digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki (Ur. l. RS, št. 136/2006),
- Splošni akt o uporabi sistema RDS (Ur. l. RS, št. 55/2004).

3.4.2.2 Upravni postopki na področju fiksnih in mobilnih storitev

Satelitske zveze in SNG/OB

V letu 2013 je agencija prejela 31 upravnih zadev za izdajo novih odločb za satelitsko novinarstvo oz. SNG/OB.

Fiksne zveze (mikrovalovne zveze)

V letu 2013 je agencija dodelila 1158 novih odločb, sprememb odločb in podaljšanj veljavnosti odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za fiksne zveze (mikrovalovne zveze). Zaradi potrebe po večjih prenosnih hitrostih, operaterji mobilne in fiksne telefonije širijo obstoječe prenosne kapacitete z večanjem širin kanalov in višanjem modulacijskih stopenj v odločbah o dodelitvi radijskih frekvenc.

Zasebne mobilne radijske komunikacije (PMR)

Na področju zasebnih mobilnih radijskih sistemov je agencija izdala 509 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc t.j. za podaljšanje veljavnosti odločb in izdajo novih odločb za nove mobilne radijske sisteme.

V letu 2013 je agencija na področju zasebnih mobilnih radijskih komunikacij pospešeno usklajevala delovanje PMR sistemov (Privat Mobile Radio) v frekvenčnih pasovih 29,7 do 87,5 MHz, 146 do 174 MHz in 440 do 470 MHz s priporočilom ERC/REC T/R 25-08, ki narekuje pravilne frekvenčne podpasove za delovanje baznih postaj in terminalske opreme.

Javne mobilne radijske komunikacije (PMR)

Z javnim razpisom so bile podeljene še nepodeljene frekvence v 1800 MHz pasu in eden od dveh FDD 5 MHz kanalov v pasu 2100 MHz. Do leta 2016 so bile podaljšane odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za 900 MHz pas.

Konec leta 2013 je bil objavljen Javni razpis z javno dražbo za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev v radiofrekvenčnih pasovih 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz in 2600 MHz.

MMDS

V letu 2013 je agencija pripravljala tehnične parametre, ki bi zagotavljali delovanje MMDS sistemov v 12 GHz oz. 10 GHz frekvenčnem pasu. Parametri za 12 GHz frekvenčni pas so objavljeni v NURF-3. Omogočali naj bi tako souporabo frekvenčnega pasu s satelitsko-radiodifuzno storitvijo kot tudi uporabo različnih tehnologij za MMDS.

V 10 GHz frekvenčnem pasu ni bil izkazan interes za podelitev frekvenc, zato tudi ni bilo aktivnosti glede podelitve frekvenc.

Upravni postopki za pridobitev radioamaterskega dovoljenja

Za potrebe radioamaterske dejavnosti je agencija izdala 503 CEPT radioamaterskih dovoljenj.

Radijska dovoljenja za ladijske in letalske radijske

V okviru radijskih dovoljenj za zrakoplove je agencija v letu 2013 izdala 97 odločb in za plovila 102.

Nadaljevalo se je s pripravo postopkov za obravnavo zahtevkov za dodelitev klicnih znakov za osebne javljalnike položaja (PLB). Glavna problematika se nanaša na obravnavo informacij, ko imetnik prosi za pomoč v primeru nesreče.

R&TTE oprema

V letu 2013 je agencija prejela v odobritev 650 notifikacij opreme v skladu z R&TTE Direktivo. Dve tretjini vseh zahtevkov sta rešeni brez omejitev delovanja opreme, četrtnina vseh zahtevkov je dobila omejitev v skladu z EU harmoniziranimi radiokomunikacijskimi standardi, medtem ko je bila slaba desetina vseh zahtevkov zavrnjena zaradi neskladnosti s prej omejenimi standardi in/ali zaradi specifičnosti uporabe radijskih frekvenc v Republiki Sloveniji. Posamezna država članica EU ima namreč lahko določen del frekvenčnega spektra razporejen drugače kot druge države članice EU glede na razvitost in uporabo radijskega spektra ob predpostavki, da se ne izkrivlja konkurenca.

3.4.2.3 Zagotavljanje optimalne rabe spektra za radiodifuzijo

Agencija skrbi za zagotavljanje optimalne rabe spektra, namenjenega digitalni radiodifuziji, pri tem sledi določbam ZDRad in ZEKom-1. Še vedno tudi skrbi za zagotavljanje optimalne rabe spektra namenjenega FM zvokovni radiodifuziji, pri tem sledi določbam ZEKom-1 in deloma ZRTVS-1.

V letu 2013 je agencija v povezavi z upravljanjem radiodifuznega spektra reševala 300 zadev, od tega je bilo 290 rešenih, 10 pa prenesenih v leto 2014. Od 290 rešenih zadev jih je bilo 183 na zahtevo stranke. V 177 zadevah je bilo strankam ugodeno, štiri zahteve so bile zavrnjene, dva postopka pa sta bila ustavljena. Po uradni dolžnosti je bilo uvedenih 108 zadev. Zaradi začetka veljavnosti splošnega akta o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc je agencija v 87 zadevah imetnikom izdala nove odločbe o določitvi števila točk za uporabo radijskih frekvenc. V eni zadevi pa je bila izdana odločba o razveljavitvi dodatne radijske frekvence.

Od 10 nerešenih in prenesenih zadev v leto 2014 je bilo izdanih 5 sklepov o prekinitvi postopka, 4 upravni postopki pa se rešujejo v zakonitem roku.

3.4.2.4 Optimalna raba UHF in FM spektra

V letu 2013 agencija na področju UHF radiofrekvenčnega spektra večjih preplaniranj digitalnih televizijskih kanalov ni izvajala. Ker nekateri predeli Prekmurja niso bili dovolj kvalitetno pokriti iz obstoječih oddajnih točk, je agencija operaterju multipleksa A v mesecu aprilu izdala odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc še za oddajne točke Hodoš, Domanjševci in Središče. Da bi zagotovila sprejem multipleksa C najširšemu krogu gledalcev in zaradi velike prisotnosti motilnih signalov italijanskih postaj na 22. kanalu, pa je agencija operaterju multipleksa C v mesecu oktobru na oddajnih točkah Beli Križ,

Tinjan, Trstelj, Skalnica, Anhovo in Slavnik spremenila oddajni kanal iz 22. na 33. kanal.

Na področju FM zvokovne radiodifuzije je agencija nadaljevala z optimizacijo dodeljenih radijskih frekvenc, med njimi tudi dodatnih radijskih frekvenc. Agencija je izdajala tudi odločbe v zvezi s spremembami pri programskih radijskih mrežah. Možnosti za pridobivanje novih frekvenc za FM zvokovno radiodifuzijo so zelo omejene, predvsem na koordinacijo novih frekvenc za radijske postaje majhnih moči z zelo omejenim dosegom, take frekvence so zato uporabne pravzaprav predvsem za dopolnilno pokrivanje že obstoječih radijskih programov ali za odpravo motenja sprejema že obstoječih programov.

3.4.2.5 Reševanje problematike z Italijo

V letu 2013 je agencija nadaljevala z aktivnosti za trajno rešitev problemov slišnosti oz. vidnosti slovenskih programov ob meji z Republiko Italijo. Nadzorovala je stanje ob državni meji in prijavljala motnje italijanski administraciji ter Uradu za radiokomunikacije pri Mednarodni telekomunikacijski zvezi (ITU). Nadaljevala je z obveščanjem organov ITU glede kršitve mednarodnih pogodb in neaktivnosti Republike Italije pri odpravi motenj, intenzivirala je obveščanje skupine za politiko radijskega spektra RSPG pri Evropski Komisiji.

Agencija je o problematiki motenja sprejema slovenskih radijskih in televizijskih programov ob meji z Republiko Italijo intenzivno seznanjala Ministrstvo za izobraževanje, znanost, in šport (MIZKŠ) in Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ) ter sodelovala v delovni skupini, ki se je ukvarjala s problemi slišnosti oz. vidnosti slovenskih programov ob meji z Republiko Italijo.

V letu 2013 je agencija sprožila postopek proti Republiko Italiji, zaradi zasedanja kanalov digitalne televizije, v okviru t.i. čezmejne koordinacije, ki poteka pod okriljem RSPG (Radio Spectrum Policy Group).

Agencija je nadaljevala tudi z optimizacijo dodatnih radijskih frekvenc slovenskim imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc na zahodu države, da bi tako omilila težave pri sprejemu slovenskih signalov zaradi nedovoljenega vpliva italijanskih postaj.

Poleg tega je agencija celo leto nudila tehnično in pravno pomoč slovenskim imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, ki so se v tožbenih postopkih pred italijanskimi oz. slovenskimi sodišči z različnimi zahtevki obračali na agencijo.

3.4.2.6 Testiranje novih tehnologij za digitalno televizijsko oddajanje

V prvi polovici leta 2013 se je izteklo testiranje novih tehnologij za digitalno televizijsko oddajanje DVB-T2, ki je sicer potekalo na pobudo takratnega Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, iz začetka leta 2012. Testiranje DVB-T2 je potekalo na zahodu Slovenije. Za izvajalca je bil prek javnega naročila izbran javni zavod RTV Slovenija. Oddajanje je potekalo na prostih kanalih, ki so po mednarodnem sporazumu Ženeva 2006 dodeljeni Republiko Sloveniji. Namen testiranja

je bil preizkusiti nove možnosti, ki jih prinaša napredni sistem oddajanja DVB-T2.

Agencija je tudi s predmetnimi testiranjimi ugotovila, da je večina televizijskih kanalov na zahodu Slovenije zasedena z italijanskimi signali. Italija še vedno, kljub številnim prizadevanjem na več ravneh, zaseda frekvence, ki so po mednarodnih sporazumih dodeljene Republiki Sloveniji. To se je odražalo tudi pri sprejemu testnih signalov DVB-T2, kjer je skupna ugotovitev, da italijanski motilni signali onemogočajo kakovosten sprejem signalov DVB-T2 na širšem območju ob italijanski meji. Kljub nevzpodbudnim rezultatom pa je agencija ugotovila, da oddajanje na frekvencah, ki so dodeljene Republiki Sloveniji, zmanjšuje uporabnost teh frekvenc čez mejo in s tem posledično zmanjšuje možnosti za nelegalno uporabo.

3.4.3 Nadzor RF spektra

Za zagotovitev nemotene uporabe radiofrekvenčnega spektra vsem uporabnikom radijskih storitev oziroma odločbami o dodelitvi radijskih frekvenc (ODRF) ima agencija v soglasju z zakonskimi zadolžitvami svojo radijsko nadzorno službo. Ta opravlja nadzor radiofrekvenčnega spektra, bodisi sistematično na podlagi svojih letnih načrtov bodisi na podlagi internih naročil za posebne meritve spektra ali pa v okviru raziskav prijavljenih radijskih motenj.

Pooblaščen osebe agencije pri opravljanju nadzora radiofrekvenčnega spektra smiselno uporabljajo določbe Zakona o inšpekcijskem nadzoru (ZIN), lahko ukrepajo kot prekrškovni organ, če v postopku nadzora presodijo, da teža prekrška narekuje ukrepanje po Zakonu o prekrških (ZP-1) ter kot strokovnjaki z nasveti lastnikom radijskih postaj pomagajo pri reševanju raznih tehničnih težav. Radijska nadzorna služba opravlja za potrebe področja za radiokomunikacije agencije tudi naročene meritve, ki jih te upoštevajo pri izdajanju ODRF.

Agencija je tudi v letu 2013 zagotavljala nemoteno uporabo radiofrekvenčnega spektra, razen v delu Slovenije, ki meji na sosednjo republiko Italijo. Tam so že vrsto let prisotne motnje, ki jih na radiodifuznem področju povzročajo italijanske nekoordinirane radijske postaje. Dela radijske nadzorne merilne službe so obsegala naslednje aktivnosti:

- raziskala je 31 prijav škodljivega radijskega motenja. Pri tem je odkrila, da so vzroki za radijske motnje tudi kršitve določb iz ODRF. Približno ena tretjina obravnavanih primerov je bila motenje mobilnih operaterjev (GSM ali UMTS) s strani fizičnih ali pravnih oseb, ki uporabljajo GSM repetitorje, kateri so nestrokovno nameščeni., pokvarjene DECT aparate ali druge naprave, ki niso delovale pravilno. Veliko časa je agencija namenila tudi odpravljanju motenj, ki jih je utrpel vremenskega radar s strani RLAN povezav. Agencija je tudi spremljala dogajanja ob meji z Italijo, kjer italijanske radijske postaje motijo naše zaradi nespoštovanja mednarodnih dogovorov. Redno izvaja tudi meritve na tem področju,
- v okviru sistematičnega nadzora radiofrekvenčnega spektra, pri raziskavah radijskih motenj oziroma na podlagi prijav je opravila 37 inšpekcijski postopkov. Obravnavala je kršitve zakona (oddajanje brez ODRF, kršenje določb ODRF in drugo) in v 12 zadevah izvedla prekrškovni postopek,
- izvedla je 21 snemanj radiofrekvenčnega in televizijskega spektra na različnih lokacijah na območju Slovenije. Rezultati so bili osnova za mednarodno koordiniranje radiodifuznih postaj in izdajanje ODRF,
- opravila je več meritev v mikrovalovnem področju zaradi prijav motenj na mikrovalovnih radijskih zvezah in zaradi nadzora,

- nadaljevala je s sistematičnimi dnevnimi meritvami radiodifuznega spektra, kjer se izmerjeni podatki z vseh RNP arhivirajo v numerični obliki, z izvajanjem sistematičnih mesečnih meritev spektra, kjer se podatki arhivirajo tudi v grafični obliki, ter sistematičnimi polletnimi meritvami spektra, kjer se poleg spektralnih karakteristik arhivirajo tudi identifikacijski podatki vsakega radiodifuznega oddajnika,
- opravljala je meritve pokrivanja z GSM, UMTS in LTE signalom,
- intenzivno je spremljala uvajanje novih tehnologij in ukrepala v primerih, ko je prišlo do nepravilnosti pri njihovi uporabi,
- redno je spremljala stanje na radiodifuznem spektru na področju meje z Italijo, kjer je intenzivno opravljala meritve motenosti naših DVB-T oddajnikov in nepravilnosti prijavljala italijanski administraciji.

3.4.3.1 Posodabljanje in vzdrževanje merilnega sistema

Za opravljanje svojih nalog v okviru nadzora radiofrekvenčnega spektra agencija posodablja Radijski nadzorno-merilni sistem RS (RNMS). Za delo radijska nadzorna služba (RNS) potrebuje posebno merilno opremo in mora imeti dostop do fiksnih daljinskih oziroma mobilnih radijskih nadzornih postaj (RNP). V Sloveniji je trenutno 12 delujočih fiksnih RNP, od teh sta dve obljudeni nadzorno merilni postaji (RNMP), tri specializirana merilna vozila pa delujejo kot mobilne RNP. Vsa ta fiksna in mobilna oprema je povezana v omrežje RNMS, v okviru katerega je delavcem RNS omogočen nadzor radijskega spektra na daljavo.

Agencija v okviru sredstev, ki so na voljo, posodablja ključne sestavne dele RNMS. V letu 2013 je tako nabavila tri nove merilne sprejemnike ter prenovila opremo za nadzor pokritosti operaterjev mobilnih storitev, ki bo omogočala spremljanje vseh trenutno aktualnih tehnologij. Na treh lokacijah je bil dodatno posodobljen tudi antenski sistem. Ena od lokacij pa je bila temeljito prenovljena.

Konec leta 2013 je obratovalo deset daljinskih RNP. Agencija je uporabljala obe obljudeni nadzorni postaji RNMP–Jerusalem in RNMP–Stegne, z merilnimi vozili pa je izvajala meritve radiofrekvenčnega spektra lokalno oziroma mobilno. Agencija lahko meritve in nadzor opravlja le s pomočjo specialne profesionalne opreme, ki jo mora redno vzdrževati ter po potrebi nadgrajevati ter ustreznimi strokovno usposobljenimi kadri, katerih zadostno število pa trenutno ni na voljo.

3.5 POŠTA

3.5.1 Stanje na trgu poštnih storitev

Na dan 31. 12. 2013 je bil v uradni evidenci agencije vpisan en (1) izvajalec univerzalne poštna storitve, ter šestnajst (16) izvajalcev poštnih storitev, od katerih je petim (5) agencija izdala ugotovitveni sklep za izvajanje t. i. zamenljivih poštnih storitev.

Izvajalci zamenljivih poštnih storitev izvajajo storitve, ki jih je mogoče z vidika uporabnika šteti za storitve, ki sodijo v nabor univerzalne poštna storitve, saj so v zadostni meri medsebojno zamenljive z univerzalno poštno storitvijo. Ti izvajalci imajo

omogočen tudi dostop do poštne infrastrukture ali storitev iz nabora univerzalne poštne storitve (t. i. dostop do poštnega omrežja družbe Pošta Slovenije). Izvajalcev zamenljivih poštne storitev je bilo v letu 2013 pet (5), kar je eden manj kot v letu 2012 saj je bilo zaradi nedelovanja iz uradne evidence izvajalcev poštne storitev izbrisano podjetje DIMNIKARSTVO DOVRTEL d.o.o. Izvajanje zamenljivih poštne storitev so tako v letu 2013 opravljala podjetja CETIS d.d., EPPS d.o.o., INFORMATIKA d.d., KRO d.o.o. in MAKSMAIL d.o.o.

Ostalih enajst (11) izvajalcev poštne storitev, vpisanih v uradno evidenco agencije, so tiste pravne in fizične osebe, ki so o izvajanju poštne storitev vnaprej obvestile agencijo, ker pa ne izvajajo t. i. zamenljivih poštne storitev niso prejele ugotovitvenega sklepa. Število teh izvajalcev se je leta 2013 v primerjavi z letom 2012 spremenilo, saj sta bila dva izvajalca poštne storitev zaradi nedelovanja izbrisana iz uradne evidence (EKSPRESNA DOSTAVA d.o.o. ter SPEED IN d.o.o.), en izvajalec poštne storitev pa prvič vpisan (ALOJZ ČERNAČ s.p.).

Izvajalec univerzalne poštne storitve v Republiki Slovenije je na podlagi odločbe - dovoljenja, ki ga je izdala agencija leta 2013, Pošta Slovenije d.o.o. Veljavnost dovoljenja je pet let in se izteče 31. 5. 2018.

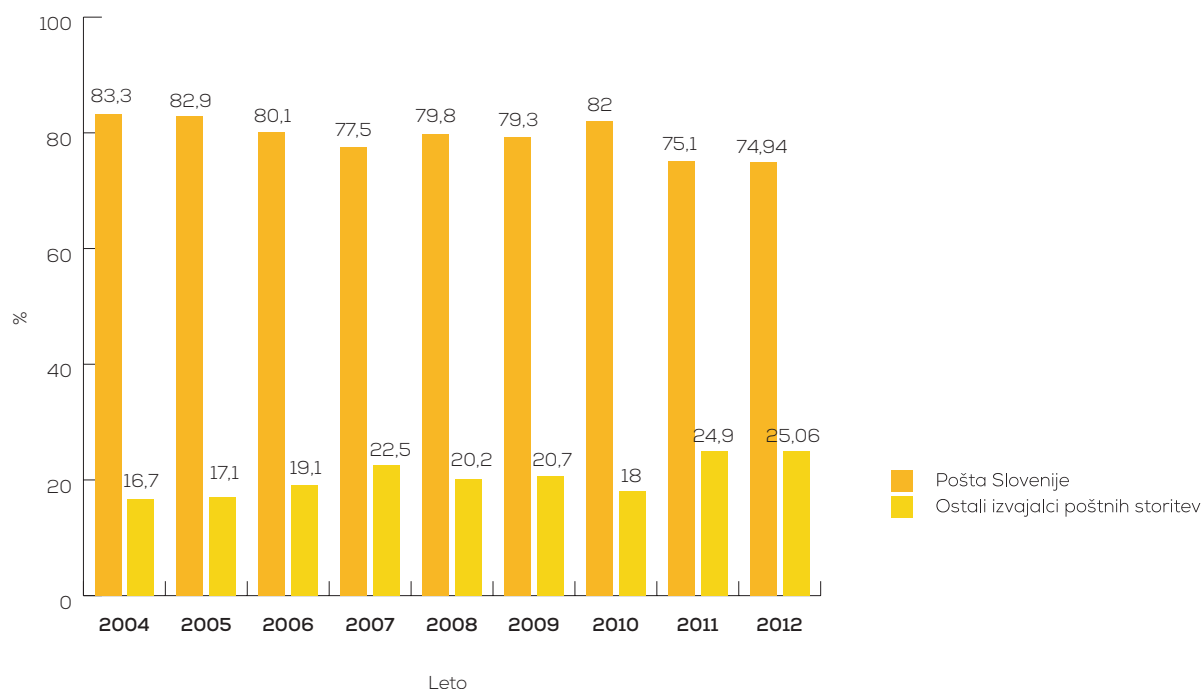
3.5.1.1 Analiza trga poštne storitev

Agencija je tudi v letu 2013 izvedla in objavila analizo trga poštne storitev v Republiki Sloveniji za leto 2012 ter pridobljene podatke primerjala z rezultati analiz v preteklih letih. Analiza je bila izvedena na podlagi javno dostopnih podatkov in podatkov, ki jih je agencija na podlagi vprašalnikov pridobila od izvajalcev poštne storitev, ki so bili na dan 31. 12. 2012 vpisani v uradni evidenci izvajalcev poštne storitev, ki jo vodi agencija.

Prihodki in zaposleni

Iz analize izhaja, da so izvajalci poštne storitev v letu 2012 ustvarili 233.961.318 evrov prihodkov z naslova izvajanja poštne dejavnosti, kar predstavlja 4,05 % zmanjšanje v primerjavi z letom 2011. Padec prihodkov je posledica vpliva gospodarske krize na gospodarsko aktivnost podjetij in posledično tudi na trg poštne storitev, pri čemer je izvajalec univerzalne poštne storitve zabeležil padec v višini 4,2 %, prihodek preostalih izvajalcev poštne storitev pa se je v primerjavi z letom 2011 zmanjšal za 3,62 %.

Slika 9: Delež prihodka pošte Slovenije in ostalih izvajalcev poštних storitev iz naslova izvajanja poštних storitev (2004-2012)

Vir: AKOS (2012, 7)

V Republiki Sloveniji je poštni sektor na dan 31. 12. 2012 za izvajanje poštних storitev zaposloval približno 1,33 % vseh zaposlenih v državi, kar je skoraj enak delež kot leta 2011. Največje število zaposlenih v poštni dejavnosti je imela Pošta Slovenije, kjer je bilo za izvajanje poštних storitev zaposlenih 5.598 oseb, ostali izvajalci poštних storitev so zaposlovali skupno 208 oseb.

Omrežje

V okviru svojega poštnege omrežja je imela Pošta Slovenije 556 kontaktnih točk in dva poštno logistična centra. Ob kontaktnih točkah je pošta sprejemala pošiljke tudi preko 2.345 poštних nabiralnikov.

Tu je potrebno dodatno izpostaviti začetek projekta reorganizacije in optimizacije poštnege omrežja Pošte Slovenije, v okviru katerega je prišlo v letu 2012 do preoblikovanja in začetka delovanja prvih treh pogodbenih pošt in sicer pogodbene pošte 6242 Materija, 8272 Zdole in 9206 Križevci.

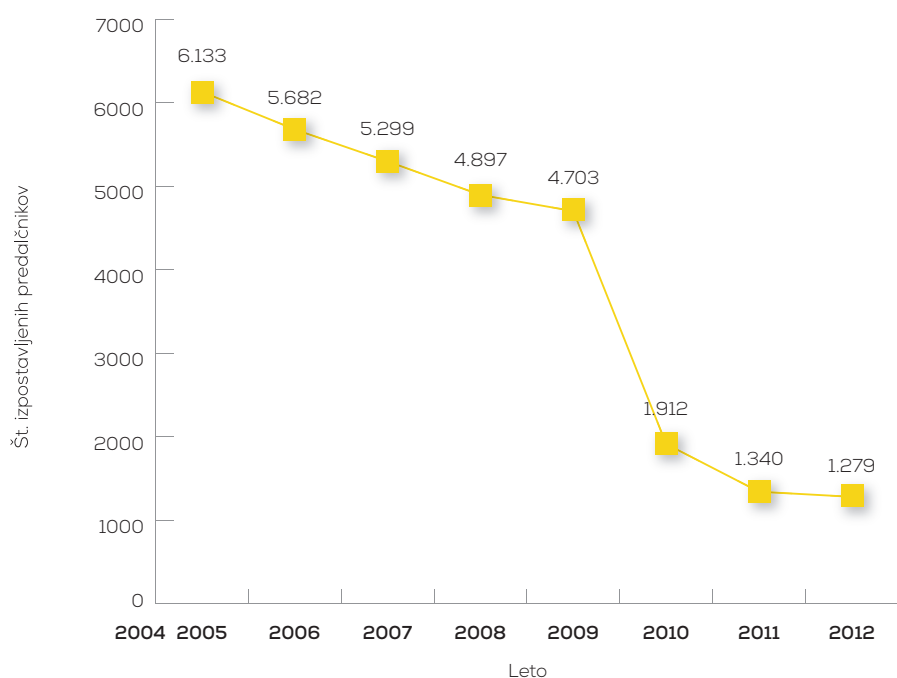
V letu 2013 se je trend preoblikovanja nadaljeval, saj je Pošta Slovenije preoblikovala še nadaljnjih 25 pošt, in sicer 1337 Osilnica, 8362 Hinje, 5296 Kostanjevica na Krasu, 8282 Koprivnica, 5252 Trnovo pri Gorici, 9246 Razkrižje, 3304 Tabor, 8343 Dragatuš, 3201 Šmartno v Rožni dolini, 3221 Teharje, 9205 Hodoš, 2276 Kog, 4282 Gozd Martuljek, 8258 Kapele, 6273 Marezige, 3326 Topolšica, 8213 Veliki Gaber, 3261 Lesično, 8211 Dobrnič, 1273 Dole pri Litiji, 8283 Blanca, 2323 Ptujška Gora, 6225 Hruševje, 1272 Polšnik in 4246 Kamna Gorica.

Pošta Slovenije namerava do zaključka procesa reorganizacije in optimizacije poštnega omrežja v letu 2019 preoblikovati cca 55 % obstoječih kontaktnih točk v pogodbene pošte.

Pogodbena pošta je z vidika poslovanja Pošte Slovenije nova organizacijska oblika, ki združuje dejavnost pošte s samostojno dejavnostjo izbranega pogodbenika. Pogodbena pošta ohranja predpisan visok nivo tako učinkovitosti kot tudi kakovosti in zanesljivosti izvajanja univerzalne poštna storitve (sprejem in izročitev poštnih pošiljk) na celotnem ozemlju Republike Slovenije, saj je k temu zavezana ravno tako kot stalna pošta. Pogodbena pošta omogoča uporabnikom tudi opravljanje večine ostalih storitev Pošte Slovenije na povsem enak način kot na običajni pošti.

Pomembno je tudi ohranjanje trenda zmanjševanja števila nameščenih izpostavljenih predalčnikov, katerih število se je v letu 2012 zmanjšalo za 61 tako, da je konec leta omenjeni odstotek znašal zgolj 0,05 % vseh gospodinjstev v Republiki Sloveniji.

Slika 10: Število nameščenih izpostavljenih predalčnikov – trajne izjeme od vročanja in dostave na dom v Sloveniji (2005 – 2012)

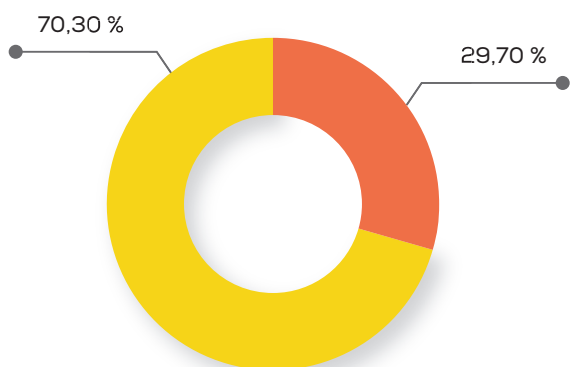

Primerjave

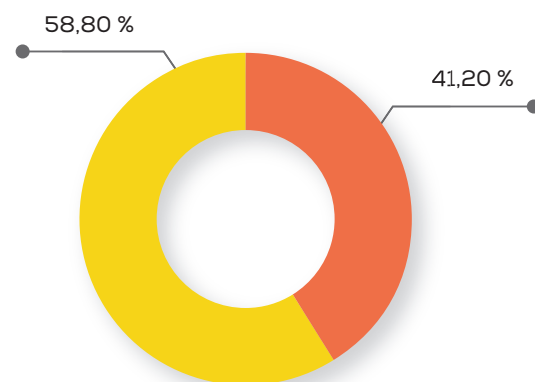
Agencija je v analizi trga za leto 2012 primerjala Pošto Slovenije in ostale izvajalce po različnih dejavnikih: prihodki, število zaposlenih in omrežje. Glede storitev in njihovega števila je lahko izvedla agencija primerjavo le pri dveh storitvah, in sicer storitev Pošte Slovenije »poslovni paket« s storitvijo KEP paketi in storitev Pošte Slovenije »hitra pošta« s storitvijo KEP dokumenti. Izračunani »deleži trga« pri primerjanih storitvah so razvidni iz naslednje slike.

Slika 11: Primerjava med izbranimi storitvami Pošte Slovenije in ostalimi izvajalci poštних storitev v letu 2012 (notranji in čezmejni promet)

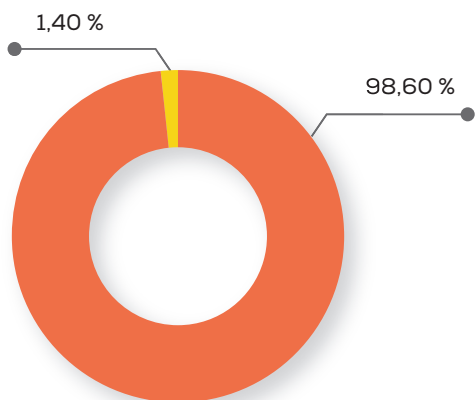
Poslovni paketi in KEP paketi –
notranji poštni promet

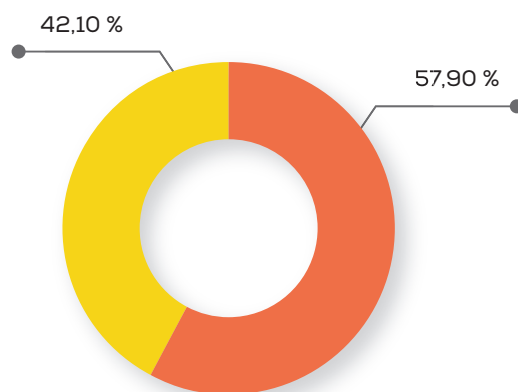
Hitra pošta in KEP dokumenti
notranji poštni promet

Poslovni paket in KEP paketi –
čezmejni poštni promet

Hitra pošta in KEP dokumenti –
čezmejni poštni promet

Legenda: ■ Pošta Slovenije
■ Ostali izvajalci poštных storitev

Vir: Izračuni AKOS

Izvajalci zamenljivih poštных storitev

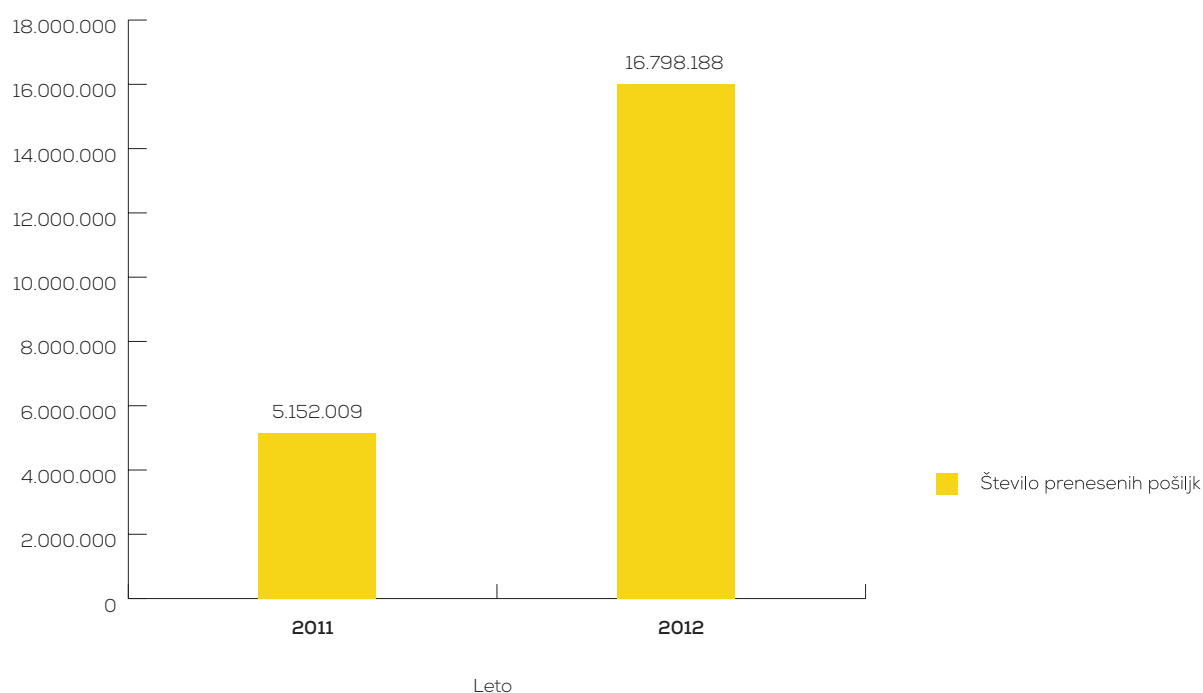
V skladu z drugim odstavkom 32. člena ZPSto-2 mora Pošta Slovenije zagotoviti izvajalcem zamenljivih poštных storitev dostop do svojega poštnege omrežja na njihovo zahtevo. Ta del storitev Pošte Slovenije je zaživel šele po liberalizaciji trga poštных storitev v letu 2011. Za leto 2012 je tako značilna strma rast količin prenesenih pisemskih pošiljk v notranjem prometu s strani izvajalcev zamenljivih poštных storitev. V letu 2012 je imelo sklenjeno pogodbo in izvajalo dostop do omrežja

Pošte Slovenije vseh pet izvajalcev zamenljivih poštnih storitev, in sicer CETIS d.d., EPPS, d.o.o., INFORMATIKA d.d., KRO d.o.o. in MAKSMAIL d.o.o.

Spodnja slika prikazuje obseg prenosa pisemskih pošiljk s strani izvajalcev zamenljivih poštnih storitev v letu 2011 in 2012. V primerjavi z letom 2011 je bila na tem segmentu poštnih storitev v letu 2012 dosežena 226 % rast.

Slika 12: Število prenesenih poštnih pošiljk do 2 kg (pisemske pošiljke) s strani izvajalcev zamenljivih poštnih storitev preko omrežja Pošte Slovenije leta 2011 in 2012

Kratek povzetek rezultatov analize

Primerjava rezultatov analize poslovanja izvajalcev poštnih storitev v letu 2012 z letom 2011, kaže naslednje ugotovitve:

- povečanje na trgu delujočih izvajalcev zamenljivih poštnih storitev, ki so podpisali pogodbo za dostop do omrežja Pošte Slovenije, za enega izvajalca (INFORMATIKA d.d.),
- padec prihodkov izvajalcev poštnih storitev iz naslova izvajanja poštne dejavnosti,
- padec števila zaposlenih v poštni dejavnosti,
- začetek projekta reorganizacije in optimizacije poštne mreže Pošte Slovenije s preoblikovanjem in začetkom delovanja prvih treh pogodbenih pošt,
- zmanjšanje števila nameščenih poštnih nabiralnikov Pošte Slovenije,

- zmanjšanje števila nameščenih izpostavljenih predalčnikov Pošte Slovenije,
- občuten padec v prenosu pisemskih pošilk v notranjem in čezmejnem poštnem prometu Pošte Slovenije v okviru izvajanja univerzalne poštne storitve,
- občutno povečanje števila vseh prenesenih pošilk ostalih izvajalcev poštних storitev v notranjem poštnem prometu, izvzemajoč Pošto Slovenije,
- občutno povečanje količine prenosa pisemskih pošilk s strani izvajalcev zamenljivih poštних storitev v okviru storitev dostopa do omrežja Pošte Slovenije,
- občutno znižanje deleža storitev »poslovni paket« Pošte Slovenije v primerjavi s KEP storitvijo prenosa paketov ostalih izvajalcev poštних storitev v notranjem poštnem prometu,
- občuten upad števila pritožb zoper izvajanje univerzalne poštne storitve Pošte Slovenije,
- porast števila vloženih in upravičenih pritožb zoper izvajalce poštних storitev, izvzemajoč Pošto Slovenije, predvsem zaradi začetka postopka spremljanja in vodenja evidenc pritožb s strani enega izmed izvajalcev,
- dosežena predpisana kakovost prenosa poštних pošilk korespondence in poštних paketov v notranjem poštnem prometu Pošte Slovenije.

Z analizo trga je agencija ugotovila velik upad količin prenesenih pošilk v okviru izvajanja univerzalne poštne storitve Pošte Slovenije predvsem zaradi upadanja klasičnih poštних storitev, uporabe drugih poštних storitev in aktivnejšega delovanja drugih izvajalcev poštних storitev predvsem preko dostopa do omrežja Pošte Slovenije ter posledično upada prihodkov iz naslova izvajanja univerzalnih poštних storitev. Istočasno je ugotovila tudi občuten porast količin prenesenih pisemskih pošilk s strani drugih izvajalcev poštних storitev, predvsem preko dostopa do omrežja Pošte Slovenije, kar je posledica aktivnejšega delovanja petih izvajalcev zamenljivih poštних storitev po izvedeni liberalizaciji trga s 1. 1. 2011.

3.5.1.2 Kakovost univerzalne storitve

Kakovost prenosa poštних pošilk korespondence in poštних paketov v Republiki Sloveniji predpisuje Splošni akt o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve.

Pošta Slovenije je v letu 2013 izbrala novega neodvisnega izvajalca merjenja rokov prenosa poštних pošilk korespondence, in sicer Maksimilijan d.o.o., ki je v skladu s slovenskim nacionalnim standardom SIST EN 13850:2013 Merjenje časa prenosa od sprejema do vročitve za posamične pošiljke prednostne pošte in pošte prvega razreda, izvedel sedmo uradno merjenje kakovosti prenosa pošilk korespondence v Sloveniji, pri čemer je začel s postopkom meritev z zamikom, in sicer šele v mesecu marcu 2013.

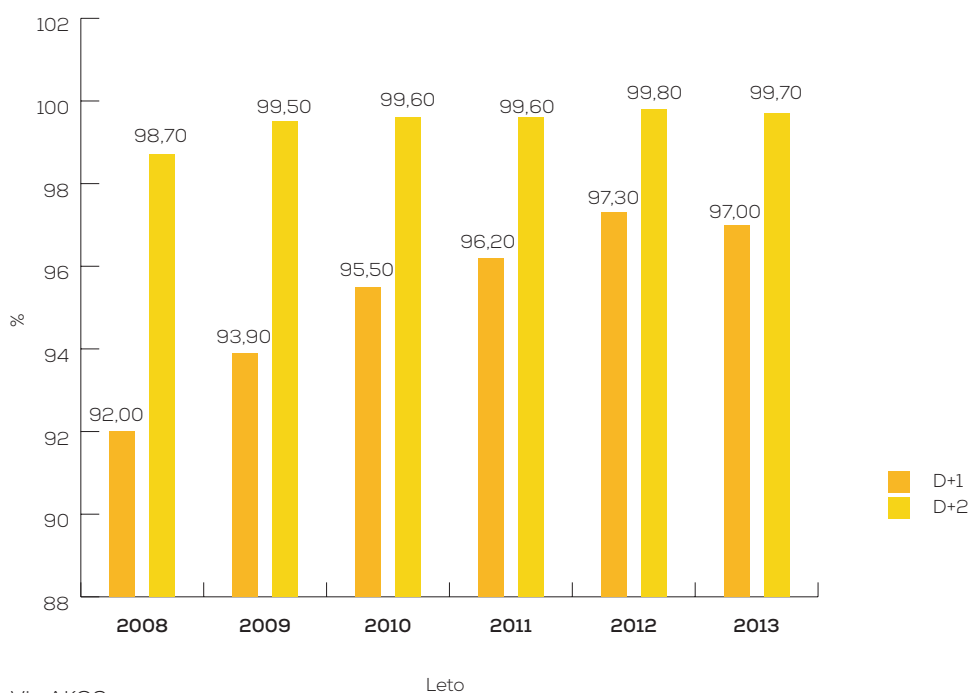
Maja 2013 je agencija s podjetjem SIQ d.o.o. izvedla presojo rezultatov merjenja in uporabljene metodologije za leto 2012. Revidirani rezultati za leto 2012 so potrdili doseganje predpisanega standarda in zahtev glede kakovosti prenosa, kar se, na osnovi še nerevidiranih delnih podatkov za obdobje marec-december 2013, uresničuje tudi za leto 2013.

Slika 13: Predpisani in doseženi roki prenosa poštnih pošiljk korespondence

Rok	Predpisana kakovost	Dosežena 2012	Dosežena 2013*
D + 1	95,0 %	97,3 %	97,0 %
D + 2	99,5 %	99,8 %	99,7 %
D + 3	100 %	100 %	100 %

* Nerevidirani podatki Pošte Slovenije d.o.o. za obdobje marec – december 2013.

Slika 14: Kakovost prenosa pošiljk korespondence v roku D+1 in D+2 (2008-2013)

Vir: AKOS

Opomba: Podatki za leto 2013 se nanašajo na obdobje marec – december 2013

Splošni akt o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve predpisuje tudi kakovost prenosa poštnih paketov. Maja 2013 je agencija s podjetje SIO d.o.o. izvedla letno presojo rezultatov merjenja in uporabljene metodologije za meritve kakovosti prenosa poštnih paketov za leto 2012. Revidirani rezultati za leto 2012 so potrdili doseganje standarda kakovosti, kar se, na osnovi še nerevidiranih podatkov za obdobje januar – december 2013, uresničuje tudi za leto 2013.

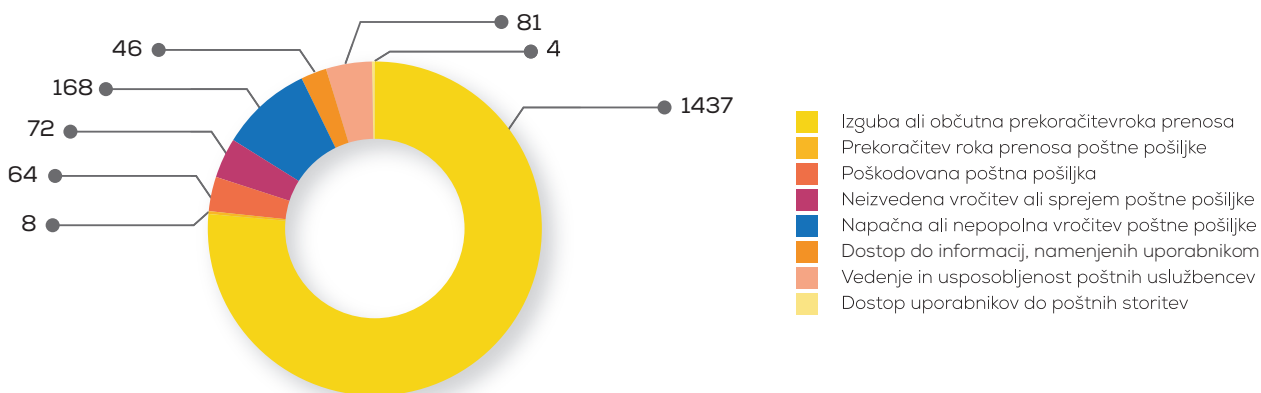
Slika 15: Predpisani in doseženi roki prenosa poštnih paketov v notranjem prometu

Rok	Predpisana kakovost	Dosežena 2012	Dosežena 2013*
D + 2	80 %	99,9 %	100 %
D + 3	95 %	99,9 %	100 %

* Nerevidirani podatki za obdobje jan – december 2013.

Agencija je spremljala tudi kakovost prenosa poštnih pošiljk korespondence v čezmejnem poštnem prometu znotraj Evropske unije, kjer mora Pošta Slovenije v treh delovnih dneh (D+3) prenesti 85 % ter v petih delovnih dneh 97 % te vrste pošiljk. V okviru projekta UNEX je bilo v obdobju januar - september 2013 v treh delovnih dneh v odpravi iz Slovenije odpremljenih 91,4 % pošiljk ter v prispetju v Slovenijo dostavljenih 88,5 % pošiljk. Končni rezultati za celotno leto 2013 bodo uradno objavljeni v prvi polovici leta 2014.

Slika 16: Vrste prejetih pritožb zoper Pošto Slovenije v I. 2012

Vir: AKOS (2012, 30)

Od vseh vloženih pritožb jih je bilo približno 24 % upravičenih, od teh pa se je 96-tim postopek obravnave zaključil z izplačilom odškodnine (v skoraj 90 % zaradi prekoračitve roka prenosa).

Povprečen čas, potreben za izdajo končnega poročila o postopku obravnave vseh vrst pritožb je bil 6,8 dneva, za izplačilo odškodnine, ki se šteje od dne, ko je bila pritožba sprejeta, pa 36,19 dni.

Število prejetih pritožb zoper Pošto Slovenije, glede izvajanja univerzalne poštne storitve, vseskozi upada. V letu 2009 se je v primerjavi z letom 2008 zmanjšalo za skoraj 22 %, v letu 2010 še za dobrih 16 %, v letu 2012 pa je bilo v primerjavi z letom 2011 ravno tako cca 16 % pritožb manj. Glede na samo vrsto pritožb pa je razmerje v vseh letih primerjave podobno.

3.5.1.4 Zadovoljstvo uporabnikov

Agencija je, v sodelovanju z agencijo Episcenter d.o.o., izvedla šesto raziskavo o zadovoljstvu uporabnikov s poštnimi storitvami (splošna in poslovna javnost) ter pridobljene podatke primerjala z rezultati raziskav v preteklih letih. Namen raziskave je bil ugotoviti obseg uporabe poštnih storitev, zadovoljstvo s kakovostjo poštnih storitev in poznavanje konkurenčnih ponudnikov poštnih storitev. Rezultate raziskave je agencija objavila na svoji spletni strani, v nadaljevanju navajamo le najpomembnejše ugotovitve.

Splošna javnost

Najpomembnejši dejavniki kakovosti, po mnenju splošne javnosti, so bili leta 2013 isti kot leta 2012, in sicer lokacija pošte (38 %), odnos uslužbencev do strank (17 %) in delovni čas pošte (14 %).

Ena tretjina uporabnikov je obiskala pošto vsaj enkrat na mesec, s tem, da je dve tretjini obiskalo vedno isto pošto. Z oddaljenostjo pošte so bili uporabniki, v povprečju, zadovoljni. Glede delovnega časa poštnih pa je 24 % uporabnikov menilo, da ni ustrezen.

Največ uporabnikov je ob obisku pošte leta 2013, enako kot leta 2012, opravilo plačilni promet (61 %), sledi prevzem pošiljke za katero je bilo puščeno obvestilo (45 %) in oddaja priporočene ali vrednostne pošiljke (38 % uporabnikov).

Preko poštnih nabiralnikov je oddalo pisemske pošiljke 39 % uporabnikov, pri čemer se je v povprečju uporabnikom zdela oddaljenost poštnih nabiralnikov od njihovega doma ustrezna.

Dobra tretjina uporabnikov je oddala eno do dve pismi mesečno. Delež uporabnikov, ki so oddali in sprejemali pakete, je narastel. Delež anketirancev, ki so oddali vsaj en paket do 10 kg, je narastel na 42 %. Delež oseb, ki so prejeli vsaj en paket v letu je znašal 73 %.

Cene za prenos standardnega pisma je bila uporabnikom nepomembna, saj jo večina še vedno ne pozna, pri čemer je narastel delež tistih, ki se jim je ta cena zdela poceni oziroma ustrezna (89 %). Glede kakovosti prenosa pisemskih pošiljk je, dolgoročno gledano, upadel delež tistih, ki menijo, da mora pismo vedno prispeti naslednji delovni dan (40 %).

Vpliv elektronske pošte na zmanjšanje uporabe poštnih storitev se je nadaljeval tudi v letu 2013, saj se je delež uporabnikov, ki navaja elektronsko pošto, kot razlog za manjšo uporabo poštnih storitev povečal za 4 % in je tako znašal 55 %.

Druge izvajalce poštnih storitev poleg Pošte Slovenije je uporabljalo 19 % anketirancev, pri čemer sta bila glavna motiva za izbiro drugega izvajalca hitrost (40 %) in nujnost pošiljke (28 %). Več kot polovica uporabnikov je za drugega izvajalca izbrala storitve izvajalca DHL Ekspres (Slovenija) d.o.o.

Nenaslovljene pošiljke so bile nemoteče za 73 % uporabnikov. Nalepko o prepovedi dostavljanja nenaslovljenih pošiljk v hišne predalčnike, je imelo nameščeno 12 % uporabnikov.

Poslovna javnost

Najpomembnejši dejavnik kakovosti poštnih storitev je bil za poslovno javnost zanesljiv prenos pošiljke. Lokacija poštnih enot je poslovni javnosti, za razliko od splošne javnosti, predstavljala najmanj pomemben dejavnik.

Pri številu poslovnih subjektov, ki oddaja do 200 pisemskih pošiljk na mesec je bil zaznan rastoči trend, pri oddaji več kot 1000

pisemskih pošilk na mesec pa padajoči trend. Dolgoročno negativen je bil tudi trend oddaje nad 150 mednarodnih navadnih pisemskih pošilk mesečno. V zadnjih treh letih narašča delež tistih poslovnih uporabnikov, ki mesečno ne oddajo nobene priporočene ali vrednostne pošiljke, in tudi ne paketa.

Večina anketiranih podjetij je pošiljke oddala v prostorih pošt (60 %), sprejela pa v svojih poslovnih prostorih (64 %). V svojih poslovnih prostorih so pošiljke v večji meri oddala velika podjetja (51 %). V letu 2013 je večji delež anketiranih podjetij ocenilo, da pri njih uporaba klasičnih poštnih storitev zaradi uporabe interneta in elektronske pošte ni upadla. Dolgoročno narašča število podjetij, ki klasičnih poštnih storitev niso zamenjala za internet in elektronsko pošto, in upada število podjetij, ki so to storila v obsegu nad 20 %.

Tako kot pri preteklih študijah je tudi v letu 2013 večina anketiranih podjetij (67 %) menila, da bi moralo pismo vedno prispeti naslednji delovni dan, čeprav dolgoročno gledano, narašča število podjetij, ki se jim to ne zdi nujno.

S storitvami Pošte Slovenije je bilo zadovoljnih 88 % anketiranih podjetij. Kot odločilnega izmed dejavnikov, ki vpliva na odločitev podjetja za zamenjavo izvajalca poštnih storitev, tudi letos največ anketiranih navaja ceno (38 %) in kakovost (19 %). Poleg Pošte Slovenije je največ podjetij uporabljalo storitve DHL Ekspres (Slovenija) d.o.o., TNT Express Worldwide d.o.o. in UPS Adria (S) Ekspres d.o.o.

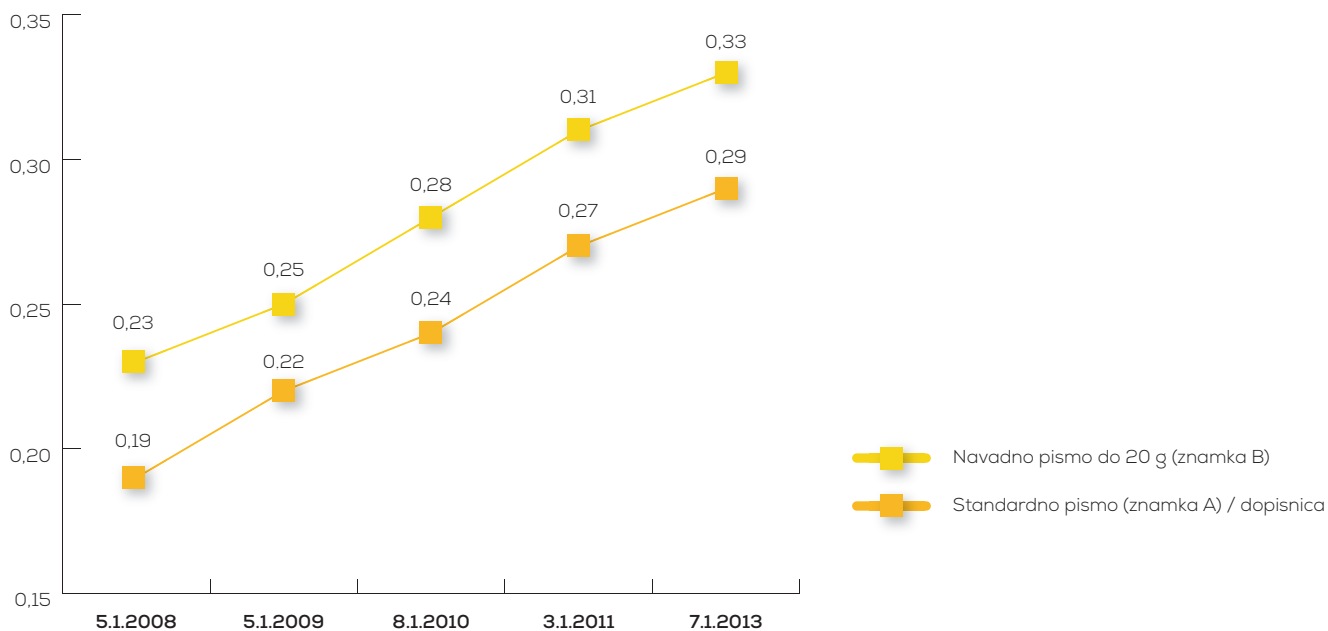
3.5.2 Glavne aktivnosti področja za pošto v letu 2013

3.5.2.1 Regulacija cen in ločenega računovodstva

V letu 2013 je agencija od Pošte Slovenije prejela dva zahtevka za spremembo cen univerzalne poštna storitve, in sicer pisem v notranjem poštnem prometu. Agencija je v prvem zahtevku, ki se je nanašal na spremembo cen s 1. majem 2013, v postopku pregleda vseh relevantnih podatkov ugotovila, da temeljijo podatki o prihodkih in stroških univerzalne storitve, ki jih je v zahtevku navajala Pošta Slovenije, na računovodskih podatkih iz ločenih računovodskih evidenc (v nadaljevanju: Metodologija), za katere je bilo v postopku nadzora pravnomočno ugotovljeno, da niso skladne z zahtevami iz 35. in 36. člena ZPSto-2. Agencija je na podlagi tega ugotovila, da Pošta Slovenije z navedenimi podatki in tabelami iz zahtevka, ne izkazuje izpolnjevanja zahtev za izdajo soglasja k dvigu cen univerzalne storitve za poštna pošiljke v notranjem poštnem prometu, zato je na tej podlagi zahtevke za dvig cen zavrnila. Po odpravi vseh napak ugotovljenih v postopku nadzora v Metodologiji, je Pošta Slovenije agenciji ponovno posredovala zahtevke za dvig cen univerzalne storitve v notranjem prometu. Ker so bile vse napake v Metodologiji odpravljene je agencija odločila, da so stroški Pošte Slovenije, v zvezi z izvajanjem storitev iz nabora univerzalne storitve, pravilni in transparentni, zato je po več kot dveh letih izdala pozitivno soglasje k predlaganemu dvigu cen za pisemske pošiljke v notranjem prometu s 1. julijem 2013.

Na spodnji sliki je prikaz spremembe cen (brez DDV) dveh najpomembnejših storitev znotraj univerzalne storitve v notranjem prometu od leta 2008 do 2013.

Slika 17: Spremembe cene pisma do 20 g v notranjem prometu, 2008 – 2013, brez DDV*

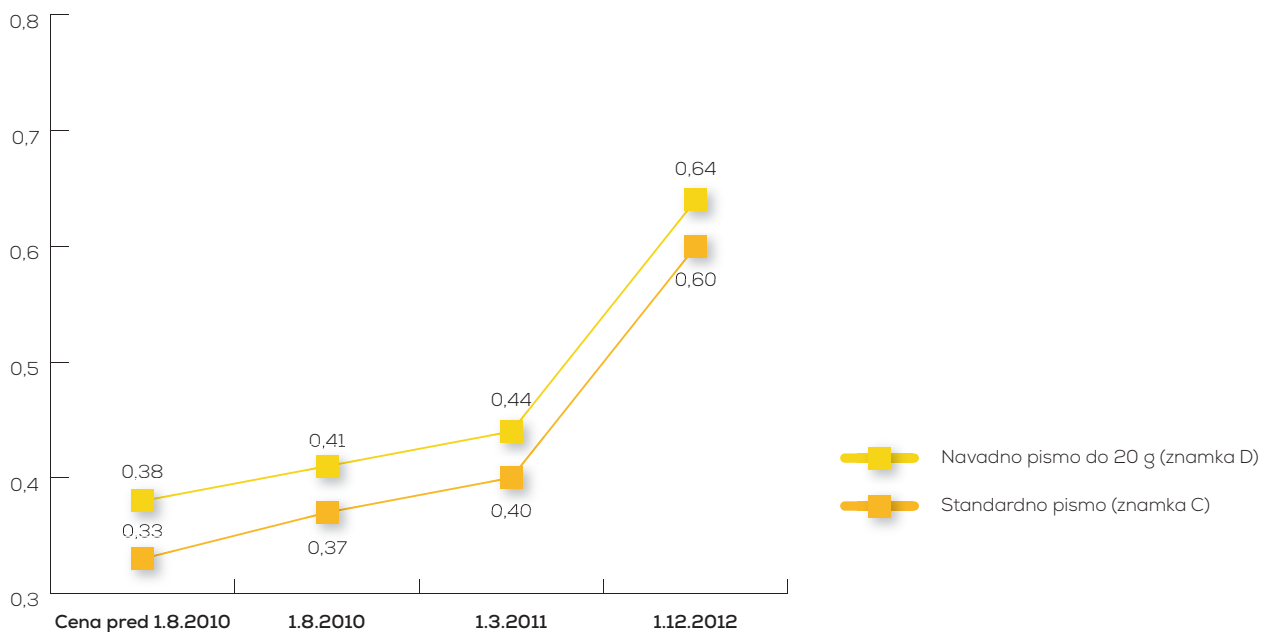

*Opomba: cene univerzalne storitve so s 1.1.2011 oproščene plačila DDV.

Vir: AKOS

Cene standardnega in navadnega pisma znotraj univerzalne storitve se v čezmejnem prometu, v letu 2013 niso spremenile.

Slika 18: Spremembe cene pisma do 20 g v čezmejnem prometu, 2010 – 2012, brez DDV

Vir: AKOS

V letu 2013 je agencija v sodelovanju z revizijsko hišo KPMG Slovenija d.o.o. izvedla analizo razporejanja prihodkov v Metodologiji z namenom ugotoviti, ali slednja, v delu kjer prikazuje razporejanje prihodkov in storitev na stroškovne nosilce, sledi zahtevi iz šestega člena Splošnega akta o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja (Ur. l. RS št. 29/2010; v nadaljevanju: Splošni akt) ter 36. člena ZPSto-2. Ta analiza je predstavljala drugo fazo pregleda prihodkov izvajalca univerzalne storitve, katere fokus je bil na vsebinskem pregledu prihodkov in ustreznosti njihovega razporejanja na stroškovne nosilce znotraj Metodologije. Rezultat pregleda je revizorjevo mnenje s pridržki, in sicer predvsem zaradi odkritih nepravilnosti pri razporejanju finančnih in drugih prihodkov na stroškovne nosilce univerzalne storitve in tudi nepravilnosti pri obračunavanju popustov pri storitvah povezanih z univerzalno storitvijo. Kljub omenjenim nepravilnostim, pa je revizor v svojem mnenju navedel, da prihodki, ki so prikazani v Metodologiji, skladno z mednarodnim standardom revidiranja 805, ZPSto-2 in 6. členom Splošnega akta, odražajo resnični in pošten odraz prihodkov iz naslova izvajanja univerzalne storitve.

Agencija je v letu 2013 v sodelovanju z revizijsko hišo KPMG Slovenija d.o.o. prvič izvedla tudi izračun tehtanega povprečja stroška kapitala - WACC (Weighted Average Cost of Capital) za leto 2012 za Pošto Slovenije, ki predstavlja primer posrednega razporejanja prihodkov in stroškov na stroškovne nosilcev Metodologiji in pri katerem izračun njegove vrednosti temelji na podlagi vloženih sredstev, s katerimi se zagotavlja regulirana storitev. Ključna ugotovitev je, da nominalna stopnja WACC pred davki za leto 2012 za Pošto Slovenije znaša 10,14 %.

V letu 2013 je Pošta Slovenije agenciji posredovala popolnoma prenovljene ločene računovodske evidence (v nadaljevanju: Nova metodologija). Na podlagi ZPSto-2 in Splošnega akta je agencija v sodelovanju z zunanjo neodvisno institucijo že konec leta 2013 pričela s presojo skladnosti Nove metodologije z ZPSto-2 in Splošnim aktom.

Cilji projekta presoje nove metodologije so, da slednja:

- Zagotovi ločevanje stroškov na univerzalno storitev in na druge poštne in ostale storitve na podlagi dosledno uporabljenih in objektivno utemeljenih načelih stroškovnega računovodstva ter da je tudi opis Nove metodologije smiselni in ustrezno podroben. S tem se zagotovi skladnost z drugim in tretjim odstavkom 36. člena ZPSto-2 in s Splošnim aktom.
- Onemogoči, da bi se z univerzalno storitvijo subvencionirale ostale poštne in druge storitve, s čimer se zagotovi skladnost s petim odstavkom 36. člena ZPSto-2 in Splošnim aktom.
- Omogoči izračun lastne cene storitev iz nabora univerzalne storitve, ki so stroškovno naravnane in spodbujajo učinkovito zagotavljanje univerzalne storitve, kar izhaja iz prvega odstavka 35. člena ZPSto-2.
- Predstavlja ustrezno podlago za razmejitev stroškov na fiksne in variabilne, s čimer bo zagotovljena ustrezna podlaga za izračun posebnih tarif in cen dostopa do omrežja. S tem se zagotavlja skladnost s prvim odstavkom 32. člena, četrtem odstavkom 35. člena in drugim odstavkom 36. člena ZPSto-2.
- Predstavlja ustrezen vir podatkov za izračun neto stroška univerzalne storitve, kar pomeni tudi skladnost z drugim odstavkom 36. člena ZPSto-2.

Sama presoja bo potekala v dveh korakih in bo predvidoma končana konec leta 2014. Prvi korak, za katerega je predvidenih 5 mesecev, obsega preverjanje in ugotavljanje potencialnih nepravilnosti v Novi metodologiji in izdelavo priporočil Pošti Slovenije za popravke. Drug korak, ki bo trajal predvidoma 4 mesece, pa obsega preverjanje odprave ugotovljenih nepravilnosti iz prvega koraka, pripravo morebitnih novih priporočil za Pošto Slovenije in pa izdajo končnega revizijskega mnenja o skladnosti Nove metodologije z zakonodajo.

3.5.2.2 Priprava odločbe za izvajanje univerzalne poštne storitve

Meseca maja je Pošti Slovenije prenehala veljavnost dovoljenja za izvajanje univerzalne poštne storitve v RS zato je agencija za potrebe izdaje nove odločbe za imenovanje izvajalca univerzalne storitve v začetku leta 2013 pripravila analizo stanja na trgu ter v Ur. l. RS in na spletni strani objavila javni poziv za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti. Na podlagi vseh ugotovitev je agencija izdala novo odločbo Pošti Slovenije za izvajanje univerzalne poštne storitve na celotnem ozemlju RS, za vse storitve iz nabora univerzalne storitve, po predpisani kakovosti, po cenah, dostopnih za vse uporabnike, za obdobje 5 let, z veljavnostjo od 1. 6. 2013 do 31. 5. 2018.

3.5.2.3 Priprava Splošnega akta o spremembah splošnega akta o izjemah pri izvajanju univerzalne poštne storitve

Agencija je izdala Splošni akt o spremembah splošnega akta o izjemah pri izvajanju univerzalne poštne storitve (objavljen v Ur. l. RS, št. 58, velja od 9. 7. 2013). Z navedeno spremembo oziroma dopolnitvijo je želela natančneje definirati pojem javne ceste za potrebe tega akta, saj so izkušnje iz prakse pokazale, da lahko prihaja do njenih različnih interpretacij, katerih posledica je lahko neenako obravnavanje tistih uporabnikov poštne storitve v RS, do katerih vodi gozdna cesta. Za potrebe tega splošnega akta tako javna cesta ni samo cesta, kot jo ureja zakon, ki ureja ceste, ampak tudi gozdna cesta, kot je sicer urejena v Zakonu o gozdovih, ki vodi do uporabnikov poštne storitve (gospodinjstev) in ki jo vzdržuje lokalna skupnost.

3.5.3 Nadzor trga poštne storitve

V letu 2012 je agencija preko pooblaščenih oseb, na podlagi Zakona o poštne storitvah in Zakona o inšpekcijskem nadzoru po uradni dolžnosti izvedla 7 nadzorov in sicer:

- tri nadzore nad kakovostjo izvajanja univerzalne poštne storitve,
- tri nadzore nad izjemami od izvajanja univerzalne poštne storitve,
- nadzor nad morebitno diskriminacijo pri izvajanju Splošnih pogojev dostopa do omrežja Pošte Slovenije d.o.o.

Od opravljenih nadzorov je bil eden prenesen iz leta 2012. Ostalih šest nadzorov se je pričelo in končalo v letu 2013. Iz leta 2013 v leto 2014 ni bilo prenesenih postopkov.

V treh postopkih nadzora nad kakovostjo izvajanja univerzalne poštne storitve je agencija opravila nadzore nad številom

poštnih nabiralnikov in sicer v Litiji, na Jesenicah in v Kočevju. Agencija je vse tri postopke ustavila, saj ni zaznala nepravilnosti.

Agencija je opravila tri nadzore nad izjemami od izvajanja dostave na dom in sicer na območju Jesenic, Gabrovke in Dravograda. Izjeme od izvajanja dostave na dom, so bile v vseh treh nadzorih upravičene, zato so bili postopki ustavljeni.

V postopku nadzora nad morebitno diskriminacijo, ki bi izhajala iz Splošnih pogojev za dostop do poštnega omrežja družbe Pošta Slovenije d.o.o. (Maribor, januar 2013) je agencija ugotavljala ali je ravnanje Pošte Slovenije v nasprotju s Splošnimi pogoji glede informacij o spremembi naslova, in sicer dostop do sprememb naslovov, ki jih je dolžna zagotavljati glede na določila 32. člena ZPSto-2. Agencija je postopek ustavila, saj nepravilnosti ni ugotovila. Pošta Slovenije je namreč v postopku dokazala, da zagotavlja dostop do informacij o spremembi naslova v skladu z zakonodajo (od 1. januarja 2013).

Agencija je v letu 2013, preverila tudi odgovor Pošte Slovenije glede zahtev agencije iz postopka nadzora nad skladnostjo Računovodskega sistema po aktivnostih z uporabo metode popolno alociranih stroškov za Pošto Slovenije (v nadaljevanju: Metodologija) z ZPSto-2 in Splošnim aktom o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja (Ur. l. RS, št. 29/2010; v nadaljevanju: Splošni akt). Ta nadzor se je zaključil z odločbo konec leta 2012, s katero je agencija naložila Pošti Slovenije odpravo napak pri ugotavljanju stroškov manipulativnih opravil na poštnih enotah, stroškov transporta in stroškov dostave pošiljk naslovnikom ter tudi pri zagotavljanju preglednosti tarif v smislu ugotavljanja ustreznosti danih popustov pri cenah univerzalne poštne storitve. Agencija je ugotovila, da je Pošta Slovenije odpravila v postopku nadzora ugotovljene napake, kar pomeni, da so lastne cene, ki so prikazane v Metodologiji pravilne in transparentne.

3.6 ŽELEZNICE

3.6.1 Razvoj trga storitev v železniškem prometu

Trg storitev v železniškem prometu za opravljanje vseh vrst storitev železniškega prevoza blaga je odprt za prevoznike iz držav članic Evropske unije že od 1. januarja 2007. Opravljanje storitev v mednarodnem železniškem prevozu potnikov pa je za prevoznike iz držav članic Evropske unije odprto od 1. januarja 2010.

Konkurenca med prevozniki je v Sloveniji vzpostavljena le na trgu storitev železniškega prevoza blaga. V letu 2013 so te storitve na javni železniški infrastrukturi Republike Slovenije izvajali trije prevozniki, in sicer: Slovenske železnice – Tovorni promet, d.o.o., Rail Cargo Austria AG, Podružnica v Ljubljani in Adria Transport, d.o.o.. Prevoz potnikov v notranjem in mednarodnem železniškem prometu pa je izvajal le prevoznik Slovenske železnice – Potniški promet, d.o.o.. Licenco prevoznika v železniškem prometu ima še prevoznik Luka Koper, d.d., vendar le za storitve na območju postaje Koper tovarna.

V skladu s pooblastili za spremljanje konkurenčnih razmer na trgu storitev železniškega prometa agencija od dodeljevalnega organa, upravljavca javne železniške infrastrukture in prevoznikov zbira informacije o njihovih aktivnostih na tem

trgu. Iz analize zbranih informacij ugotavlja stanje na trgu, ter v primeru zaznave nepravilnosti sprejema ukrepe za njihovo odpravo.

3.6.1.1 Spremljanje trga storitev v železniškem tovornem prometu

V letu 2013 je bilo na območju javne železniške infrastrukture Republike Slovenije prepeljanih 19,19 milijonov ton blaga, pri čemer so prevozniki opravili skupno 4,29 milijarde neto tonskih kilometrov.

Slika 19: Količina prepeljanega blaga po železnici (v tonah) v letu 2013

	SŽ-Tovorni promet	Rail Cargo Austria	Adria Transport	Skupaj
Mednarodni promet	16.097.784	1.101.448	437.590	17.636.822
Notranji promet	1.549.774	-	-	1.549.774
Skupaj	17.647.558	1.101.448	437.590	19.186.596

Vir: AKOS

Slika 20: Obseg opravljenega dela (v neto tonskih km) v letu 2013

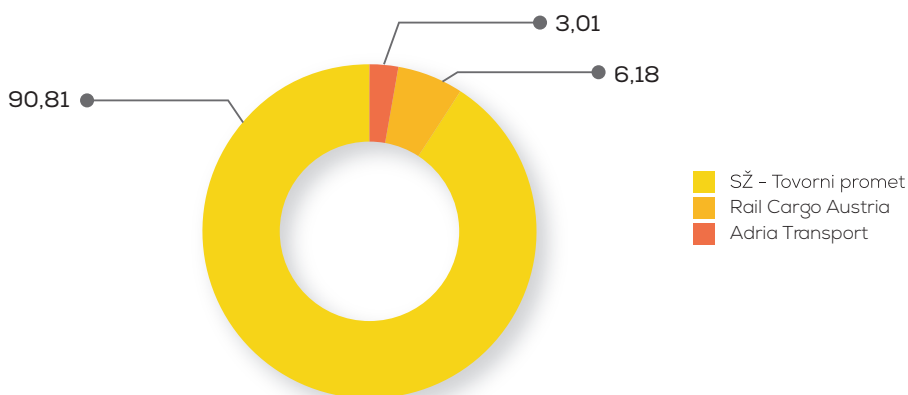
	SŽ-Tovorni promet	Rail Cargo Austria	Adria Transport	Skupaj
Mednarodni promet	3.645.794.807	264.981.000	129.117.850	4.039.893.657
Notranji promet	249.895.069	-	-	249.895.069
Skupaj	3.895.689.876	264.981.000	129.117.850	4.289.788.726

Vir: AKOS

V primerjavi z letom 2012 se je obseg opravljenega dela na območju javne železniške infrastrukture Republike Slovenije v letu 2013 povečal za 11,10 odstotka. Zaradi nadaljnje rasti pretovora blaga v koprskem pristanišču se je obseg opravljenega dela v mednarodnem prometu, v primerjavi z letom 2012, povečal za 11,13 odstotka, medtem ko se je obseg opravljenega dela v notranjem prometu povečal za 8,51 odstotka. Povečanje obsega opravljenega dela beležijo vsi trije prevozniki v železniškem tovornem prometu, od tega SŽ-Tovorni promet za 11,01 odstotek, Rail Cargo Austria za 9,06 odstotka, Adria Transport pa kar za 60 odstotkov.

Glede na obseg opravljenega dela ostajajo tržni deleži prevoznikov, v primerjavi z letom 2012, v približno enakem razmerju. Tržni delež prevoznika SŽ-Tovorni promet se je zmanjšal za približno eno odstotno točko, medtem ko se je za približno eno odstotno točko povečal tržni delež prevoznika Adria Transport.

Slika 21: Tržni deleži prevoznikov v tovornem prometu v %

Vir: AKOS

3.6.1.2 Spremljanje trga storitev v železniškem potniškem prometu

V letu 2013 je bilo na območju javne železniške infrastrukture Republike Slovenije prepeljanih 16,4 milijonov potnikov, od tega 15,6 milijonov potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem prometu ter 857.600 potnikov v mednarodnem prometu. V primerjavi z letom 2012 se je število potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem prometu povečalo za 6,43 odstotka, v mednarodnem prometu pa zmanjšalo za 3,61 odstotka. Skupno število potnikov, prepeljanih na omrežju javne železniške infrastrukture RS, se je, v primerjavi z letom 2012, povečalo za 5,86 odstotka.

Storitve prevoza potnikov po železnici v Republiki Sloveniji izvajajo izključno nacionalni prevoznik, Slovenske železnice – Potniški promet.

Slika 22: Število prepeljanih potnikov in obseg opravljenega dela v I. 2013

	Število potnikov	Opravljeno delo [pkm]
SŽ – Potniški promet		
Mednarodni promet	857.600	124.594.295
Notranji in čezmejni regijski promet	15.562.879	635.707.567
Skupaj	16.420.479	760.301.862

Vir: AKOS

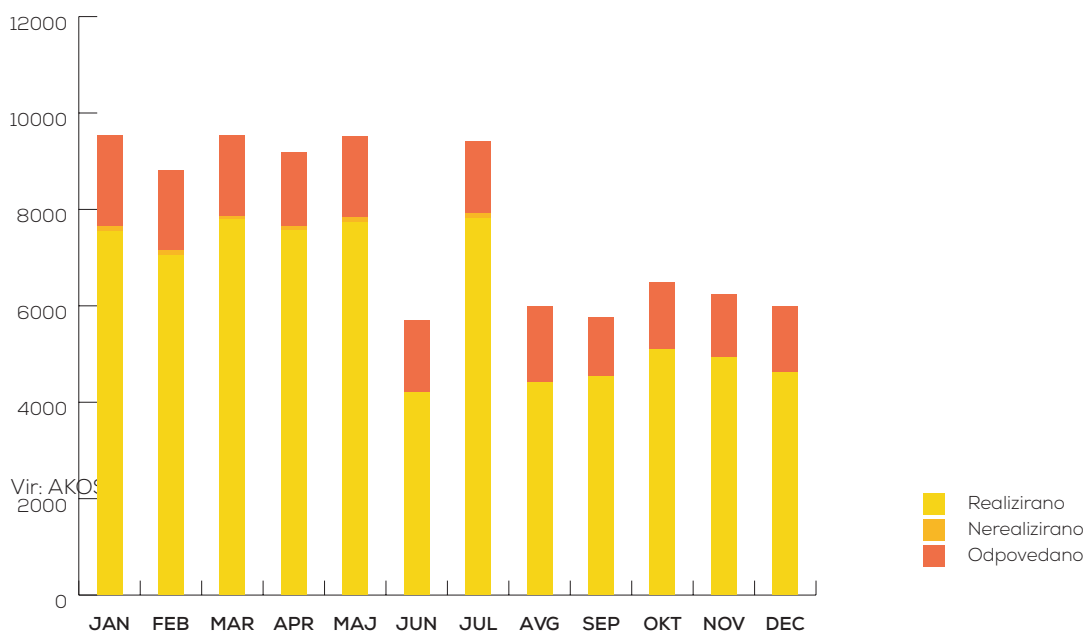
3.6.1.3 Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznikov v tovornem prometu

Agencija v okviru nalog spremljanja konkurenčnih razmer na trgu železniških prevoznih storitev redno spremlja realizacijo dodeljenih vlakovnih poti na javni železniški infrastrukturi in na podlagi mesečnih poročil upravljavca izdeluje analizo realizacije dodeljenih vlakovnih poti po posameznih prevoznikih.

Prevoznik Slovenske železnice – Tovorni promet, d.o.o.

Prevozniku SŽ – Tovorni promet je bilo v letu 2013 dodeljenih 92.260 vlakovnih poti. Število dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku se je v primerjavi z letom 2012 zmanjšalo za 23.522 vlakovnih poti.

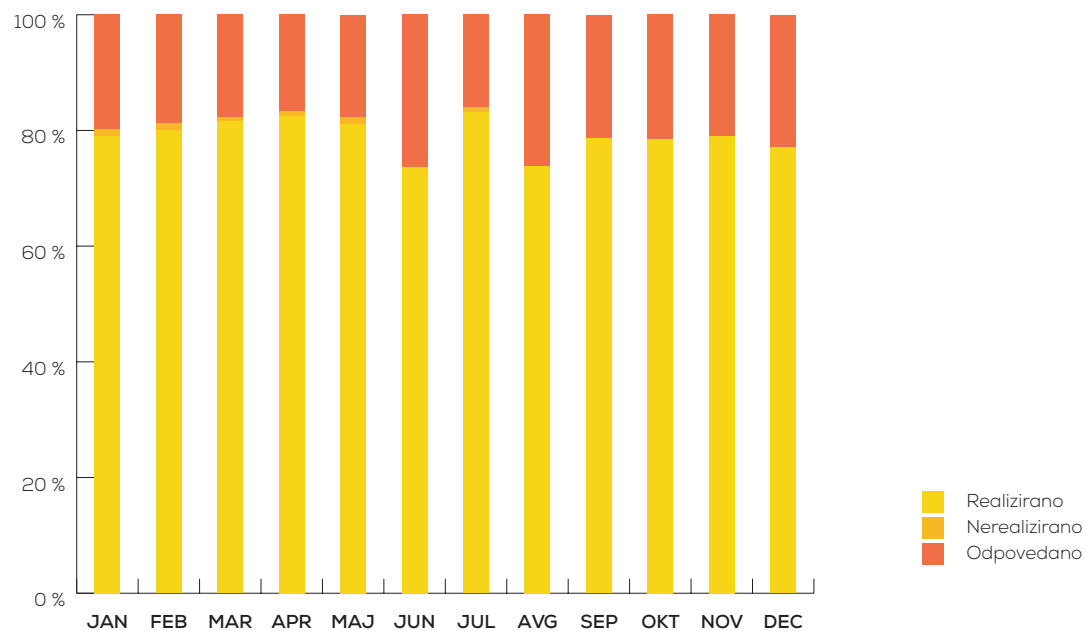
Slika 23: Število dodeljenih vlakovnih poti prevozniku SŽ-Tovorni promet v letu 2013

Analiza realizacije dodeljenih vlakovnih prevoznika SŽ-Tovorni promet v obravnavanem obdobju izkazuje tudi manjše število odpovedanih in nerealiziranih vlakovnih poti. V primerjavi z letom 2012 ostaja delež nerealiziranih in odpovedanih vlakovnih v tem letu, glede na skupno število dodeljenih vlakovnih poti, na približno enakem nivoju.

Ugotovljeno je bilo, da je prevoznik v letu 2013 naročila vlakovnih poti ustrezneje prilagajal svojim dejanskim potrebam, saj je bil pomemben delež vlakovnih poti temu prevozniku dodeljen po ad hoc postopku (vlakovne poti za določen namen).

Slika 24: Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika SŽ-Tovorni promet v letu 2013

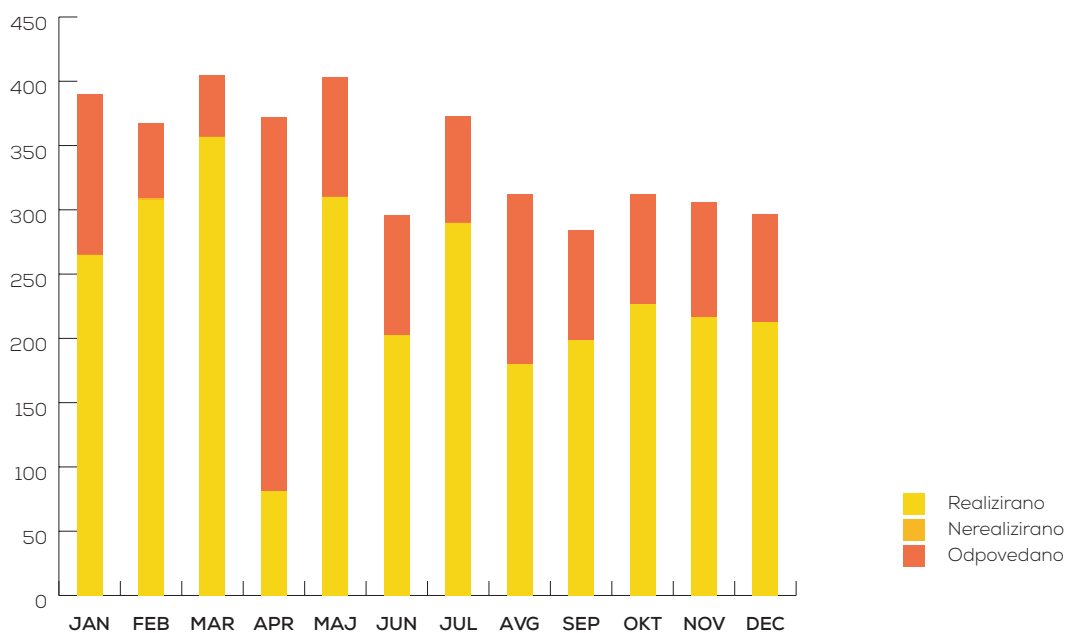

Vir: AKOS

Prevoznik Rail Cargo Austria AG

Prevozniku Rail Cargo Austria AG (v nadaljevanju RCA) je bilo v letu 2013 dodeljenih skupno 4.117 vlakovnih poti. V primerjavi z letom 2012 se je število dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku zmanjšalo za 896 vlakovnih poti.

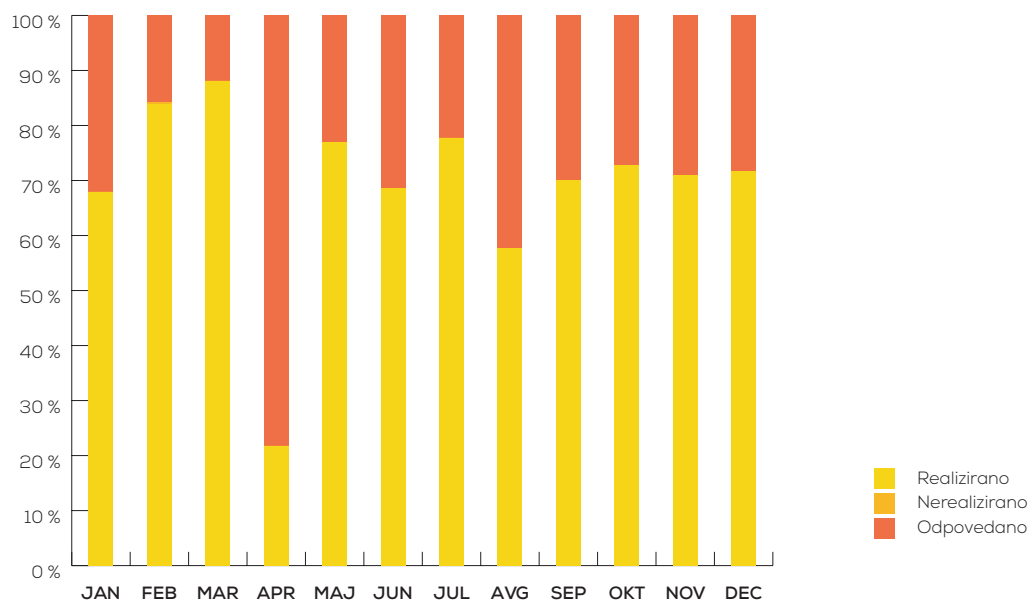
Slika 25: Število dodeljenih vlakovnih poti prevozniku RCA v letu 2013

Vir: AKOS

Kljub manjšemu številu dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku je bilo ugotovljeno, da je prevoznik v letu 2013 opravil le 84 voženj manj kot v letu 2012. Prevoznik je naročila vlakovnih poti ustrezneje prilagodil svojim dejanskim potrebam, saj je opaziti manjše število odpovedi vlakovnih poti. Število odpovedanih vlakovnih poti predstavlja približno 25 odstotni delež vseh dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku, medtem ko je prevoznik v letu 2012 odpovedal kar 37 odstotkov vseh dodeljenih vlakovnih poti.

Slika 26: Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika RCA v letu 2013

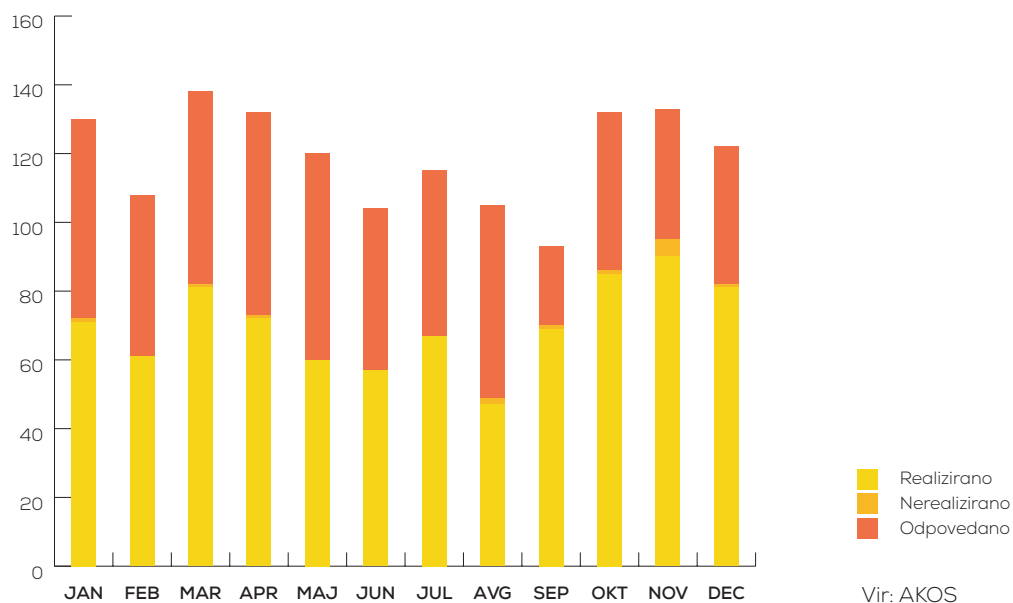

Vir: AKOS

Prevoznik Adria Transport d.o.o.

Prevozniku Adria Transport je bilo v letu 2013 dodeljenih skupno 1.432 vlakovnih poti. V primerjavi z letom 2012, ko je bilo temu prevozniku dodeljenih 1.160 vlakovnih poti, pomeni to 23 odstotno povečanje.

Slika 27: Število dodeljenih vlakovnih poti prevozniku Adria Transport v letu 2013

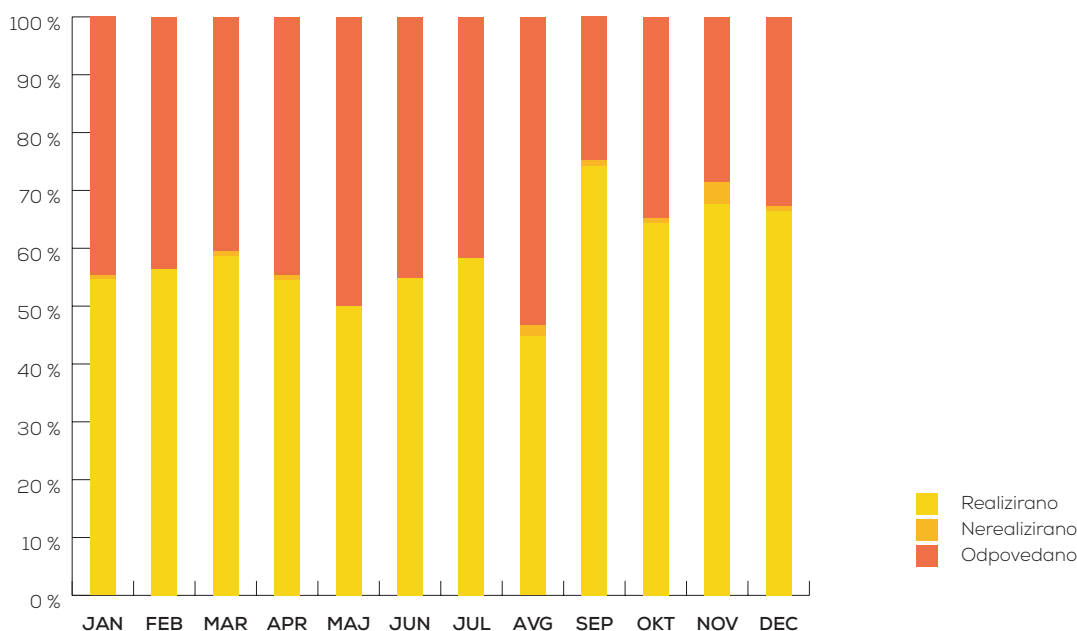

Vir: AKOS

Prevoznik je v letu 2013 opravil 841 voženj, kar predstavlja 42 odstotno povečanje v primerjavi z letom 2012. Analiza realizacije dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku v letu 2013 izkazuje še vedno velik delež odpovedi vlakovnih poti. V letu 2013 je prevoznik odpovedal 578 vlakovnih poti, kar predstavlja 40 odstotkov vseh dodeljenih vlakovnih poti. Delež odpovedanih vlakovnih poti se je, v primerjavi z letom 2012, zmanjšal za 9 odstotnih točk.

Slika 28: Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika Adria Transport v letu 2013

Vir: AKOS

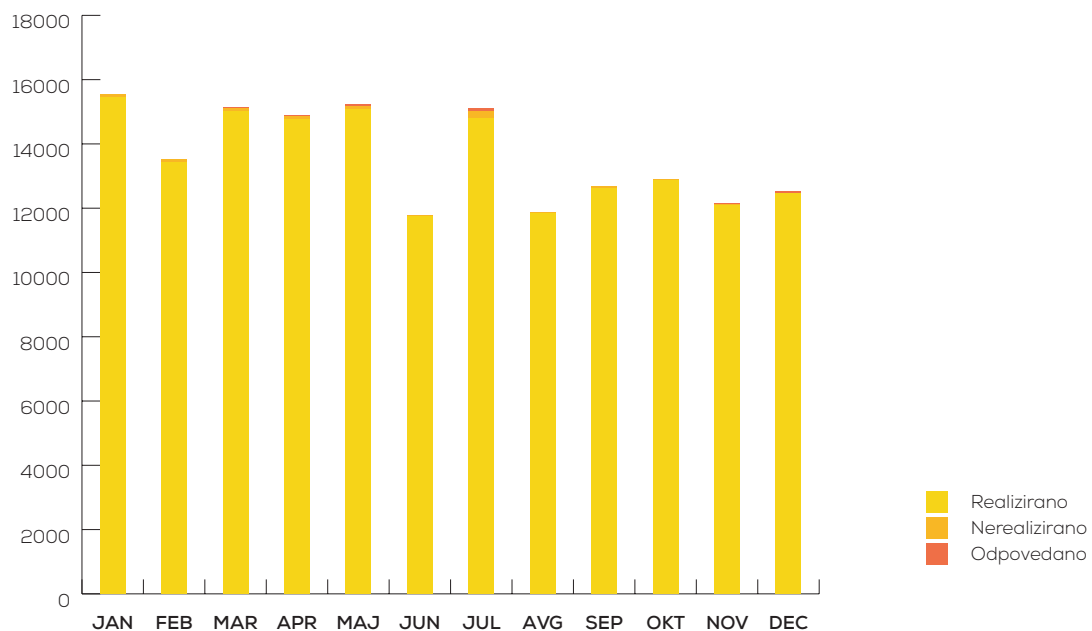
3.6.1.4 Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika v potniškem prometu

Za razliko od železniškega tovornega prometa, kjer je delež odpovedanih in nerealiziranih vlakovnih poti še zmeraj velik, analize realizacije dodeljenih vlakovnih poti v železniškem potniškem prometu tudi v letu 2013 izkazujejo skoraj sto odstotno realizacijo dodeljenih vlakovnih poti. Delež nerealiziranih in odpovedanih vlakovnih poti v tem letu znaša le 0,72 odstotka. Glavni razlog za takšno stanje je dejstvo, da se storitve prevoza potnikov v največjem obsegu opravljajo v okviru izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu.

Prevoznik Slovenske železnice – Potniški promet d.o.o.

Prevozniku SŽ – Potniški promet je bilo v letu 2013 dodeljenih skupno 163.299 vlakovnih poti. V primerjavi z letom 2012, ko je bilo temu prevozniku dodeljenih 183.662 vlakovnih poti, se je skupno število dodeljenih vlakovnih poti v potniškem prometu zmanjšalo za 20.363 vlakovnih poti.

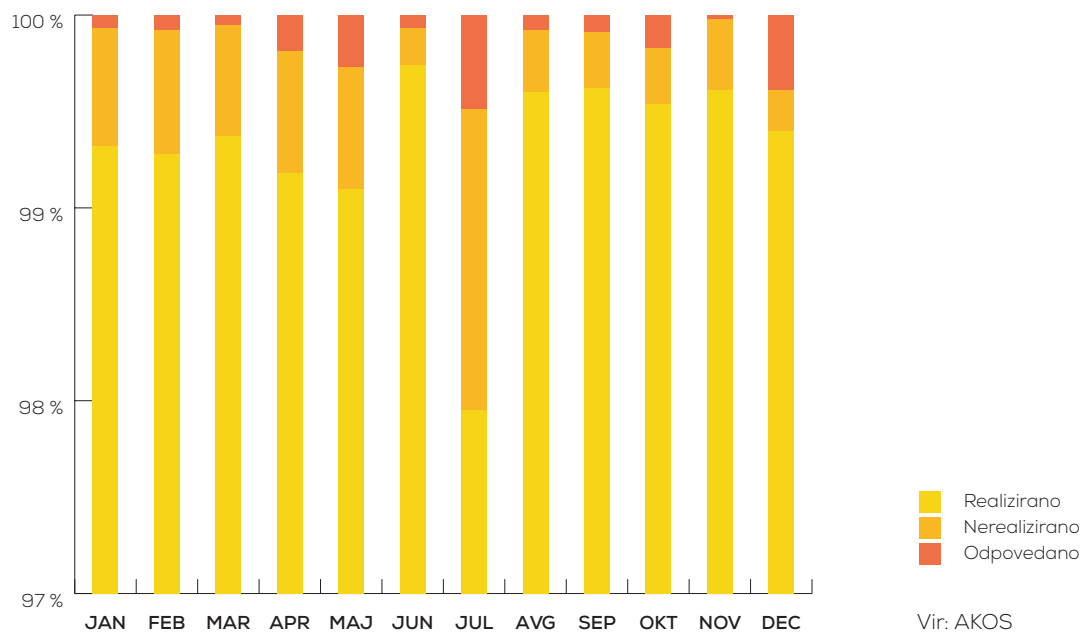
Slika 29: Število dodeljenih vlakovnih poti prevozniku SŽ – Potniški promet v letu 2013

Vir: AKOS

V obdobju spremljanja realizacije dodeljenih vlakovnih poti (od januarja 2009) se delež nerealiziranih in odpovedanih vlakovnih poti temu prevozniku konstantno znižuje ter se je tudi v letu 2013 zmanjšal, saj znaša le 0,72 odstotka od vseh dodeljenih vlakovnih poti.

Slika 30: Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika SŽ – Potniški promet v letu 2013

Vir: AKOS

3.6.2 Ukrepi agencije za večjo izkoriščenost javne železniške infrastrukture

Agencija je že ob koncu leta 2012 priporočila upravljavcu javne železniške infrastrukture in dodeljevalnemu organu, da redno spremljata realizacijo dodeljenih vlakovnih poti predvsem v železniškem tovornem prometu in z ustreznimi ukrepi zagotovita višjo raven izkoriščenosti dodeljenih vlakovnih poti. To priporočilo, ustrezno ukrepanje navedenih deležnikov ter ravnanja prevoznikov, so v letu 2013 prispevali k boljši izkoriščenosti dodeljenih vlakovnih poti, saj je pri vseh prevoznikih zabeležen zmanjšan odstotek odpovedanih in nerealiziranih vlakovnih poti. Glede na trend višanja izkoriščenosti dodeljenih vlakovnih poti, je agencija ocenila, da ni potrebe po dodatnih (ostrejših) ukrepih.

Ob tem je pomembno dodati, da prevozniki v železniškem tovornem prometu, glede na dejanske potrebe, bolj racionalno naročajo vlakovne poti za celotno voznoredno obdobje in se v večji meri kot v preteklosti poslužujejo naročanja vlakovnih poti za določen namen (ad hoc). Tako je bilo v letu 2013 v železniškem tovornem prometu realiziranih 47.189 vlakovnih poti dodeljenih po rednem postopku in kar 29.158 vlakovnih poti dodeljenih v ad hoc postopku.

Na podlagi dejstva, da v letu 2013 ni bila vložena pritožba prosilcev zoper odločbe o dodelitvi vlakovnih poti, agencija ocenjuje, da je dostop do javne železniške infrastrukture v Republiki Sloveniji pod enakopravnimi in pravičnimi pogoji omogočen vsem prosilcem.

3.6.3 Uporabnina za dostop na javno železniško infrastrukturo Republike Slovenije

Za uporabo javne železniške infrastrukture so prevozniki dolžni plačevati uporabnino. Agencija je dolžna zagotoviti, da je uporabnina določena v skladu z veljavnimi predpisi in nediskriminatorna. Javna agencija za železniški promet Republike Slovenije, ki je pristojna za določanje in zaračunavanje uporabnine, je v letu 2012 sprejela Akt o določitvi uporabnine za uporabo javne železniške infrastrukture, s katerim je določila novo metodologijo zaračunavanja uporabnine. Uporabnina, na podlagi nove metodologije, se je pričela zaračunavati prevoznikom 1. marca 2013. Agencija je ugotovila, da je akt o določitvi uporabnine v skladu z veljavnimi predpisi in, da določitev višine uporabnine temelji na dejanskih stroških upravljavca javne železniške infrastrukture.

V letu 2013 prevozniki niso vložili pritožbe zoper določitev in zaračunavanje uporabnine.

3.6.4 Pritožbe potnikov v železniškem prometu

Potnikom v železniškem prometu so poleg pravic, ki so jim priznane na podlagi pogodbe o prevozu (sklenjene z nakupom vozovnice), priznane še določene pravice z Uredbo (ES) št. 1371/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu. V zvezi z domnevnimi kršitvami pravic iz te uredbe, so bile v letu 2013 vložene tri pritožbe. Pritožba, ki se je nanašala na spremembo voznega reda, je bila zavržena, ker ne gre za pravico, ki bi bila urejena v uredbi. Zahtevek potnika, da se prevozniku naloži plačilo globe, ker mu zaradi zamude vlaka

ni zagotovil obroka in osvežilni napitek, je bila zavrnjena, ker je naložitev plačila globe (ob predhodni ugotovitvi storjenega prekrška) v pristojnosti inšpektorja za promet. V zvezi s pritožbo potnice glede odškodninske odgovornosti prevoznika zaradi zamujene zveze vlaka, pa je bilo ugotovljeno, da je prevoznik potnici odškodninsko odgovoren.

3.7 REŠEVANJE SPOROV IN PRITOŽB

Agencija je na podlagi določb Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, 109/2012 in 110/2013; v nadaljevanju: ZEKom-1) in Zakona o poštnih storitvah (Uradni list RS, št. 51/2009 in 77/2010; v nadaljevanju: ZPSto-2) pristojna za reševanje sporov na področju elektronskih komunikacij in poštnih storitev v Republiki Sloveniji.

3.7.1 Spori na področju elektronskih komunikacij

V skladu z ZEKom-1 agencija rešuje spore med subjekti na trgu elektronskih komunikacij. Do sporov lahko prihaja med uporabniki in operaterji, kot tudi med operaterji samimi. Zakon v 217. členu loči:

- spore med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, če se spori nanašajo na pravice in obstoječe obveznosti, ki jih določajo ta zakon, na njegovi podlagi izdani predpisi, splošni in posamični akti (medoperaterski spori) ter
- spore med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve ter končnimi uporabniki, če se spori nanašajo na pravice in obveznosti, ki jih določajo ta zakon, na njegovi podlagi izdani predpisi, ter pravice in obveznosti iz pogodb o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev (spori končnih uporabnikov).

ZEKom-1 predvideva novo kategorijo sporov in sicer med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, in drugimi fizičnimi in pravnimi osebami, ki imajo koristi od obveznosti dostopa oziroma medomrežnega povezovanja. Ti spori se rešujejo kot medoperaterski spori (drugi odstavek 217. člena).

V letu 2013 je bil sprejet Splošni akt o posredovalnem postopku (Uradni list RS, št. 62/2013; v nadaljevanju: Splošni akt), ki na podlagi 220. člena ZEKom-1 podrobneje določa način izvedbe posredovalnega postopka. Glavni cilj je poenostavitve t.i. mediacijske faze razreševanja spora. Tako lahko agencija zaradi pospešitve in ekonomičnosti postopka s strankami komunicira preko elektronske pošte oziroma po telefonu. Dalje Splošni akt omogoča agenciji, da na neformalen način od strank pridobi dodatne informacije, omogoča pa tudi večjo fleksibilnost pri postavljanju procesnih rokov. Če sporazuma med sprotima strankama ni mogoče doseči, agencija kadarkoli zaključi posredovalni postopek in postopek reševanja spora nadaljuje v upravnem postopku in o sporu odloči z zavezujočo odločbo (218. členom ZEKom-1).

Instrukcijski rok, v katerem je agencija dolžna odločiti o zadevi (bodisi v primeru medoperaterskega spora, bodisi sporov

končnih uporabnikov), znaša 4 mesece od prejema popolne vloge (šesti odstavek 218. člena ZEKom-1).

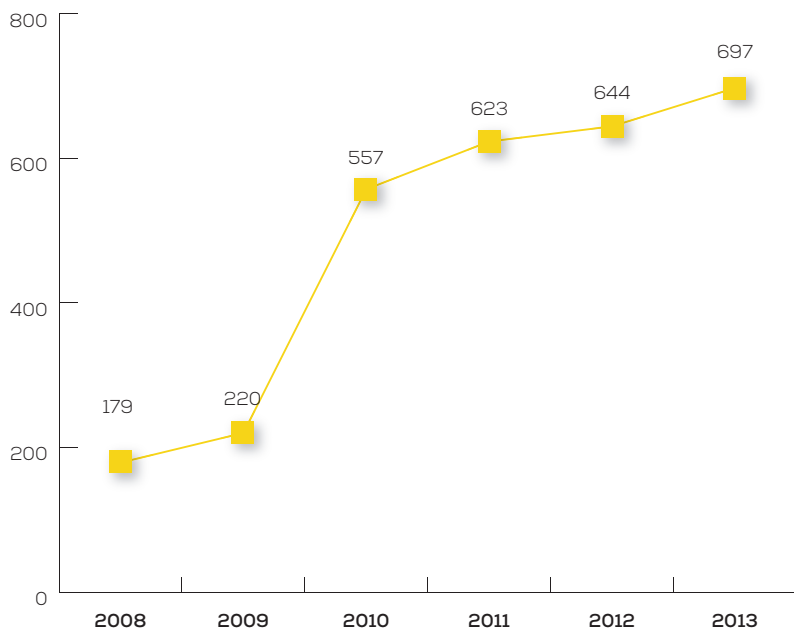
Reševanje spora pred agencijo v skladu s tretjim odstavkom 217. člena ZEKom-1 ne posega v morebitno sodno pristojnost, kar pomeni, da lahko stranke v zvezi s spornim razmerjem vedno vložijo tožbo pred pristojnim sodiščem. Če katerakoli stranka med postopkom reševanja spora pred agencijo o isti zadevi začne pravdo pred pristojnim sodiščem, se postopek reševanja spora pred agencijo ustavi (četrti odstavek 218. člena ZEKom-1).

3.7.1.1 Uporabniški spori

ZEKom-1 spreminja razloge, iz katerih je mogoče pričeti postopek. Tako v 142. členu določa, da ima vsak končni uporabnik pravico do ugovora zoper odločitev ali ravnanje operaterja v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki jih določajo ZEKom-1 in na njegovi podlagi izdani predpisi, ter pogodbe o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev. Končni uporabnik se mora najprej obrniti na operaterja in sicer v 15 dneh od dneva, ko je izvedel za izpodbijano odločitev ali ravnanje. Če operater v 15 dneh po vložitvi ugovora temu ne ugodí oziroma o njem ne odloči, lahko končni uporabnik v nadaljnjih 15 dneh zahteva pravno varstvo pred agencijo. To stori z vložitvijo predloga za rešitev spora z operaterjem.

Agencija je v letu 2013 skupaj prejela 697 vlog končnih uporabnikov za rešitev spora z operaterjem.

Slika 31: Prejeti zahtevki za rešitev spora z operaterjem

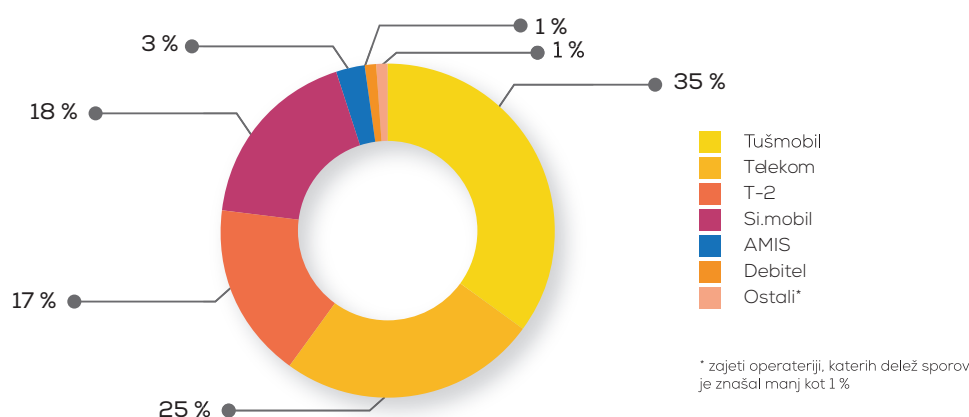

Iz grafa izhaja, da se trend naraščanja sporov nadaljuje, saj je bil v letu 2013 porast zadev bolj skokovit, kot je bil v letu 2011, a še vedno manj kot v letu 2010. Agencija porast delno pripisuje naraščanju števila končnih uporabnikov, delno pa tudi ekonomski krizi in s tem večji občutljivost končnih uporabnikov na izdatke. Vzrok za povečano število sporov je moč

iskati tudi vse večji ozaveščenosti končnih uporabnikov o njihovih pravicah ter večji prepoznavnosti agencije in njenega delovanja.

V letu 2013 je agencija reševala spore med končnimi uporabniki in naslednjimi operaterji elektronskih komunikacij:

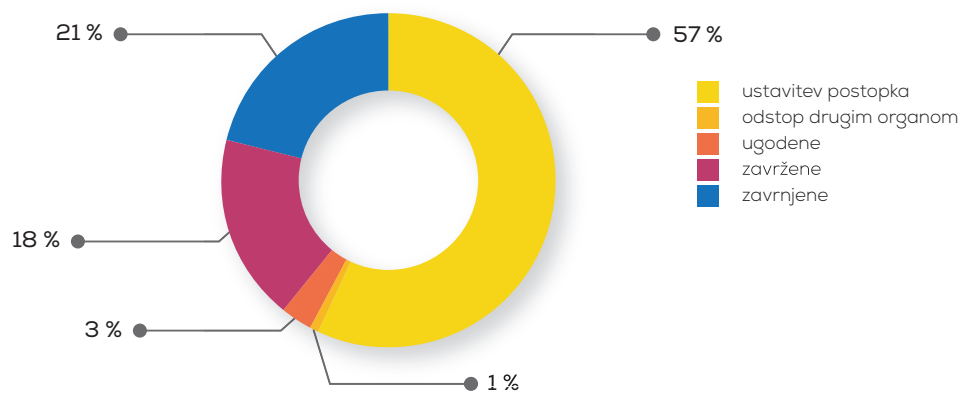
Slika 32: Prejete zahteve glede na operaterja

Poleg na novo prejetih 697 zadev je agencija v letu 2013 nadaljevala tudi z reševanjem 130 sporov, ki so bili začeti ob koncu leta 2012 in so bili preneseni v leto 2013. Skupno število uporabniških sporov, ki jih je agencija obravnavala, je tako v letu 2013 doseglo 827 zadev. Od tega je bilo do konca leta 2013 rešenih 675 sporov, z reševanjem 152 sporov pa bo agencija nadaljevala v letu 2014.

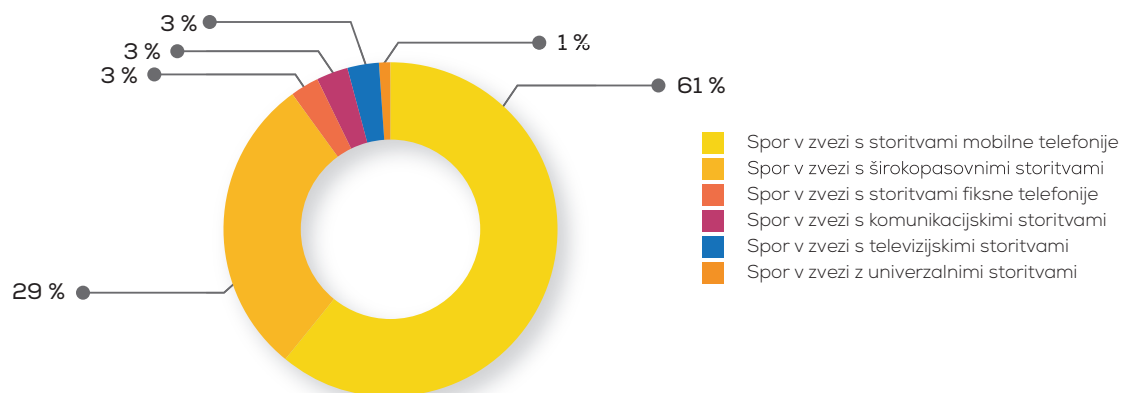
Na področju reševanja uporabniških sporov agencija beleži visoko uspešnost pri posredovanju, saj je kar v 57 % zadevah dosegla, da sta se operater in končni uporabnik sporazumno dogovorila o rešitvi spora, čemur je nato sledil sklep o ustavitvi postopka (382 zadev). V preostalih zadevah je agencija - skladno s tretjim odstavkom 218. člena ZEKom-1 - o zahtevkih odločila z odločbo in predlagatelju bodisi ugodila (19 zadev) ali njegov zahtevek zavrnila (120 zadev) oziroma je vlogo zavrgla s sklepom kot prepozno ali kot nedovoljeno (146 zadev):

Slika 33: Prikaz zadev glede na način rešitve

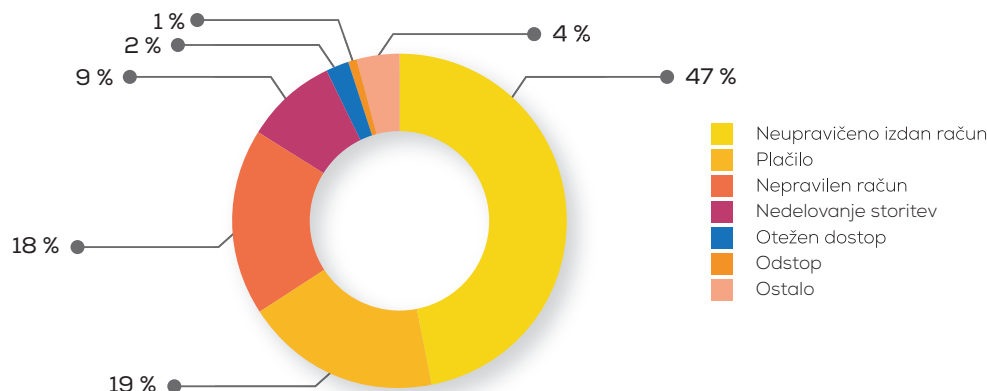
Glede na vsebino spora so v letu 2013 še vedno prevladovali spori v zvezi s storitvami mobilne telefonije (61 %). Sledili so jim spori povezani s širokopolasovnimi storitvami (29 %), delež ostalih sporov (npr. storitve fiksne telefonije, komunikacijske storitve, univerzalne storitve) pa posamično ni dosegal več kot 3 %:

Slika 34: Prejete zadeve glede na vsebino spora

Uporabniki so se na agencijo najpogosteje obrnili zaradi neupravičeno izdanih računov, izdanih s strani operaterjev. Uporabniki so namreč v 47 % podanih predlogov za rešitev spora navajali, da določene storitve niso naročili, operater pa naj bi jim jo je kljub temu zaračunal. Velik del sporov se je nanašal tudi na samo plačilo za storitve (19 %), ko so operaterji uporabnikom zaračunavali stroške oziroma pogodbene kazni, povezane s prekinitvijo ali preklicem naročniške pogodbe ali pogojevali prekinitvev pogodbe z vračilom opreme. Sledili so jim spori, povezani z nepravilnimi računi (18 %), pri katerih podatki na računu (najpogosteje zaračunane količine) niso pravilni oziroma ko je operater storitev zaračunal dvojno ter spori, ki so se nanašali na nedelovanje storitev (9 %):

Slika 35: Prejete zadeve glede na predmet spora

V letu 2013, je bilo 72 % sporov rešenih znotraj inštrukcijskega roka, v 18 % rešenih zadev pa je bil ta rok prekoračen.

3.7.1.1 Medoperaterski spori

Agencija je v letu 2013 prejela en predlog za rešitev medoperaterskega spora, in sicer v zvezi s skupno uporabo optičnega omrežja (skupna uporaba iz 91. člena ZEKom-1). Ker je agencija tekom postopka reševanja predmetnega spora ugotovila, da se v isti zadevi že vodi sodni postopek pred pristojnim sodiščem, je predlog za rešitev spora skladno z določili četrte točke prvega odstavka 129. člena ZUP zavrgla.

Iz koledarskega leta 2012 je agencija prenesla dva medoperaterska spora, ki sta potekala med operaterji mobilnih komunikacij. Oba sta bila v letu 2013 tudi zaključena.

V sporu, ki se je vsebinsko nanašal na ceno zaključevanja govornih klicev v javno mobilno telefonsko omrežje, je agencija izdala sklep o ustavitvi, saj je bila med postopka reševanja spora pred agencijo med operaterjema v isti zadevi začeta pravda.

V sporu, ki se je vsebinsko nanašal na zagotavljanje medoperaterskega dostopa in preprečitev že odobrenega operaterskega dostopa, pa je agencija izdala sklep o zavrženju, saj je bila v predlogu za rešitev spora podana zahteva za odločitev glede veljavnosti sklenitve kreditnega pravnega posla med operaterjema. Agencija kot upravni organ pa o zahtevkih iz premoženjskih oziroma civilnopravnih razmerij ni pristojna za odločanje, temveč je za to pristojno sodišče.

3.7.2 Spori na področju poštnih storitev

V skladu z 62. členom ZPSto-2 agencija rešuje spore med udeleženci v poštni dejavnosti, kot so spori med izvajalci poštnih

storitev in med izvajalci poštne storitve ter uporabniki poštne storitve, če se spori nanašajo na pravice in obveznosti, ki jih določa ZPSto-2 ali na njegovi podlagi izdani predpisi oziroma splošni akti. Podobno kot na področju elektronskih komunikacij tudi na področju poštne dejavnosti prihaja do sporov med uporabniki in izvajalci poštne storitve, kakor tudi med izvajalci samimi.

Agencija si, tako kot pri reševanju sporov na področju elektronskih komunikacij, najprej prizadeva rešiti spor z uvedbo posredovalnega postopka, kot je opredeljen v 63. členu ZPSto-2, ter na podlagi Splošnega akta.

Instrukcijski rok, v katerem je agencija dolžna odločiti o zadevi na področju poštne storitve, znaša 4 mesece od prejema popolne vloge (šesti odstavek 218. člena ZEKom-1).

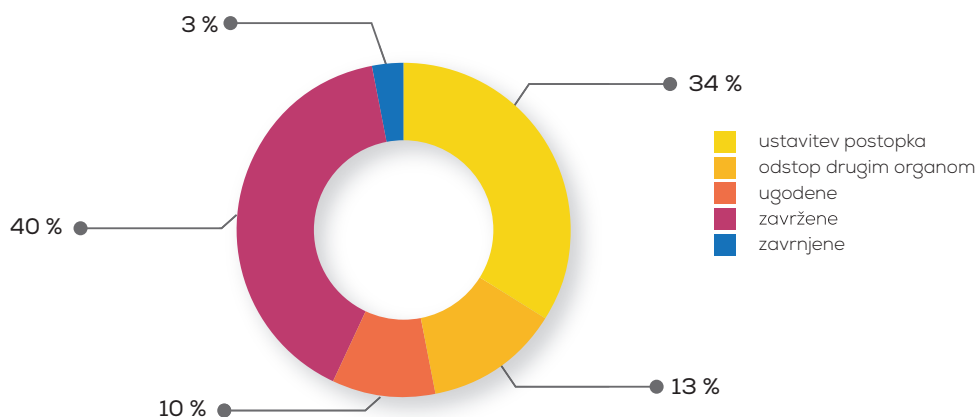
3.7.2.1 Spori med uporabniki in izvajalci poštne storitve

Vsak uporabnik poštne storitve ima, na podlagi prvega odstavka 51. člena ZPSto-2, pravico pri izvajalcu poštne storitve vložiti reklamacijo v roku treh mesecev po oddaji poštne pošiljke zaradi izgube, poškodbe, kraje ali izropanja, prekoračitve roka prenosa ter neizvedene, nepopolno in napačno izvedene poštne storitve oziroma takoj ob dostavi ali najpozneje v 30 dneh od dostave, če pomanjkljivosti niso takoj vidne. Če izvajalec poštne storitve reklamaciji ne ugodí, ali se nanjo sploh ne odzove, lahko uporabnik poštne storitve sproži spor pred agencijo.

V letu 2013 je agencija s strani uporabnikov poštne storitve prejela 32 predlogov za rešitev spora z izvajalcem poštne storitve.

Poleg na novo prejetih zadev je agencija v letu 2013 nadaljevala z reševanjem 4 sporov, ki so bili začeti ob koncu leta 2012. Skupno število sporov z izvajalcem poštne storitve, ki jih je agencija reševala, je tako v letu 2013 doseglo 36 zadev. Od tega je bilo rešenih 30 sporov, z reševanjem 6 sporov pa bo agencija nadaljevala v letu 2014.

Slika 36: Prikaz zadev glede na način rešitve

Kot je razvidno iz zgornjega grafa, je agencija v 10 prejetih zadevah dosegla, da sta uporabnik in izvajalec poštnih storitev s pomočjo agencije dosegla sporazum, čemur je nato sledil sklep o ustavitvi postopka (34 %). V preostalih zadevah je agencija - skladno s tretjim odstavkom 62. člena ZPSto-2 - o postavljenih zahtevkih odločila z odločbo in uporabniku bodisi ugodila (3 zadeve) ali njegov zahtevek zavrnila (1 zadeva) oziroma je vlogo zaradi nepristojnosti agencije zavrgla (12 zadev).

Uporabniki poštnih storitev so se na agencijo najpogosteje obrnili zaradi nedostavljene poštne pošiljke ter z zahtevkom za odškodnino zaradi poškodovane ali uničene poštne pošiljke.

Od skupno 30 sporov, ki jih je agencija rešila v letu 2013, jih je bilo 84 % rešenih znotraj štirimesečnega roka, v 16 % rešenih zadev pa je bil ta rok prekoračen.

3.7.2.2 Spori med izvajalci poštnih storitev

V letu 2013 agencija s strani izvajalcev poštnih storitev ni prejela nobene zahteve za rešitev spora.

3.7.3 Zastopanje agencije pred sodišči

Zoper dokončne odločitve agencije je strankam postopka zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu, ki se vodi pred Upravnim sodiščem. V primeru, da se stranka z izdano sodbo ali sklepom sodišča ne strinja, lahko zoper odločitev Upravnega sodišča vložijo revizijo oziroma pritožbo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

V letu 2013 je bilo zoper dokončne odločbe in sklepe agencije na Upravno sodišče vloženi 35 tožb in dva predloga za izdajo začasne odredbe.

Upravno sodišče je v letu 2013 skupno izdalo 23 sodb in sklepov, s katerimi je rešilo 22 upravnih sporov (od tega sta bila dva združena v en postopek), sproženih zoper odločitve agencije, in odločilo o dveh predlogih za izdajo začasne odredbe, od katerih je enega zavrnilo, enega pa zavrglo. Upravno sodišče ni ugodilo nobeni tožbi. V 2 primerih je Upravno sodišče zaradi umika tožbe reševanje upravnega spora s sklepom ustavilo, 14 tožb je kot neutemeljene zavrnilo, 5 pa jih je zavrglo.

Zoper odločitve Upravnega sodišča so bila na Vrhovno sodišče vložena štiri izredna pravna sredstva (revizije) in dve pritožbi. Od tega je dve reviziji Vrhovno sodišče kot nedovoljeni zavrglo, dve pa kot neutemeljeni zavrnilo. Zavrnilo je tudi obe pritožbi, ki sta bili vloženi zoper sklepe Upravnega sodišča.

3.8 ZAŠČITA KONČNIH UPORABNIKOV

3.8.1 Izvajanje uredbe o gostovanju

Agencija aktivno spremlja operaterje pri izvajanju Uredbe o mednarodnem gostovanju v javnih mobilnih telefonskih omrežjih znotraj EU . Prenovljena Uredba iz sredine leta 2012 prinaša od julija 2013 dalje dodatna znižanja reguliranih cen. Tako določa novo najvišjo maloprodajno ceno za klice, ki brez DDV znaša za odhodni klic 0,24 € na minuto, za dohodni klic 0,07 € na minuto ter 0,08 € za poslani SMS. Obračunski interval za govorne klice ostaja sekunda, pri čemer začetno najkrajše obdobje zaračunavanja ne sme presegati 30 sekund. Prav tako določa novo najvišjo ceno prenosa podatkov med gostovanjem in sicer 0,45 € za MB brez DDV, ki se zaračunava na preneseni kB. Z vstopom Hrvaške v EU tako od julija 2013 dalje velja spremenjena Uredba tudi za gostovanje v javnih mobilnih omrežjih te države, kar bo slovenskim uporabnikom na Hrvaškem občutno zmanjšalo stroške za storitve mobilne telefonije.

Za preprečevanje previsokih računov še vedno velja limit za uporabo podatkovnih storitev, ki je predhodno določen s 50 €, ki pa ga lahko uporabniki pri svojem operaterju tudi zvišajo. Omenjen zaščitni ukrep je bil s spremenjeno Uredbo razširjen tudi na območja izven Evropske unije. Uporabniki morajo ob prehodu meje EU države prav tako prejeti SMS sporočilo oz. drugo pojavno sporočilo o cenah klicev in podatkovnih storitev med gostovanjem, hkrati pa morajo biti ustrezno obveščeni tudi, ko poraba podatkovnih storitev doseže 80 % vnaprej dogovorjene finančne oz. količinske meje. V takšnem obvestilu mora biti naveden tudi postopek, ki ga morajo upoštevati uporabniki, če želijo še naprej uporabljati te storitve, in stroški, povezani z vsako dodatno porabljeno enoto. Uporabnikom je med gostovanjem v EU prav tako na voljo brezplačen dostop do enotne evropske številke za klice v sili »112«.

Poleg maloprodajnih cen se od julija 2013 dalje dodatno znižujejo tudi veleprodajne cene storitev. Najvišja veleprodajna cena odhodnega klica brez DDV je tako omejena na 0,1 € na minuto, veleprodajna cena dohodnega klica pa je enaka siceršnji ceni, ki velja za zaključevanje klicev v posameznem omrežju. Veleprodajni obračunski interval za govorne klice ostaja sekunda, pri čemer začetno najkrajše obdobje zaračunavanja ne sme presegati 30 sekund. Najvišja veleprodajna cena poslanega SMS sporočila je omejena na 0,02 € brez DDV, najvišja veleprodajna cena podatkovnih storitev pa je omejena na 0,15 € za MB prenesenih podatkov brez DDV, obračunski interval pa je kB.

Spremenjena Uredba od januarja 2013 dalje od operaterjev obenem zahteva tudi objavo ustreznih vzorčnih ponudb za veleprodajni dostop za gostovanje drugih operaterjev. Takšna vzorčna ponudba mora biti dovolj podrobna in mora vključevati vse komponente za veleprodajni dostop za gostovanje ter opis ponudb, ki se nanašajo na neposredni veleprodajni dostop za gostovanje in dostop za preprodajo veleprodajnega gostovanja. Prav tako spremenjena Uredba predvideva, da morajo domači ponudniki svojim uporabnikom omogočiti dostop do reguliranih storitev govornega, SMS in podatkovnega gostovanja, ki jih v paketu ponuja kateri koli alternativni ponudnik storitev gostovanja. Uporabniki gostovanja bodo namreč lahko na podlagi spremenjene Uredbe od julija 2014 dalje kadar koli zamenjali ponudnika storitev gostovanja v EU. Takšna sprememba bo morala biti izvedena najkasneje v enem delovnem dnevu od sklenitve dogovora z novim po-

nudnikom storitev gostovanja in bo za uporabnika brezplačna.

3.8.2 Enotna evropska številka za klice v sili »112«

Številka »112« je enotna evropska številka za klice v sili, kar pomeni, da lahko prebivalci v katerikoli državi EU oz. uporabniki, ki gostujejo v državah EU, v primeru nesreče ali drugih dogodkov brezplačno pokličejo na številko »112«. Za povečanje prepoznavnosti številke in osveščenost širše javnosti je agencija v letu 2013 ob mednarodnem dnevu enotne evropske številke za klice v sili »112« na svoji spletni strani objavila predstavitev številke »112«, saj se zaveda, da sta pri reševanju življenj ustrezna obveščenaost in večja ozaveščenost vseh prebivalcev o enotni evropski telefonski številki za klice v sili »112« izjemnega pomena.

Po podatkih letne raziskave gospodinjstev se povečuje ozaveščenost glede brezplačne številke za klic v sili »112« in »113«, s katero je bilo v letu 2013 seznanjenih 77 % anketiranih gospodinjstev. Prav tako je vedno več vprašanih gospodinjstev (65 %) seznanjenih, da je v vseh državah EU »112« enotna evropska številka za klic v sili.

Agencija preverja podatke o kakovosti enotne evropske številke za klice v sili dvakrat letno in poroča Odboru za komunikacije pri Evropski komisiji. V enoletnem obdobju od začetka julija 2012 do konca junija 2013 so operaterji fiksne telefonije prejeli 242.235 klicev na številki za klice v sili »112 in »113«, medtem ko so operaterji mobilne telefonije v istem obdobju beležili 126.420 takšnih klicev.

V letu 2013 je bilo od operaterjev prejetih 455 prijav glede motenj v omrežju oz. delovanju storitev, od tega je bilo 326 napovedanih dogodkov, 129 pa se jih je zgodilo nenapovedano. Storitve klicev v sili »112« in »113« pri tem v 290 primerih ni bila razpoložljiva zaradi dograditev, posodobitev in vzdrževanja ter v 86 primerih zaradi napak ali okvar. Ocenjujemo, da delovanje storitve klica na številko »112« v mobilnih omrežjih ni bilo moteno, saj je možno klic v sili zaradi narave delovanja mobilnih omrežij izvesti tudi preko omrežja drugega operaterja.

3.8.3 Številke za storitve z družbeno vrednostjo »116 xxx«

Skladno z odločbo Komisije 2007/116/ES (Ur. l. EU, L 49, 17.2.2007) je agencija že v letu 2007 s splošnim aktom o načrtu oštevilčenja rezervirala območje oštevilčenja 116 xxx, ki je namenjeno družbeno koristnim storitvam v Evropski skupnosti. V tem času je v zakonsko predpisanih postopkih javnih razpisov dodelila tri od petih razpoložljivih števil iz seznama k prilogi odločbe Komisije 2007/116/ES, in sicer :

- 116 000 dežurni telefon za pogrešane otroke (številka dodeljena Zavodu 116);
- 116 111 telefon za otroke v stiski (- Zveza prijateljev mladine Slovenije);
- 116 123 telefon za pomoč v duševni stiski (Zveza slovenskih društev svetovalcev za telefonsko pomoč v stiski).

Agencija je dolžna v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od treh let, preveriti ali je potrebno objaviti nov javni poziv

za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti o dodelitvi preostalih prostih števil.

Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1) je datum 15. april 2013 operaterjem določil kot rok za prilagoditev obveznostim glede vključitve enotne evropske telefonske številke za prijavo pogrešanih otrok 116 000 med številke za klic v sili.

3.8.4 Univerzalna storitev

Obstoječe obveznosti izvajanja storitev iz nabora univerzalne storitve je agencija leta 2009 razpisala v razpisu, kjer je za vse storitve, razen za storitev zagotavljanja univerzalnega imenika in imeniške službe, določila tistega operaterja, ki je na upoštevni maloprodajni trgu dostopa do fiksne telefonije imel največji tržni delež po številu priključkov. Tedaj je bil operater ponudnik USO družba Telekom Slovenije d.d., kateremu odločba velja do decembra 2014. Zato je agencija že konec leta 2013 pričela z delom na novih razpisih za storitve univerzalne storitve.

Storitve iz nabora univerzalne storitve predstavljajo pravico končnih uporabnikov do dostopa storitev, ki so navedene v 115. členu Zakona o elektronskih komunikacijah. Najmanjši nabor storitev, ki sodijo v univerzalno storitev, vključuje: priključitev na javno komunikacijsko omrežje in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji, zagotavljanje dostopa do javno dostopnih telefonskih storitev, zagotavljanje in dostop do univerzalnega imenika in univerzalne službe za dajanje informacij o naročnikih, zagotavljanje javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo, iz katerih je možno brezplačno in brez uporabe kakršnih koli plačilnih sredstev klicati na številke za klice v sili in zagotavljanje ukrepov za končne uporabnike invalide. Glede na to, da mehanizem univerzalne storitve obstaja v vseh panogah, ki so večjega pomena za državljane, so pravila dorečena. Vendar pa na področju elektronskih komunikacij zaradi izredno dinamičnega okolja in zahtev trga zahteve uporabnikov rastejo in sprejemljive storitve predstavljajo povsem drugačen nabor od preteklih. Zato bo agencija morala v letu 2014 skrbno preučiti nabor storitev v okviru zakona in z analizami podkrepiti svoje odločitve. Glede na kompleksnost priprave javnega razpisa in nekaterih nujno potrebnih predhodnih analiz je agencija že v letu 2013 začela z analizo vpliva spremembe prenosne hitrosti.

3.8.5 Delavnice za operaterje in potrošniške organizacije

Agencija letno organizira do dve delavnici, namenjeni operaterjem in predstavnikom potrošniških organizacij. Namen takih srečanj je odpravljati morebitne nejasnosti v razmerju ponudnik-potrošnik ter povečevati stopnjo medsebojnega razumevanja. V tem pogledu delavnice delujejo izrazito preventivno ter zmanjšujejo tveganje za nastajanje konfliktov med operaterji in uporabniki njihovih storitev.

V letu 2013 je agencija svoje napore posvetila urejanju višine nadomestil končnim uporabnikom v primeru nedelovanja oziroma v primeru slabšega delovanja javnih komunikacijskih storitev. Nadomestila, ki jih operaterji priznavajo v svojih splošnih pogojih, so namreč pogosto nesorazmerna in ne odražajo dejanske izgube, ki jo nedelovanje oziroma slabša kakovost dejansko pomenita za končnega uporabnika. Agencija je sprva želela to področje urediti s sprejetjem nezavezujočega Priporo-

čila o načinu določanja nadomestil, ki jih operaterji povrnejo svojim končnim uporabnikom ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja javnih komunikacijskih storitev (v nadaljevanju: Priporočilo), kot to predvideva 133. člen ZEKom-1. Tekom postopka javnega posvetovanja pa so operaterji izrazili pripravljenost, da to področje poskušajo urediti s samoregulacijskim kodeksom.

Agencija je tako v letu 2013 organizirala več posvetovalnih sestankov med Sekcijo operaterjev elektronskih komunikacij pri GZS, ki je v imenu operaterjev elektronskih komunikacij prevzela pripravo kodeksa ter Svetom za elektronske komunikacije (SEK) in Zvezo potrošnikov Slovenije (ZPS) kot predstavnikoma interesov uporabnikov. Na posvetovanjih, ki so potekala dne 4. 7. 2013, dne 16. 10. 2013, dne 26. 11. 2013 in dne 12. 12. 2013, so bila izmenjana mnenja in stališča vseh vpletenih deležnikov, kar je naposled pripeljalo do osnutka Samoregulacijskega kodeksa o nadomestilih za nedelovanje ali slabše delovanje javnih komunikacijskih storitev operaterjev (v nadaljevanju: Kodeks) Kodeks predvideva predvsem oblikovanje nadomestil za primer nedelovanja oziroma slabšega delovanja storitev v odvisnosti od trajanja napake (pri tem je slabše delovanje storitev izenačeno z nedelovanjem storitev tako glede časovnih okvirov, kot tudi glede višine nadomestil) ter bo za operaterje, ki bodo pristopili k njegovemu podpisu zavezujoč Sprejem kodeksa se predvideva v začetku leta 2014, v nasprotnem primeru pa bo agencija to področje uredila s priporočilom, kot to veleva ZEKom-1.

3.8.6 Portali www.akos-rs.si, www.komuniciraj.eu in <http://dvb-t.apek.si>

Agencija je v juliju 2013 objavila prenovljen portal za transparentnost (www.komuniciraj.eu). Portal na enem mestu združuje pregled vseh fiksnih in mobilnih operaterjev, njihove kontaktne podatke ter njihovo ponudbo na trgu elektronskih komunikacij. Portal vključuje tudi orodje, ki omogoča uporabnikom izmero hitrosti internetne povezave. Ob soglasju uporabnika se meritev lahko zabeleži na zemljevidu Slovenije ali objavi na socialnem Facebook omrežju. Vse zabeležene hitrosti se tudi zbirajo v pregledni statistiki.

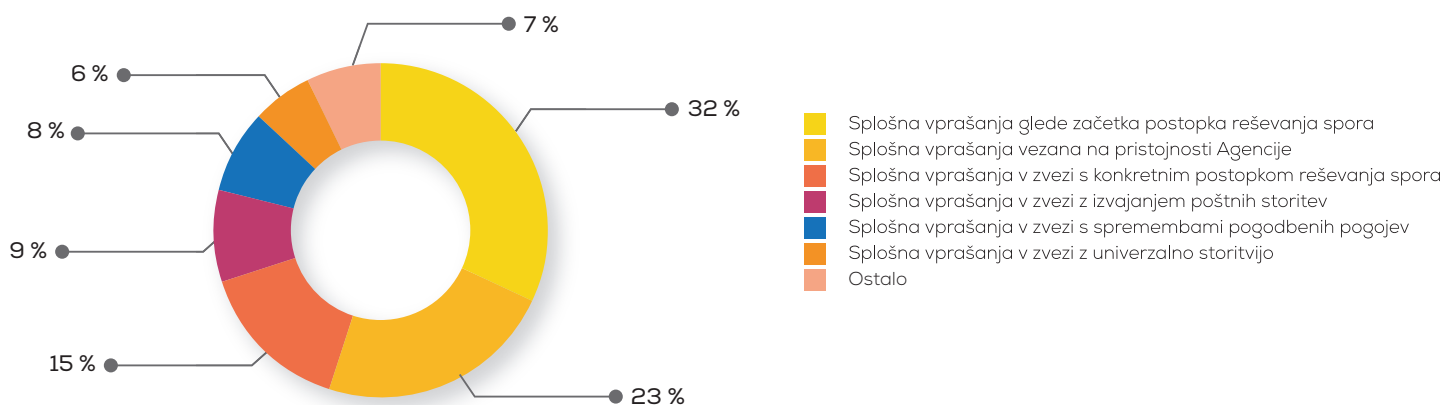
Agencija je sproti ažurirala spletno stran (223 objav na spletni strani) ter jo nadgradila z modulom e-novice, ki je dodatno komunikacijsko orodje agencije, saj se preko spletne strani lahko vsakdo prijavi na e-novice, ki jih agencija objavlja po potrebi. Kljub končanemu digitalnemu prehodu, agencija še vedno ureja tudi portal <http://dvb-t.apek.si>, ki je namenjen digitalni prizemni radiodifuziji.

3.8.7 Klicni center

Na agenciji je vzpostavljen klicni center, ki na brezplačni telefonski številki 080 27 35 deluje vsak delovnik med 9. in 13. uro. Glavni namen klicnega centra je strokovno svetovanje in nudenje osnovnih informacij glede postopkov reševanja spora pred agencijo, poleg tega pa lahko končni uporabnik prejme tudi splošna pojasnila v zvezi z delovanjem z vseh področij dela agencije ter odgovore na splošna vprašanja iz pristojnosti agencije. V tem oziru ima klicni center tudi preventivno vlogo, saj z razjasnitvijo oziroma pojasnilom nastalega problema zmanjša potrebo po nadaljnjem vlaganju ugovorov pred operaterji oziroma zahtev pred agencijo.

Agencija je v letu 2013 prejela 1.024 klicev in na vse prejete klice tudi odgovorila. Kot je razvidno iz spodnjega grafa, so se končni uporabniki na brezplačno telefonsko številko agencije 080 27 35 najpogosteje obrnili v zvezi z vprašanji glede splošnih informacij o poteku postopka reševanja spora pred agencijo (t.j. kako lahko vložijo predlog za rešitev spora, izražajo nestrinjanje z izdanim računom) (32 %), sledila so vprašanja, vezana na splošne pristojnosti agencije (23 %) ter vprašanja končnih uporabnikov, ki so že vložili predlog za rešitev spora, v zvezi s potekom njihove zadeve pred agencijo (15 %):

Slika 37: Prejeti klici glede na vsebino klica

3.8.8 Pojasnila končnim uporabnikom

Da bi preprečila nastanek sporov agencija uporabnikom omogoča, da se nanjo obrnejo po nasvet, kaj storiti, ko v odnosu z operaterjem naletijo na določene težave. V takih primerih agencija uporabniku odgovori s pisnim pojasnilom, predvidoma v roku 15 dni.

V letu 2013 je tako agencija s strani končnih uporabnikov prejela 225 prošenj, naj jim pojasni nastalo situacijo oziroma svetuje glede določenega problema. Pripravljenih je bilo 218 pisnih pojasnil in odgovorov.

Glede na vrsto storitve, v zvezi s katero so uporabniki želeli pojasnilo, so v letu 2013 prevladovale poizvedbe, povezane s storitvami mobilne telefonije (60 %). Sledile so jim poizvedbe, ki se nanašajo na širokopasovne storitve (27 %) in poizvedbe v zvezi s komunikacijskimi storitvami (4 %) ter storitvami fiksne telefonije (4 %).

3.9 INSTITUCIONALNO UPRAVLJANJE

3.9.1 Upravljanje s kadri

V agenciji je bilo na dan 31.12.2013 poleg direktorja zaposlenih 82 javnih uslužbencev. Od tega je 78 uslužbencev zapo-

slenih za nedoločen čas, kar pomeni, da so vir financiranja lastna sredstva agencije, dva uslužbenca, ki sta zaposlena za nedoločen čas v Področju za železniški promet, pa se financirata neposredno iz sredstev proračuna.

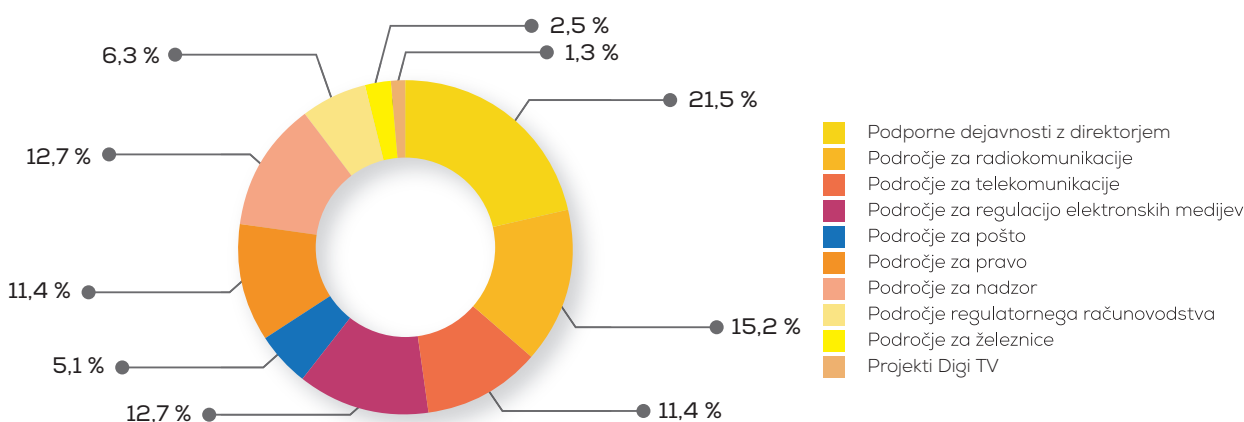
Dva uslužbenca sta zaposlena za določen čas, čas trajanja projekta LTE, ki ga vodi agencija, dve uslužbenki pa sta zaposleni za določen čas, to je za čas trajanja porodniškega dopusta in dopusta za nego in varstvo otroka dveh začasno odsotnih javnih uslužbenk.

V letu 2013 so bile zaradi delovnih potreb sklenjene tri avtorske pogodbe, in sicer dve v OE Informatika in ena v OE Odnosi z javnostmi.

Agencija zaposluje eno uslužbenko, kateri je z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije priznana pravica do dela s polovico polnega delovnega časa, kar v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov pomeni, da je agencija delno oproščena plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za invalide, ki so jo dolžne plačevati družbe, ki ne izpolnjujejo predpisane 2 % kvote.

V skladu z zakonodajo o varstvu in zdravju pri delu agencija, preko pooblaščenega zdravnika in zunanjega strokovnega pooblaščenca iz varstva pri delu, skrbi za redne predhodne oziroma ciljne obdobje zdravniške preglede in usposabljanja s področja varstva pri delu.

Slika 38: Delež javnih uslužbencev po organizacijskih enotah in področjih

Vir: AKOS

Skladno s potrebami agencije ter zaradi izpopolnjevanja znanja in usposobljenosti, so se zaposleni udeleževali različnih konferenc, delavnic, ki so pomembna za strokovno in kvalitetno opravljanje (osnovnega regulatornega) poslanstva agencije.

Hkrati s prej navedenimi izobraževanji je agencija v letu 2013 pripravila načrt usmerjenega razvoja svojih uslužbencev, ki

pa zaradi nepotrjenega finančnega načrta in programa dela za leto 2013 ni bil realiziran.

Izvedba omenjenega programa je predvidevala organizacijo več izobraževanj in delavnic usmerjenih v pridobitev mehkih znanj in veščin, ki bi se izvajala v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki in organizacijami.

Tematsko so bila izobraževanja predvidena tako za posamezne skupine uslužbencev, in sicer glede na položaj v organizaciji, kot tudi za različna delovna področja:

- Izobraževanje in delavnice za vodstvene uslužbence agencije,
- izobraževanje in delavnice za strokovne sodelavce,
- izobraževanja in delavnice, ki so po svoji vsebini namenjene vsem zaposlenim,

Izobrazbena struktura uslužbencev agencije je visoka, saj ima skoraj 75 odstotkov uslužbencev vsaj univerzitetno izobrazbo.

Program usposabljanja kadrov agencije je bil razvojno naravnan in namenjen tako uslužbencem agencije, ki zasedajo vodstvena delovna mesta, kot tudi preostalim uslužbencem v strokovnih področjih.

Predvsem uslužbenci na vodstvenih delovnih mestih se pogosto srečujejo z dvojno vlogo – nastopajo kot strokovnjaki za posamezna področja, hkrati pa so upravljavci različnih virov. Pri reševanju strokovnih vprašanj se večinoma opirajo na svoje sodelavce, naloge odločanja, organiziranja, vodenja in nadziranja pa so v celoti v njihovi pristojnosti.

Z dejavnostjo razvoja zaposlenih skuša agencija zagotoviti, da bo razpolagala z ustrezno usposobljenim kadrom, ki je sposoben dosegati njene zastavljene cilje, zato je nujno, da zagotovi:

- znanje, spretnosti in sposobnosti (znanje mehkih veščin in kompetenc) zaposlenih za učinkovito opravljanje dela, ki jim je namenjeno,
- izboljševanje kakovosti dela tako posameznikov, kot tudi timov in
- razvoj zaposlenih v smeri, ki omogoča njihov napredek.

Odločitev agencije, da pristopi k bolj sistematičnemu pristopu razvoja kadrov, je povezan z naslednjimi dejstvi:

- v preteklosti ni bilo sistematičnega (načrtnega) razvoja kadrov,
- veliko nihanje uslužbencev je v preteklosti povzročila nižanje nivoja strokovnega znanja in usposobljenosti,
- z organizacijo in izvedbo izobraževanj agencija želi doseči povezovanje med zaposlenimi,
- preko izobraževanja agencija uslužbencem predstavi cilje in vizijo in tako poenotiti načina dela,
- kot posledica stalnih omejevanj pri zaposlovanju strokovnih kadrov želi več sredstev vložiti v izgradnjo lastnega stro-

kovnega kadra - (lastna akademija)

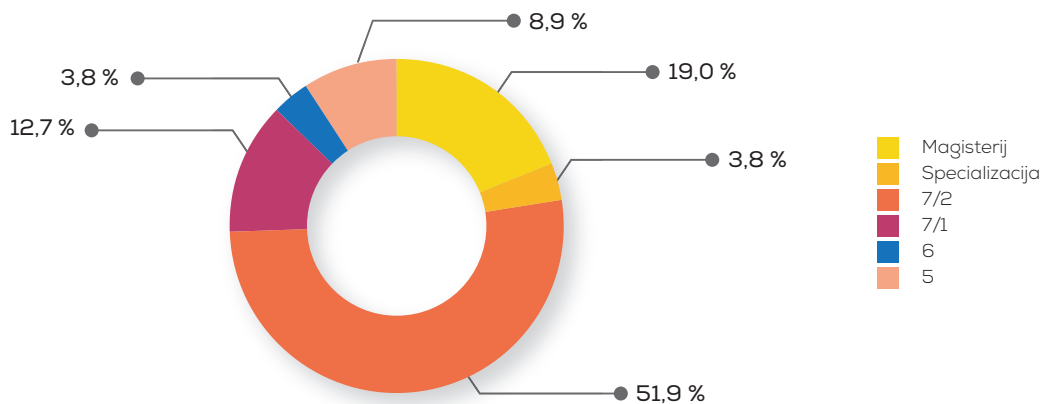
- agencija vse bolj uvaja način dela, ki zahteva stalno povezovanje tako med področji, kot tudi med uslužbenci, torej projektno delo oz. delo v timih postaja vse pogostejša oblika vsakodnevnih delovnih procesov agencije.

Na podlagi navedenega bo program izobraževanj agencije temeljil na treh vsebinsko različnih pristopih (tipih) in sicer:

- Z organizacijo izobraževanj za pridobitev mehkih znanj, kot je na primer ciljno vodenje in timsko delo, bo agencija začela razvijati osebne kompetence uslužbencev
- pripravila bo skupinska in individualna strokovna izobraževanja, v okviru katerih bo najboljše kadre občasno pošiljala na izpopolnjevanje v tujino,
- strokovna izobraževanja skupinskega tipa, ki bodo potekala v okviru organizacije predavanj tujih in domačih strokovnjakov doma.

Agencija ocenjuje, da je nujen obsežnejši program izobraževanj, če želi ohranjati korak z hitro spreminjajočo se industrijo.

Slika 39: Izobrazbena struktura zaposlenih na agenciji

Vir: AKOS

3.9.2 Informacijska podpora

V letu 2013 je programska ekipa agencije izvedla prilagoditev programske opreme, ki jo je zahtevala sprememba zakonodaje (obveščanje imetnikov dovoljenj o preteku dovoljenja) in sprememb, ki so bile posledica financiranja po dvanajstih in posledično spremenjene logistike, saj je isti imetnik dobil v enem letu več odločb o plačilu (celovita prenova modula ODOP - odločbe o plačilu). Sprogramirane so bile tudi dopolnitve pri zajemu kvartalnih in letnih vprašalnikov zaradi povečanih zahtev za varnost. Programska ekipa je redno podpirala nadgradnje kvartalnih vprašalnikov po smernicah področja za TK, ravno tako pa je sproti sledila pomembnim zahtevam ostalih uporabnikom - tako je bil na bil spletno stran integriran forum za debato o LTE razpisu, dodane so bile e-novice ipd.

V sklopu projekta »Prva faza pričetka e-poslovanja« se je nadaljeval prenos zadev v tekočo zbirko dokumentarnega gradiva, v katero se sedaj po navodilih Uredbe o upravnem poslovanju organizira dokumentarno gradivo tudi za nazaj, saj agencija do sedaj ni imela urejene tekoče zbirke, ki je obvezna. Hkrati s fizično se tudi digitalno v dokumentnem sistemu SPIS prenaša v e-tekočo zbirko.

Nadaljevanje projekta bo uvedba eArhiva in hkrati tudi gradnja fizičnega arhiva, saj tudi tega agencija nima. Z zunanjim partnerjem pripravljamo notranja pravila s ciljem akreditacije pri Arhivu Slovenije, kar je pogoj za prehod na eArhiv.

Izveden je bil varnostni pregled opreme in procesov agencije in narejen načrt odpravljanja pomanjkljivosti. Glavnino odpravljanja pomanjkljivosti bomo izvedli v letu 2014.

Informatika je tudi rutinsko izvajala posodobitve informacijskega okolja, kot na primer nakup novih računalnikov, posodobitev programskega okolja, antivirusna zaščita itd. ter nudila podporo sodelavcem.

3.9.3 Zagotavljanje javnosti dela agencije

Agencija je v letu 2013 v reševanje prejela 90 zahtev za dostop do informacij javnega značaja, kar je 8 manj kot v letu 2013. Z upoštevanjem odprtih zadev iz preteklega leta je bilo skupaj rešenih 91 zahtev.

Agencija je v 85 primerih prosilcu ugodila ter mu posredovala zahtevano informacijo. V 6 primerih je dostop do informacije zavrnila, ker informacija ni bila javno dostopna ali pa agencija z zahtevano informacijo sploh ni razpolagala. Agencija je zahtevke zavrnila na podlagi 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/2006-UPB2, 117/2006-ZDavP-2; v nadaljevanju: ZDIJZ) bodisi zaradi tega, ker se je zahteva za informacijo nanašala na še ne dokončane postopke, ali pa zato, ker je prosilec zahteval informacijo, ki je bila označena za poslovno skrivnost.

Zoper zavrnilne odločbe agencije so bile vložene tri pritožbe, ki so bile posredovane v reševanje Informacijskemu pooblaščenцу kot pristojnemu drugostopenjskemu organu. V dveh primerih je Informacijski pooblaščenec odločil, da mora agencija prosilcu omogočiti vpogled v dokument, pri čemer je agencija zoper eno od teh odločitev vložila tožbo na Upravno sodišče. Ker ima tožba suspenziven učinek, agencija prosilcu zahtevane informacije ne bo posredovala, dokler sodišče o tem ne odloči. Ena pritožba pa je v reševanju pri Informacijskemu pooblaščenцу in bo v njej odločeno v letu 2014.

Le v eni zadevi, kjer je agencija prejela obsežen zahtev (prosilci je zahteval dokumente vse od leta 2006 naprej), je bil instruksijski rok 20 delovnih dni podaljšan. Druge zadeve so bile rešene v okviru instruksijskega roka 20 delovnih dni.

Agencija je tudi redno in ažurno odgovarjala na novinarska vprašanja. V letu 2013 je prejela 118 zahtev novinarjev (lansko leto 145). Vse odgovore je posredovala v zakonsko določenem roku. Poleg tega je za čim večje razumevanje in podporo svojim stališčem organizirala formalne in neformalne oblike komuniciranja s parterji (npr. tiskovne konference, pozivi za so-

delovanje, javne predstavitve podzakonskih aktov, javne obravnave itd.), vodila proaktivne odnose z javnostmi, opravljala protokolarne aktivnosti ter posodabljala in nadgradila spletne strani.

3.9.4 Sodelovanje s slovenskimi in mednarodnimi institucijami

V preteklem letu je agencija sodelovala z organi, katerih delo se vsebinsko navezuje in posredno vpliva na njene odločitve: Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za promet, Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat RS za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto, Urad za varstvo konkurence, Urad za makroekonomske analize in razvoj, Urad za varstvo potrošnikov, PIC, Svet za elektronske komunikacije, Svet za radiodifuzijo, SIST, Statistični urad Republike Slovenije ter Banko Slovenije.

Na mednarodnem področju je bilo delo agencije usmerjeno v prvi vrsti na redno sodelovanje v organih in delovnih/projektnih skupinah na ravni Evropske Komisije (BEREC, COCOM, PDC, ERGP RSPG, RSC, EPRA, RBWG, RMMS), na ravni CEPT/ECC (predvsem v delovni skupini za upravljanje radiokomunikacijskega spektra (WGFM), načrtovanje uporabe spektra (WGSE), licenciranje (WGRA) ter pripadajočih projektnih skupinah, CEPT/CERP in njenih projektnih skupinah). Agencija je aktivno sodelovala tudi z Mednarodno telekomunikacijsko zvezo (ITU), Svetovno poštno zvezo (UPU), zvezo NATO, z regulatorji drugih držav ter ostalimi tujimi partnerji.

Posebej velja izpostaviti sodelovanje v Skupini evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC), saj je agencija v letu 2013 gostila plenarno zasedanje BEREC. Kot članica BEREC je agencija morala prevzeti celotno organizacijo dogodka, ki je potekal 2 dni. Zasedanja se je udeležilo več kot 30 delegacij regulatorjev evropskih držav ter predstavniki mednarodnih institucij. Ob robu plenarnega zasedanja je agencija pripravila še delavnico »Mediji v digitalnem svetu: evropska perspektiva«, na kateri so sodelovali tudi visoki predstavniki in strokovnjaki Evropske komisije (EK), Evropske zveze za radiodifuzijo (EBU) ter Evropske platforme regulatorjev s področja radiodifuzije (EPRA). Delavnice se je udeležilo 140 udeležencev, med njimi večina najvišjih predstavnikov evropskih regulatorjev za telekomunikacije in nekaterih medijskih regulatorjev, predstavniki slovenskih ponudnikov medijskih vsebin in storitev, oblikovalci politik in zainteresirana javnost.

3.9.5 Posebni projekti: SEE Digi.TV, koordinacija prehoda na digitalno televizijo v jugovzhodni Evropi

Mednarodni projekt SEE Digi.TV, namenjen harmonizaciji aktivnosti, povezanih s preходом na digitalno prizemno televizijo v državah iz širše soseščine Slovenije, je bil zasnovan že leta 2009, v času, ko so se v Sloveniji in v njenih najbližjih sosedah aktivnosti prehoda na digitalno televizijo bližale vrhuncu, hkrati pa se je vsaka od držav soočala še z veliko odprtimi vprašanji predvsem tehnične, pravne, finančne in komunikacijske narave. Lastnosti prizemnega oddajanja so zahtevale intenzivno mednarodno sodelovanje, ki je segalo od usklajevanja rabe radijskih frekvenc do izmenjave izkušenj glede izvedbenih vidikov prehoda in bolj v prihodnost usmerjene razprave o rabi digitalne dividende.

Vse te vidike je pod svojo streho združil projekt, za katerega je agenciji uspelo v partnerstvo nagovoriti predstavnike trinajstih ustanov, večinoma regulatorjev elektronskih komunikacij in/ali medijev, ter enega strateškega partnerja in enega

opazovalca iz desetih držav na območju Programa čezmejnega teritorialnega sodelovanja Jugovzhodna Evropa, financiranega s sredstvi Evropske unije. Ob Sloveniji so bile sodelujoče države še Italija, Avstrija, Madžarska, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija, Makedonija in Albanija. Organi programa so projekt odobrili v začetku leta 2011 in mu dodelili čez poldrugi milijon evrov evropskih sredstev, od tega agenciji skoraj 300.000 evrov. Ta sredstva so bila v večji meri porabljena za stroške dela, kar je agenciji med drugim omogočilo zaposlitev projektnih sodelavcev, ki so v hišo prinesli novo znanje. Del sredstev, ki so pripadla agenciji, je bil namenjen za izdelavo primerjalnopravne študije ureditve prehoda na digitalno televizijo, smernic za uporabo pravil o državnih pomoči ter analiz možnosti koriščenja digitalne dividende in uvajanja novih medijskih storitev. Preostanek pa je pokril organizacijo dogodkov, in sicer uvodnega sestanka projekta, nacionalne delavnice, namenjene lokalnim medijem, in dobro obiskane mednarodne konference, posvečene razpravi o problematiki digitalne ločnice, možnostih, ki jih ponuja digitalna dividenda, prihodnosti prizemne televizije in razmeram na drugih digitalnih platformah.

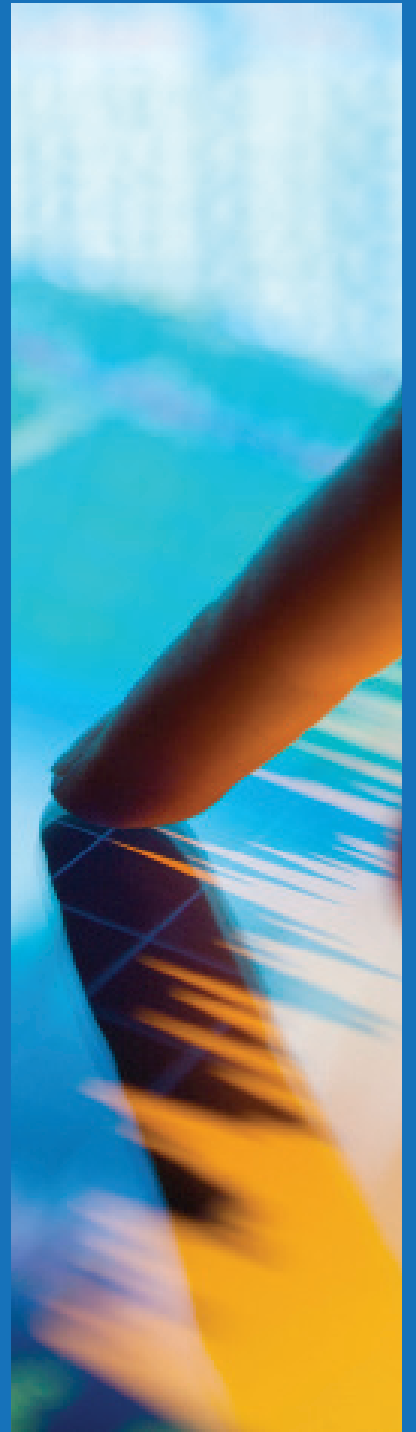
Kot vodilni partner je agencija koordinirala delovanje konzorcija od zasnove projekta do njegove končne realizacije, kar je vključevalo spremljanje izvajanja aktivnosti, nadzor kakovosti produktov, finančni in komunikacijski menedžment, upravljanje s tveganji, zastopanje projekta pred organi programa ter predstavljanje ciljev in dosežkov projekta mednarodnim organizacijam s področja medijskih politik in upravljanja z radijskim spektrom.

Audiovizualni observatorij Sveta Evrope je projektu in njegovim spoznanjem namenil deset strani posebne izdaje publikacije IRIS plus, posvečene digitalnemu prehodu. Novice o projektu sta spremljala in objavljala tudi platforma medijskih regulatorjev EPRA in združenje industrije s področja digitalne prizemne televizije DigiTAG. Koordinacija raziskovalnih politik za zahodni Balkan je SEE Digi.TV določila za projekt meseca aprila 2013 in o njem objavila obširno poročilo. Organi Programa Jugovzhodna Evropa so projekt izbrali za predstavitev na najpomembnejšem dogodku programa leta 2012. Istega leta je bil na regionalnem razvojnem forumu in seminarju za Evropo in države CIS Mednarodne telekomunikacijske zveze ITU v Varšavi predstavljen med izbranimi mednarodnimi pobudami na panelu, ki mu je predsedoval direktor Urada ITU za radiokomunikacije Francois Rancy.

Strokovnjaki ITU, kakor tudi predstavniki evropske zveze javnih radiotelevizij EBU so redno sodelovali na mednarodnih dogodkih projekta. Teh so se med drugim udeleževali tudi zastopniki globalnih blagovnih znamk s področja razvoja tehnoloških rešitev, proizvodnje opreme ter ponudbe in distribucije vsebin, kot so Panasonic, Samsung, Temcast, Enensys, Chello, RTL, Fox, UPC, ter predstavniki medijskih in telekomunikacijskih podjetij, regulatorjev in oblikovalcev medijskih politik iz območja regije.

Vsebinske aktivnosti projekta so se končale pomladi 2013 z ugotovitvijo konzorcija, da so bile vse naloge uspešno opravljene in cilji projekta doseženi. To so potrdili tudi organi Programa Jugovzhodna Evropa s sprejetjem in odobritvijo končnega poročila, ki ga je agencija v skladu s pravili programa oddala jeseni 2013. V tem obdobju je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor opravilo prvostopenjsko kontrolo porabe sredstev s strani agencije, ki jo je nadgradilo s t.i. nadzorom na kraju samem, to je v prostorih agencije, in izdalo pozitivno mnenje.

Projekt je prinesel vrsto konkretnih izdelkov, ki jih regulatorji uporabljajo pri svojem delu, denimo orodja za merjenje obveščeni javnosti o načrtovanih ukrepih, napotke za informacijske kampanje, financiranje raziskav javnosti in promocijskih spotov, tehnične specifikacije za digitalne sprejemnike, priporočila glede uvajanja tehnoloških rešitev, primerjalna merila in pregledne analize ureditev posameznih področij v regiji ter ocene ekonomskih potencialov za nove storitve. Med dosežki projekta pa velja v prvi vrsti izpostaviti vzpostavitev platforme regulatorjev, ki omogoča hitro izmenjavo izkušenj in reševanje problemov, ki zahtevajo mednarodno usklajevanje.

POSLOVNO POROČILO

4.1 PRAVNA PODLAGA

Agencija je kot pravna oseba javnega prava zavezana določilom o sestavi in predlaganju letnih poročil določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta (EKN). Pripravo tega računovodskega poročila določajo in urejajo predvsem naslednji predpisi:

- Zakon o javnih financah (Ur.l. RS št. 11/11-UPB4 in nadaljnji),
- Zakon o računovodstvu (Ur.l. RS št. 23/99 in nadaljnji),
- Navodilo o pripravi zaključnega računa in metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih (Ur.l. RS št. 12/01 in nadaljnji),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur.l. RS št. 115/02 in nadaljnji),
- Slovenski računovodski standardi (Ur.l. RS št. 118/05 in nadaljnji),
- Sklep o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Ur.l. RS št. 41/2013)

Predpisi se uporabljajo po naslednjem vrstnem redu: Zakon o računovodstvu, podzakonski predpisi, ki jih je izdal minister za finance in slovenski računovodski standardi. Računovodski izkazi agencije so sestavljeni v skladu z navedenimi veljavnimi predpisi.

Posloводство agencije mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu s SRS podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane velikosti sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov.

Računovodsko poročilo sestavlja bilanca stanja s prilogami:

- stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil,
- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov s prilogami,

- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti,
- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka,
- izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov,
- izkaz računa financiranja določenih uporabnikov,
- izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ.

Vsi navedeni izkazi in izjava so sestavni del tega poročila in so posredovani v prilogi.

4.2 FINANČNE POSLEDICE NEPOTRJENEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013

Agencija se v celoti financira iz plačil na podlagi obvestila (6. člen ZEKom-1), plačil za uporabo radijskih frekvenc (60. člen ZEKom-1), plačil za uporabo elementov številskega prostora (74. člen ZEKom-1), plačil izvajalcev poštne storitve (34. člen Zakona o poštne storitvah; ZPSto-2), plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (38. člen Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah; ZAVMS) ter plačil prevoznikov upravljavca javne železniške infrastrukture (18.e člen Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu; ZZelP-1).

Vsako od navedenih plačil se zavezancu odmeri tako, da se mu najprej določi število točk, nato pa se to število točk pomnoži z vrednostjo točke za posamezno vrsto plačila. Podlaga za odmero plačila so pravilniki o določitvi števila točk ter tarifa o vrednosti točke. Plačilo se zavezancu odmeri enkrat letno z odločbo o odmeri plačila, ki mu jo agencija izda in vroči po pravilih upravnega postopka.

Število točk se posameznemu zavezancu določi na podlagi pravil, ki jih v obliki podzakonskega predpisa sprejme pristojni minister ali agencija. Izjema je področje za železniški promet, kjer število točk določa zakon (2. odstavek 18.e člena ZZelP-1). Vrednost točke (velja za vsa področja) se določi v tarifi, ki jo sprejme agencija za vsako leto v obliki splošnega akta. Temeljno pravilo je, da mora biti vrednost točke oblikovana tako, da zbrana plačila krijejo načrtovane stroške, ki jih ima agencija z izvajanjem nalog in ciljev iz Programa dela po posameznih dejavnostih.

Potrditev letnega poročila agencije 2011 in potrditev letnega poročila 2012 ter s tem potrditev presežka posameznega leta predstavlja agenciji vir za investicije v leto 2013, potrjen finančni načrt 2013 pa predstavlja podlago za izvedbo vseh načrtovanih aktivnosti in podlago za zaračunavanje v tem letu.

Ker finančni načrt 2013 ni bil potrjen, se je glede na zakonska in podzakonska določila uporabljal finančni načrt za preteklo leto, za leto 2012, pri čemer se je agencija financirala po dvanajstinih.

Zaradi nepotrjenega letnega poročila 2011 in 2012 (v prvi polovici leta 2013) in zaradi nepotrjenega finančnega načrta 2013 so bile vse aktivnosti na agenciji v prvem polletju leta 2013 začasno ustavljene in so se opravljale zgolj redne delovne naloge in nujni

projekti. Investicije in večji projekti so se tako časovno zamaknili v drugo polovico leta 2013, oziroma na čas, ko bi bil finančni načrt leta 2013 sprejet s strani Vlade RS.

Agencija je izdajala odločbe o odmeri plačila za preteklo časovno obdobje za nazaj, za vsa tista plačila, kjer je bila veljavna tarifa za leto 2012. Za tarifo za medije to ni bilo mogoče, saj še ni bilo veljavne tarife, kar pomeni, da se te storitve niso zaračunavale. Področje za medije se začasno financira iz ostalih virov in tako v tem delu (kljub zakonski prepovedi prelivanja sredstev) prihaja do prelivanja sredstev.

Z vidika javnih naročil, ko mora agencija postopati po Zakonu o javnih naročilih, je izvedba načrtovanih projektov, ki jih predvideva področna zakonodaja nemogoča, saj so finančna sredstva agencije omejena (v kolikor se financira po dvanajstinah). V letu 2012 predstavljajo plače več kot 50 % celotnih odhodkov, preostalo so odhodki za redno delo agencije. Agencija tako nima veliko manevrskega prostora prerazporejanja sredstev, ravno tako agencija ne sme samovoljno razporejati presežek, tako da ti predstavljajo zgolj način premoščanja likvidnostnih težav. Poleg tega so postopki Zakona o javnih naročilih zamudni in v časovnem obdobju pol leta je nemogoče izpeljati vse zastavljene cilje.

V okviru finančnega načrta 2013 je agencija načrtovala 7,09 milijona € prihodkov in 7,49 milijona € stroškov, ter porabo presežka preteklih let. Glede na zadnji potrjen načrt leta 2012, je bilo načrtovano 5,54 milijona € prihodkov (s projektom DIGI TV) in 6,15 milijona € odhodkov. Razkorak med dvema načrtovanima obdobjema je tako pri prihodkih 1,55 milijona € in pri odhodkih 1,34 milijona €.

Realizacija projektov v letu 2013 je bila tako omejena zaradi likvidnostnih težav, agencija je morala definirati proritete naloge, saj vseh iz ZEKom-1 predvidenih nalog ni bila sposobna financirati. Poleg navedenega pa je bila dodatno težava likvidnost prve pol leta, saj so sredstva agencije komaj zadoščali za mesečne izdatke za plače in redne operativne stroške. Agencija je na navedeno opozorila tudi v okviru polletnega poročila. Restriktivna politika prve pol leta in poslovanje glede na finančni načrt 2012 z upoštevanjem proritetenih nalog v drugi polovici leta, ima za posledico v nadaljevanju prikazane rezultate agencije.

Druga finančna posledica je sprememba načrtovanih tarif. Zaradi nesprejetega PD za leto 2013 niso bile sprejete predlagane tarife, kar se odraža v višini plačil zavezancev. Zavezanci za plačila na podlagi obvestila (6. člen ZEKom-1) in zavezanci za plačila za uporabo elementov številkega prostora (74. člen ZEKom-1) bi morali v letu 2013 plačevati več, medtem ko bi morali zavezanci plačil za uporabo radijskih frekvenc (60. člen ZEKom-1) ter izvajalci poštnih storitev (34. člen Zakona o poštnih storitvah; ZPSto-2) v istem obdobju plačati manj.

Takšno stanje povečuje tudi operativne stroške agencije, saj se mora agencija financirati po dvanajstinah za nazaj, kar pomeni večkratno izdajanje odločb o odmeri plačila vsem zavezancem. Za agencijo je to pomemben dodaten operativni strošek. Poleg tega pa takšen način financiranja za nazaj bistveno poslabšuje dinamiko prihodkov in močno otežuje pokrivanje osnovnih stroškov. Agencija za razliko od večine ostalih evropskih regulatorjev nima dostopa do finančnih sredstev iz prejšnjih let brez potrditve Vlade RS.

4.3 RAČUNOVODSKI IZKAZI AGENCIJE

Računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvirne vrednosti. Sestavljeni so v evrih (€), zaokroženi so na celo število.

Slika 40: Bilanca stanja na dan 31.12.2013

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
SREDSTVA				
A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)		001	5.238.292	5.534.755
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	992.237	833.463
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	710.211	443.459
02	NEPREMIČNINE	004	4.989.497	4.944.487
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	1.188.111	1.041.033
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	4.505.460	4.373.993
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	3.368.598	3.150.714
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	18.018	18.018
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)		012	2.850.692	2.251.747
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	0	0
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	254.512	344.357
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	701.176	179.679
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	1.920	2.145
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	1.835.083	1.155.839
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	6.399	486.541
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	51.602	83.186
C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)		023	0	0
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)		032	8.088.984	7.786.502
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)		034	518.730	701.051
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	12.682	775
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	205.363	199.509
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	140.137	52.536
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	150.262	413.444
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	2.266	28.154
25	KRATKOROČNO OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	8.020	6.633
E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)		044	7.570.254	7.085.451
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	5.220.274	5.516.737
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	2.349.980	1.568.714
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
I. PASIVA SKUPAJ (034+044)		060	8.088.984	7.786.502
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

Slika 41: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 01.01.-31.12.2013

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	6.022.595	5.500.625
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	6.017.232	5.494.968
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	5.363	5.657
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	82.890	29.449
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	22.610	9.394
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	0	11.347
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	11.347
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	6.128.095	5.550.815
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	2.154.432	1.762.436
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	91.662	108.219
461	STROŠKI STORITEV	874	2.062.770	1.654.217
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	2.867.297	2.927.266
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	2.259.551	2.323.738
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	386.074	405.014
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	221.672	198.514
462	G) AMORTIZACIJA	879	0	0
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465,00	J) DRUGI STROŠKI	881	0	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	45	240
468	L) DRUGI ODHODKI	883	3	42
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	20.109	90.931
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	20.109	90.931
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	5.041.886	4.780.915
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	1.086.209	769.900
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0

del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)		1.086.209	769.900
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)		0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, nam enjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja		56.570	339.230
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)		78	77
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

Slika 42: Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka od 01.01.-31.12.2013

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	ZNESEK			
			Tekoče leto	Predhodno leto	FN 2012 potrjen	tekoče leto/ FN 2012 % realizacije
1	2	3	4	5		
I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)		401	6.140.694	5.457.624	5.542.990	110,78
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)		402	6.140.694	5.457.624	5.542.990	110,78
A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)		403	115.036	32.236	107.229	107,28
a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)		404	115.036	32.236	107.229	107,28
del 7400 Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo		405	115.036	32.236	107.229	107,28
del 7400 Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije		406	0	0	0	
b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)		407	0	0	0	
c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)		410	0	0	0	
d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)		413	0	0	0	
del 740 e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij		418	0	0	0	
741 f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije		419	0	0	0	
B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+428+429+430)		420	6.025.658	5.425.388	5.435.761	110,85
del 7130 Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe		421	5.523.513	5.288.609	4.970.167	111,13
del 7102 Prejete obresti		422	3.386	16.148	21.214	15,96
del 7100 Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki		423	0	0	0	
del 7141 Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe		424	379	2.516	4.500	8,42
72 Kapitalski prihodki		425	0	9.840	10.000	
730 Prejete donacije iz domačih virov		426	0	0	0	
731 Prejete donacije iz tujine		427	0	0	0	
732 Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč		428	0	0	0	
786 Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije		429	25.988	108.275	429.880	6,05
787 Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij		430	472.392	0	0	
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433+434+435+436)		431	0	0	0	
del 7130 Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu		432	0	0	0	
del 7102 Prejete obresti		433	0	0	0	
del 7103 Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja		434	0	0	0	
del 7100 Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki		435	0	0	0	
del 7141 Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe		436	0	0	0	

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	ZNESEK			
			Tekoče leto	Predhodno leto	FN 2012	tekoče leto/ FN 2012
1	2	3	4	5	potrjen	% realizacije
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	5.344.765	5.102.793	6.151.590	86,88
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	5.344.765	5.102.793	6.151.590	86,88
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	2.268.134	2.534.943	2.784.583	81,45
del 4000	Plače in dodatki	440	2.065.285	2.339.957	2.571.053	80,33
del 4001	Regres za letni dopust	441	52.072	12.348	54.668	95,25
del 4002	Povračila in nadomestila	442	148.467	165.121	153.520	96,71
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	0	0		
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0	0	
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0	0	
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	2.310	17.517	5.342	43,24
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	346.598	403.181	441.846	78,44
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	181.512	208.312	227.538	79,77
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	146.719	167.219	182.288	80,49
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.260	1.287	1.543	81,66
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	2.070	2.145	2.571	80,51
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	15.037	24.218	27.906	53,88
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	2.061.796	1.727.091	2.169.623	95,03
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	963.618	698.805	1.078.546	89,34
del 4021	Posebni material in storitve	455	64.494	38.001	33.045	195,17
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	123.737	123.805	123.391	100,28
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	34.569	32.037	46.170	74,87
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	182.475	185.132	270.842	67,37
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	270.671	281.837	215.100	125,83
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	46.812	23.203	44.800	104,49
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0	0	
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0	0	
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	375.420	344.271	357.729	104,95
403	D. Plačila domačih obresti	464	2.820	110	0	
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0	0	
410	F. Subvencije	466	0	0	0	
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0	0	
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	359.641	32.616	305.198	117,84
413	I. Drugi tekoči dom ači transferji	469	0	0	0	
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	305.776	404.852	450.340	67,90

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	ZNESEK			
			Tekoče leto	Predhodno leto	FN 2012 potrjen	tekoče leto/ FN 2012 % realizacije
1	2	3	4	5		
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	43.030	6.577	0	
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	30.798	25.000	-
4202	Nakup opreme	473	258.966	321.543	284.000	91,19
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0		
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	10.664	30.000	-
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0	5.000	-
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	374	0	-
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	1.800	31.146	96.340	1,87
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	1.980	3.750	10.000	19,80
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0	0	
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	0	0	0	
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0	0	0	
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0	0	0	
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	0	0	0	
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	795.929	354.831	0	
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0	0	-608.600	

4.4 RAČUNOVODSKE USMERITVE

Nepremičnine, naprave, oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za popravek vrednosti. Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški zamenjave/nadgradnje nekega dela opredmetenega osnovnega sredstva se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo ter če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

Amortizacija

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur.l. RS št. 45/05 in nadaljnji).

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena osnovna sredstva, ki jih je pridobila agencija, so izkazana po nabavni vrednosti, ki je zmanjšana za popravek vrednosti. Vsi ostali stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, torej ob nastanku.

Obveznosti

Kratkoročne obveznosti so ovrednotene v znesku iz ustreznih listin o nastanku poslovnega dogodka. Obveze za kratkoročne zaslužke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Terjatve

Terjatve se prevrednotijo zaradi oslabitve in odprave oslabitve. Terjatve se oslabijo, če obstaja utemeljen dvom v njihovo plačilo. Oblikujejo se posamično ali skupinsko na koncu leta, pri tem pa se izračunajo tako, da se prevrednotijo vse zapadle nezavarovane terjatve, ki so na dan 31. 12. starejše od leta dni. Popravki vrednosti zmanjšujejo knjigovodsko vrednost terjatve in povečujejo prevrednotovalne poslovne odhodke.

Prihodki

Prihodki se pripoznajo na podlagi zneskov navedenih na odločbah za posamezno vrsto plačila (frekvence, obvestila, pošta, številke), ki veljajo za obračunsko obdobje 2013.

Finančni odhodki, finančni prihodki

Obsegajo prihodke in odhodke od obresti vezanih denarnih sredstev in sredstev na podračunu pri MPJU. Prihodki se pripoznajo v obračunskem obdobju, na katerega se nanašajo.

4.5 POMEMBNEJŠA RAZKRITJA RAČUNOVODSKIH INFORMACIJ

Osnovna sredstva – skupina kontov 00 do 05

Zaradi nepotrjenega letnega poročila 2011 in 2012 in posledično nepotrjenega presežka, ki je vir za investiranje, agencija prve pol leta ni investirala v nabave osnovnih sredstev.

V letu 2013 je agencija izvedla za 304.742 € nakupov opredmetenih osnovnih sredstev. Agencija ni evidentirala novih nabav premoženjskih pravic (skupina kontov 00).

V letu 2013 je agencija povečala vrednost svojih zgradb v skupni višini 45.010 €. Povečanje se v glavnini nanaša na dobavo materiala in izdelavo prizidka v RNP Jeruzalem in na projekt PZI z nadgradnjo antenskega stolpa na Rašici (skupina kontov 021).

Agencija je v letu 2013 v okviru opreme največ sredstev namenila za nakup telekomunikacijske opreme in napeljav (nadgradnja antenskega stolpa, mikrovalovne zveze, rotatorji ...) skupno 217.428 €. V sklopu opreme so bila sredstva investirana tudi v računalniško opremo, opremo za hlajenje in ogrevanje ter v opremo za tiskanje in razmnoževanje (skupina kontov 040).

Agencija je na osnovi inventure izvedla odpis sredstev iz uporabe (neuporabna OS zaradi tehnične zastarelosti, uničena osnovna sredstva) v skupni vrednosti 137.195,81 €, neodpisana vrednost predstavlja 2.555,36 €.

Nabave osnovnih sredstev so opravljene v skladu s finančnim načrtom 2013, ki ga je sprejel direktor agencije (Vlada RS ga še ni sprejela), za kar smo koristili sredstva, ki so bila potrjena.

Redni letni popis je agencija opravila po stanju na dan 31. 12. 2013 upoštevajoč predpise ter interni pravilnik. Popisala je sredstva na lokacijah, ki jih ima agencija v upravljanju.

Agencija oziroma Republika Slovenija ima na nepremičnini v stavbi S7 vpisano lastninsko pravico na delu nepremičnin, medtem ko so za preostali del nepremičnine postopki v teku.

Kratkoročna sredstva

Agencija ima na Upravi za javna plačila odprt podračun enotnega zakladniškega računa, preko katerega se izvaja plačilni promet na elektronski način v skladu s predpisi, ki urejajo to področje. Agencija na dan 31. 12. 2013 izkazuje stanje denarnih sredstev na računu v višini 254.512 €.

Na dan 31. 12. 2013 ima agencija izkazano v bilanci stanja za 701.176 € kratkoročnih terjatev do zavezancev. 1.835.083€ terjatev ima do uporabnikov EKN (skupina kontov 14). Terjatve z naslova vezanih prostih denarnih sredstev - depozitov pri EZR znašajo 1.830.000 €, terjatev iz naslova obresti od depozitov pa 2.666 € (skupina kontov 14).

Kratkoročne terjatve za uporabo radijskih frekvenc, uporabo številok, terjatev na podlagi obvestila ter iz naslova poštnih storitev zavezanci vplačujejo na račun agencije. Tako je agencija v letu 2013 izkazovala terjatve do zavezancev na podlagi odločb o odmeri plačil za obvestila, radijske frekvence, številke in pošto na kotnih skupine 120 in prihodke iz navedenih odločb na kontih skupine 76, ločeno za posamezno vrsto plačila.

Agencija ima za 815.602 € terjatev (skupina kontov 12). Popravek vrednosti terjatev je oblikovan v višini 114.427 €, terjatve so starejše od leta dni (pred 1. 1. 2013) in za te bo agencija zaključila s postopki izterjave v letu 2014. Prevrednotenje terjatev je agencija prikazala kot prevrednotovalni poslovni odhodek, ki znižuje poslovni izid leta 2013. V letu 2013 je agencija nadaljevala z izterjavo zapadlih terjatev. Na podlagi ZEKom izvršbo denarnih obveznosti opravi davčni organ po postopku predpisanem za izvršbo davčnih obveznosti. Agencija je na podlagi prejetih plačil odpravila oslabitve že oblikovanih popravkov, kar je evidentirala med prihodke.

Agencija je opravila odpis terjatev do zavezancev zaradi zaključenega stečaja, likvidacije ali napačnega obračuna. Vsi odpisi terjatev znašajo 10.889,60 €.

Druge kratkoročne terjatve, skupaj v višini 6.399 € predstavljajo terjatve do ZZSZ za nego in boleznine nad 30 dni, (skupina kontov 17).

Aktivne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške, predvsem iz naslova zavarovanj, članarin in dostopa do baz podatkov v višini 51.602€ (skupina kontov 19).

Agencija ne izkazuje terjatev iz finančnih naložb.

Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti obsegajo obveznosti do zaposlenih v znesku 205.363 €, obveznosti do dobaviteljev v višini 140.137 €, druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja (obveznosti za plače II bruto, DDV december) v višini 150.262 € ter kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 2.266 € in kratkoročne obveznosti za prejete preduj-

me (za mednarodno koordinacijo frekvence) in varščine v višini 12.682€.

Pasivne časovne razmejitve v višini 8.020 €, predstavlja vnaprej vračunane stroške revizijskih storitev in kratkoročno odložene prihodke od obresti deponiranih sredstev (skupina kontov 29).

Obveznosti agencija poravnava v 30 dnevnem roku, v krajšem plačilnem roku pa samo v primerih poslovnega interesa agencije oziroma dogovorjenem kontu.

Od celotnih obveznosti v višini 140.137 € v Bilanci stanja na dan 31.12.2013, jih 97.856€, zapade v plačilo v letu 2014, ostale obveznosti so že zapadle in bodo plačane v letu 2014. Vzrok za neplačilo je pozen prejem faktur (tudi konec januarja 2014 za pretekli mesec).

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Agencija izkazuje obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, ki jih sestavljajo obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva. Stanje obveznosti se na dan 31.12.2013 ujema s stanjem sredstev v upravljanju, kar predstavlja 5.220.274 €.

V skladu s potrjenim finančnim načrtom za leto 2012 (FN 2013 na Vladi RS ni bil obravnavan) je agencija izvajala aktivnosti ki so predvidene glede na področno zakonodajo in glede na sprejet FN 2013 s strani vodstva agencije.

Kot je bilo navedeno že uvodoma zaradi nepotrjenega letnega poročila 2011 in 2012 in posledično nepotrjenega presežka, ki je vir za investiranje, agencija prve pol leta ni investirala v nabave osnovnih sredstev. Presežek leta 2012 in 2011 tako ni bil porabljen v takšnem obsegu, kot je agencija načrtovala.

Presežek v bilanci stanja predstavlja že razporejene (potrjene) presežke preteklih let ter nerazporejen (nepotrjen) presežek leta 2012 in presežek tekočega leta 2013 v skupni vrednosti 2.349.980 €. Presežek prihodkov obračunskega obdobja leta 2013 predstavlja 1.086.209 €.

Vlada RS kot ustanoviteljica razporeja presežek prihodkov nad odhodki. Za leto 2012 je tako razporedila del presežka in sicer 769.900€, del presežka leta 2012 ostane nerazporejen in sicer 339.230€.

Izvenbilančna sredstva in obveznosti

Agencija ne izkazuje izvenbilančnih sredstev /obveznosti.

Prihodki

Pravne podlage za pripoznanje prihodkov v letu 2013 so:

- Zakon o elektronskih komunikacijah (Ur. l. RS, št. 109/2012 in 110/2013, ZEKom-1),
- Splošni akt o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc (Ur.l.RS, št. 30/13 in nadaljnji),
- Splošni akt o načinu višine plačil za uporabo elementov oštevilčenja (Ur.l. RS, št. 31/13)
- Zakon o poštnih storitvah (Ur.l. RS št. 51/09 in nadaljnji),
- Pravilnik o načinu izračunavanja in plačevanja pristojbin za izvajanje poštnih storitev (Ur.l. RS št. 109/09 in nadaljnji),
- Tarifa o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo številke za leto 2012 (Ur.l. RS št. 11/12),
- Tarifa o plačilih za izvajanje poštnih storitev za leto 2012 (Ur.l. RS št. 11/12),
- Pogodba o zagotovitvi sredstev proračuna RS v zvezi s prenosom nalog regulatornega organa na področju železniškega prometa z Ministrstva za promet na agencijo,
- Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (Ur.l. RS št.87/2011),
- Zakon o železniškem prometu (Ur.l.RS št. 11/12 in nadaljnji)
- Pravilnik o načinu izračuna plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.

Agencija ustvarja prihodke iz naslova opravljanja dejavnosti, ki ni pridobitna. Agencija je ustvarila transferne prihodke iz drugih javnofinančnih institucij za financiranje regulatornega organa železnice, prihodke od prodaje proizvodov in storitev (frekvence, številke, pošta, obvestila, SEE Digi TV projekt – ERDF, ki se je v letu 2013 zaključil), ter prihodke od prodaje blaga in materiala (poštne nalepke). Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki je bil sprejet oktobra 2011 nalaga agenciji dodatne pristojnosti, opredeljuje pa tudi nov dodaten vir financiranja, vendar agencija, kljub finančnem načrtu rebalansa leta 2012, in finančnem načrtu leta 2013 ni realizirala prihodkov iz tega naslova, saj predlagana dokumenta, še nista bila obravnavana in potrjena na Vladi RS. Agencija v računovodskih izkazih za leto 2012 ni vnaprej vračunala prihodke iz tega naslova, kljub temu, da so v poslovnih knjigah že izkazani vsi odhodki obdobja, ki se na te prihodke nanašajo. Agencija bi šele ob potrjenem finančnem načrtu in potrjeni tarifi obračunala prihodke saj obstaja velika verjetnost izpodbijanja teh odločb s pravnimi sredstvi, če bi jih izdali ob nepotrjeni tarifi. Agencija tudi nima pravne podlage za obračunavanje akontacij iz naslova plačil.

Agencija v okviru Programa za Jugovzhodno Evropo vodi projekt Digi TV. Projekt se je začel v prvi četrtini leta 2011, zaključek pa je bil v letu 2013. Iz tega naslova agencija realizira prihode, odhodke, obveznosti ter terjatve.

Agencija je realizirala celotne prihodke po načelu nastanka poslovnega dogodka v višini 6.128.095 €. 98 % prihodkov predstavljajo prihodki od prodaje proizvodov in storitev, preostalo predstavljajo prihodki od poštnih nalepk, finančni prihodki ter drugi prihodki.

Prihodki od prodaje poštnih nalepk, v višini 5.363 €, predstavljajo pokritje stroškov agencije za izdajo poštnih nalepk v skladu z ZPSto-1. Finančni prihodki agencije znašajo 82.890 € in se nanašajo na prihodke iz prejšnjih obdobj za financiranje regulatornega organa železnice – na leto 2012, na povrnitev stroškov EU za službene poti in na obresti iz naslova nalaganja presežkov denarnih sredstev v zakladnico RS

Slika 43: Prihodki od prodaje proizvodov in storitev

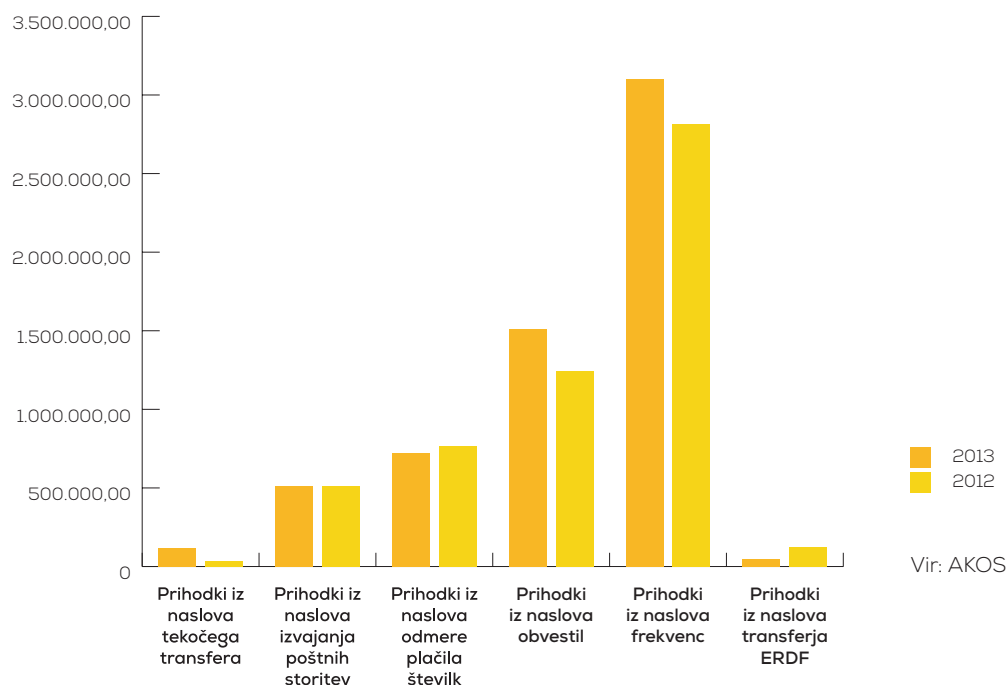
	2013	2012
Prihodki iz naslova tekočega transfera	115.036,37	32.235,82
Prihodki iz naslova izvajanja poštnih storitev	510.150,40	510.150,40
Prihodki iz naslova odmere plačila številok	722.727,40	769.371,78
Prihodki iz naslova obvestil	1.513.127,55	1.234.658,00
Prihodki iz naslova frekvenc	3.106.526,66	2.816.130,45
Prihodki iz naslova transferja ERDF	49.627,14	123.421,78
SKUPAJ PRIHODKI	6.017.231,52	5,494,986.23

Vir: AKOS, *fakturirana realizacija

Iz strukture prihodkov po vrstah plačil je razvidno, da znašajo prihodki od plačil za uporabo radijskih frekvenc 52 %, sledijo prihodke od plačil na podlagi obvestila v višini 25 %, prihodki od plačil za uporabo številok 12 % in od plačil za izvajanje poštnih storitev v višini 8 %, glede na celotne prihodke od prodaje. Ostalo so prihodki iz naslova tekočega transferja in iz naslova SEE Digi TV ERDF projekta.

Na področju regulatornega organa za železniški promet s strani zakonodajalca so bile izpeljane vse aktivnosti za financiranja le tega tako za leto 2013 kot 2012. Založena sredstva, ki so bila prerezporejena iz drugih virov so bila tako v celoti povrnjena.

Slika 44: Prihodki od prodaje proizvodov in storitev fakturirana realizacija grafično

Ker Vlada RS ni potrdila Programa dela in finančnega načrta leta 2013 vsi načrtovani prihodki niso bili realizirani.

Vrednosti točk za frekvence, obvestila, številke, pošto so na ravni leta 2012 (prikazano v spodnji tabeli), prihodki pa ne glede na navedeno niso isti (prikazano v tabeli prihodki po denarnem toku realizacija 2013). Prihodki iz naslova tekočega transferja so primerjalno z letom 2012 višji, saj so bile zaračunani in plačani vsi stroški nastali v letu 2012, medtem, ko so bili v letu 2012 zaračunani in plačani stroški samo za prve štiri mesece.

Slika 45: Gibanje tarif v letih 2009 do 2014 (načrtovano)

vrsta tarife	2009	2010	2011	2012 zadnje veljavne tarife	2013 nepotrjene tarife	2014 finančni načrt
na podlagi obvestila-po ZEKom-1	1,24	1,24	1,24	1,24	1,26 (+1,61%)	1,26
na podlagi obvestila CENTER ZA INVESTICIJE*						0,42
za uporabo elementov oštevilčenja	1,13	1,13	1,13	1,13	1,18 (+4,42%)	1,18
za uporabo radijskih frekvenc	1,09	1,09	1,09	1,09	0,97 (-11,01%)	0,97
za izvajanje poštinskih storitev	10,09	10,09	10,09	10,09	9,58 (-5,05%)	9,58
za izvajanje medijskih storitev	-	-	-	-	2,2	1,67
za izvajanje železniškega prometa prevozniki**	-	-	-	-	9,39 + 1,14 % od zaračunane uporabnine	8,37 + 1,02 %
za izvajanje železniškega prometa upravljavec**	-	-	-	-	9,39	8,37

Vir: AKOS

Slika 46: Prihodki po načelu denarnega toka

prihodki po načelu denarnega toka	FINANČNI NAČRT 2012	realizacija 2012	FINANČNI NAČRT 2013 NEPOTRJEN sept 2013	realizacija 2013	FINANČNI NAČRT 2014 PREDLOG
Prihodki iz naslova izvajanja poštних storitev	504.250	504.500	484.340	510.150	483.982
Prihodki iz naslova odmere plačila številik	680.909	661.355	737.777	452.887	753.745
Prihodki iz naslova obvestil	1.203.883	1.238.971	1.526.181	1.431.262	2.005.461
Prihodki iz naslova frekvenc	2.574.525	2.878.539	2.806.122	3.069.050	3.295.963
Prihodki od prodaje blaga in storitev - poštne nalepke	6.600	5.244	6.400	5.424	6.000
Prihodki od medijev			730.630		627.343
Prihodki - železnice			171.384	54.740	153.460
Prihodki od administrativnih stroškov javne dražbe					1.161.000
Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne	4.970.167	5.288.609	6.462.834	5.523.513	8.486.954
Odstopanje realizacije glede na načrt		106 %		85 %	

Vir: AKOS

V finančnem načrtu leta 2013 je agencija predlagala spremembo tarif in s tem prihodkov, saj naj bi plačila krila stroške, ki jih ima agencija z izvrševanjem določb posameznega področnega zakona. Pri izračunu tarif je agencija načrtovala pokrivanje stroškov glede na načrtovane cilje naloge oziroma projekte. Agencija je v letu 2012 natančno spremljala porabljene kadrovske in finančne vire na posameznih nalogah in projektih, zato je v letu 2013 v skladu s temi podatki načrtovala v planu stroškov in temu prilagojenemu planu prihodkov ustrezne korekcije.

Najpomembnejša sprememba je bila povečanje prihodkov na področju upravljanja z radiodifuznimi frekvencami, regulacijo radijskih medijev in regulacijo AV medijev, ki so bili v prejšnjih letih prenizko vrednoteni. To korekcijo je izvedla z novim aktom, znotraj katerega je uvedla povečanje števila točk na področju upravljanja s radiodifuznimi frekvencami. Posledično je načrtovala znižanje prihodkov na področju upravljanja z vsemi ostalimi frekvencami. Skupna vrednost točke (tarifa) za frekvence bi se tako znižala, kot je navedeno v zgornji tabeli.

V skladu s novim vrednotenjem stroškov je Agencija načrtovala tudi znižanje tarife za pošto in , zvišanje tarife za obvestila in elemente oštevilčenja. Sočasno s tem je bila spremenjena tudi področna zakonodaja, agencija je hkrati ob načrtovani spremembi tarif zaradi spremembe zakona izdala Splošni akt o načinu izračuna plačil za radiodifuzne frekvence, ki je začel veljati v maju 2013. V okviru frekvenc je nastala sprememba pri dodeljenem številu točk glede na posamezen vir. Znotraj celotnega vira frekvenc (fm, dvbt, fiksne, mobilne, ostale - letalske, ladijske) se je obveznost razporedila med tiste zavezanca, kjer je nastala.

Posledica uveljavljenega Splošnega akta, ki glede na zakonske okvire ni odvisen od potrditve Letnega plana in neuveljavljenih sprememb na vrednostih točk je Agencija na iz naslova frekvenc in pošte realizirala višje prihodke.

Prihodki iz naslova izvajanja poštnih storitev so bili na isti ravni kot v letu 2012, medtem ko so bili prihodki iz naslova odmere plačila številka za 6 % nižji primerjalno z letom 2012. Zaradi spremembe ZEKom-1 v decembru 2012 in posledično zaradi spremenjenega načina obračuna plačila na podlagi obvestila (iz načina razvrstitve operaterjevega letnega prihodka iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma storitev v razrede, v način določitve točk, ki se jih pomnoži z vrednostjo točke, s tem, da je število točk nominalno enako 0,1 % letnega prihodka iz naslova izvajanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma storitev na ozemlju RS) so prihodki iz tega naslova višji za 22 %.

Plačila za uporabo radijskih frekvenc

Plačila za uporabo radijskih frekvenc so vezana na odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki jih izdaja agencija na zahtevo vlagateljev. Zahteve po uporabi frekvenčnega prostora precej nihajo, ker sta način in izkoriščenost spektra odvisna od tehnološkega razvoja, možnosti investiranja posameznih vlagateljev in tržnega povpraševanja. Na navedene parametre agencija nima vpliva. Vrednost točke je v letu 2013 bila določena v višini tarife 2012 in je znašala 1,09 € in je nespremenjena glede na prejšnje leto.

Plačila za uporabo številka

Vrednost točke je znašala 1,13 €.

Plačila za izvajanje poštnih storitev

Višina plačila posameznega izvajalca poštnih storitev je zmnožek števila točk, ki so določene v skladu s 3. členom pravilnika in vrednosti točke ob izdaji sklepa. Vrednost točke za leto 2013 je bila določena v višini tarife iz leta 2012 in je znašala 10,09 €.

Plačila za medije

Plačila za medije v letu 2013 niso bila realizirana zaradi nepotrjenega Progama dela in finančnega načrta leta 2013. Ker ni bilo definirane tarife tudi v letu 2012 (nesprejet rebalans 2012) se agencija ni mogla financirati na način stare tarife in dvanajstih porabe preteklega leta. Tako ni bilo realiziranih 1,18 milijona € (450.000 v letu 2012 in 730.630 € v letu 2013). Področje se je tako financiralo iz drugih virov, posledično so bile zaradi zamika financiranja v toku leta 2013 aktivnosti na večini področij omejene.

Odhodki – skupina kontov 46

Na kontih skupine 46 se izkazujejo stroški in odhodki določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta. Na kotnih te skupine se ločeno izkazujejo stroški in odhodki po posameznih vrstah. Podlaga za nastanek stroškov je potrjen finančni načrt za leto 2012.

Celotni odhodki agencije predstavljajo 5.041.886 € in so primerjalno z letom 2012 za 5 % višji. Agencija v nadaljevanju razkriva le posamezne stroške, ki v strukturi celotnih stroškov predstavljajo pomemben delež.

Stroški materiala (pisarniški material, časopisi, električna energija, strokovna literatura ipd.) znašajo 91.662€. (konti skupine 460).

Stroški storitev (čiščenje, računovodske in revizorske storitve, pravno svetovanje, tekoče vzdrževanje, stroški službenih potovanj, stroški telefonskih storitev, reprezentanca, sejnine svetov, storitve raziskav, študij in analiz ter podobno) znašajo 2.062.770 € (konti skupine 461). Med navedenimi stroški predstavljajo večji delež stroški storitev raziskav, študij, analiz, izdelave modelov, dostopov do baz podatkov, tekočega vzdrževanja komunikacijske opreme in računalnikov, plačila za delo preko študentskega servisa, sejnina svetov, izdatki za strokovno izobraževanje zaposlenih. Stroški reprezentance znašajo 64.585 €.

Amortizacija ne predstavlja stroška, temveč se knjiži v breme sredstev v upravljanju.

Stroški dela znašajo 2.867.297 € (konti skupine 464).

Finančni odhodki znašajo 45 € (konti skupine 467).

Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitev terjatev iz poslovanja so izkazani v višini 20.109 € (konti skupine 469). Terjatve se prevrednotujejo zaradi oslabitve in odprave oslabitve, če obstaja utemeljen dvom v njihovo plačilo. Oblikujejo se na koncu leta, za vse zapadle nezavarovane terjatve, ki so na dan izdelave zaključnega računa starejše od leta dni. Popravki vrednosti tako zmanjšujejo knjigovodsko vrednost terjatve in povečujejo prevrednotovalne poslovne odhodke. Osnova za oblikovanje popravka vrednosti terjatev je sklep direktorja.

Agencija je na podlagi potrjenega rebalansa finančnega načrta leta 2011 izvedla projekt vzpostavitve in obratovanja testnih DVB-T2 omrežij. Za postavitev testnih omrežij je agencija, na javnem razpisu, najela zunanjega izvajalca, ki je zagotovil več oddajnih točk, postavil DVB-T/T2 oddajnike in skrbel za obratovanje testnih omrežij. V letu 2013 je bilo tako iz tega naslova realiziranih za 56.570 € stroškov, ki so se pokrivali iz presežkov preteklih let. Projekt je bil v letu 2013 zaključen.

V zvezi s stroški je povezan tudi projekt izdajanja odločb po dvanajstinah. Ker je časovno in finančno zahteven ga agencija

prikazuje posebej. Delo je predstavljalo:

- dodelavo obstoječe programske opreme in testiranje, saj je bil obstoječ informacijski sistem načrtovan za zaračunavanje enkratnih plačil, (izvedeno delo po avtorski pogodbi 7,6 Človek Mesec ali ČM dela),
- izdajo odločbe v več svežnjih, namesto 10.000 odločb je agencija izdala približno 28.000 odločb,
- stroške tiskanja, vročanja odločb po ZUP v višini 7000 €,
- administriranje izdajanja odločb, kar je zahtevalo 5 ČM dela,
- občasna pomoč študenta.

Agencija se je zaradi navedenega spopadala z resnimi likvidnostnimi težavami, saj je bilo obdobje nastanka stroška pred izdajo odločb o odmeri plačila in s tem plačila. To obdobje je premostila s presežki preteklih let in s restriktivno politiko izvajanja aktivnosti.

Tak način dela ni učinkovit, saj povzroča veliko nejevolje pri zavezancih, ki prejmejo več odločb po nekaj deset evrov. Glede na to, da ima agencija veliko zavezancev (čez 1000) glavnino prihodkov pa predstavljajo plačila nekaj deset operaterjev je tak način dela negospodaren.

4.6 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI

Rezultat poslovanja je razlika med prihodki in odhodki, doseženimi v obračunskem obdobju. V pravilniku o razčlenjevanju prihodkov in odhodkov je določeno, da se ugotovljeni presežek določenega uporabnika najprej porabi za kritje morebitnega presežka odhodkov nad prihodki iz preteklih let in šele preostanek se lahko razporedi za namene v skladu s področnimi predpisi. Presežek prihodkov nad odhodki leta 2013 znaša 1.086.209 €, presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja tekočega leta, pa 56.570 €.

Agencija pripravlja finančni načrt na podlagi denarnega toka, na tej podlagi je oblikovana tudi točka, kar vlada vsakokrat potrди. Oblikovanje finančnega načrta po denarnem toku določa Zakon o Javnih financah, Zakon o računovodstvu in Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov. Zaključni račun agencija, upoštevajoč zakonodajo, pripravlja po denarnem toku in po fakturirani realizaciji. Vlada RS potrjuje presežek oziroma primanjkljaj glede na Izkaz prihodkov in odhodkov (po nastanku poslovnega dogodka), kar se knjigovodsko evidentira v dobro sredstev v upravljanju. Glede na dejstvo, da je zakonodaja na področju računovodenja javnih financ določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta oblikovana tako, da presežki predstavljajo vir za investicije v naslednjem letu, je oblikovanje presežka za agencijo nujno (vsaj v višini stroškov amortizacije), saj predstavlja vir za nove nabave v naslednjem letu. Stroški amortizacije v letu 2013 predstavljajo 666.253,24 €.

Agencija je ocenjene obračunske presežke leta 2013 v višini 660.000 € in presežek leta 2012 v višini 340.000 upoštevala pri izračunu tarif za leto 2014, kar je razvidno iz predloga finančnega načrta za leto 2014, ki je v vladni proceduri.

Vzrok za nastanek presežka je predvsem v tem, da so bile vse aktivnosti v prvem polletju začasno ustavljene in so se opravljale zgolj redne delovne naloge in nujni projekti. Investicije in večji projekti so se tako časovno zamaknili v drugo polovico leta 2013, oziroma na čas, ko bi bil finančni načrt leta 2013 potrjen.

4.7 PRIHODKI IN ODHODKI PO NAČELU DENARNEGA TOKA (PRILAGOJEN IZKAZ)

Celotni realizirani prihodki so bili glede na načrtovane prihodke višji za 11 %. Vzrok za višjo realizacijo je spremenjen način obračuna na viru obvestila in spremenjen način obračuna na viru frekvence DVB-T in FM. Podrobno je to razloženo pod prihodki v tekstu zgoraj.

Celotni realizirani odhodki glede na načrtovane odhodke so bili nižji za 13 %. Vzrok odstopanja zadnjega potrjenega plana leta 2012 in realizacije 2013 so nižji stroški plač in drugih izdatkov zaposlenim (sredstva za plače v letu 2012 so bila načrtovana v skladu s Kolektivno pogodbo za javni sektor in dogovorom o ukrepih na področju plač v javnem sektorju, vključevala so tudi stroške plač na projektu DIGI TV), nižjih stroški materiala in storitev v višini 5 % ter nižji investicijskih odhodkih v višini 32 %.

Prvotno načrtovani projekti iz finančnega načrta 2013 se niso izvajali, nekatere projekte bo agencija izvedla kasneje in sicer v letu 2014 (NGN in GOŠO, NGN BU model Digitalna agenda, eapek+, NGN model za trg 7, regulacijo ločenega računovodstva, USO razpis...) podrobno je vsebina navedena v programu dela in finančni načrt leta 2014.

Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe

4020 Pisarniški in splošni material in storitve

V to skupino izdatkov sodi 13 vrst stroškov npr. pisarniški material in storitve, čistilni material in storitve, založniške in tiskarske storitve, časopisi, revije, knjige in strokovna literatura, stroški prevajalskih storitev, računalniške storitve, računovodske, revizorske in pravno-svetovalne storitve, izdatki za reprezentanco ipd.

V letu 2013 je agencija realizirala 963.618 € stroškov pisarniškega in splošnega materiala ter storitev. Največji stroške iz tega naslova je strošek raziskav, študij, analiz, izdelava modelov v višini 595.059 €. To vključuje plačilo rednih stroškov agencije in plačilo storitev enkratne projektne narave npr. plačilo storitev telemetrije, storitev dostopa do posnetkov slovenskih radijskih programov in podatkov o predvajani glasbi, stroški za JR za mobilne storitve (4G), izdelavo NGN modela, vzpostavitev in obratovanje testnega DVB-T/T2 omrežja ter ostali stroški.

4024 Izdatki za službena potovanja

Glavnina potnih nalogov je iz naslova službenih poti Bruselj, Berc in projekta mednarodne koordinacije. V prvi polovici leta 2013 so bile vse aktivnosti na službenih poteh zmanjšane na minimum zaradi likvidnostnih težav.

4029 Drugi operativni odhodki

V to skupino odhodkov sodi 27 vrst odhodkov npr. Stroški konferenc, seminarjev in simpozijev, plačila avtorskih honorarjev, podjemnih pogodb, plačila preko študentskega servisa, sejnine, izdatki za strokovno izobraževanje, sodni stroški, storitve odvetnikov, notarjev, članarine v mednarodnih organizacijah ipd.

Agencija je realizirala stroškov iz naslova drugih operativnih odhodkov v znesku 375.420 €. Ti stroški zajemajo predvsem stroške avtorskih honorarjev (za programiranje) v višini 70.706 €, plačila študentskega servisa v višini 93.734 €, 76.137 € je bilo namenjeno za izobraževanje zaposlenih. Stroški mesečnih nagrad oziroma sejin svetov SEK in SRDF znašajo skupaj 63.126 €. Vsi stroški obeh svetov so višji in znašajo 70.426 €, kar vključuje tudi stroške reprezentance in ostalih stroškov.

Svet agencije je bil konstituiran konec leta 2013 in tem letu še ni imel seje, tako da stroškov iz tega naslova agencija ne beleži.

Investicijski odhodki

V letu 2013 investiranje v prvi polovici leta ni bilo možno, zaradi nepotrjenega presežka leta 2011 in 2012 (kar predstavlja vir investicij) ter zaradi likvidnostnih težav. Investiranje se je sprostilo šele v drugi polovici leta in sicer izdelava prizidka v RNP Jeruzalem, projekt PZI z nadgradnjo antenskega stolpa na Rašici. Agencija je investirala v nakup opreme v skupni vrednosti 258.966 €, v navedenem sklopu nabav je največ sredstev namenila nakupu računalniške opreme, nabavi telekomunikacijske opreme in napeljav (nadgradnja antenskega stolpa, mikrovalovne zveze, rotatorji,...).

Dogodki po dnevu Bilance stanja

V letu 2014 sta dva dogodka po Bilanci stanja, ki ne vplivata na računovodske izkaze za leto 2013, lahko pa bi vplivala na izkaze leta 2014. Prvo predstavlja tožba iz naslova delovno pravne zakonodaje, drugo pa upravni spor na podlagi izdane odločbe o odmeri plačila. Stroški, ki bi lahko bremenili agencijo iz tega naslova, še niso znani.

po pooblastilu št. 0202-1/2014/4- z dne 12.2.2014

Sonja Mis

vodja financ in računovodstva

Ljubljana, februar 2014

Številka: 0100-6/2013/6

Poročilo neodvisnega revizorja

Poročilo neodvisnega revizorja

Vladi Republike Slovenije, ustanoviteljici Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, Ljubljana, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2013, izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter priloge k računovodskim izkazom in druge pojasnjevalne informacije.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo teh računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi ter za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizije smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj proči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim računovodskim izkazom, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства, kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije za leto, končano 31. decembra 2013, v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi.

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na pojasnila v točki 4.2.

V novembru 2011 je začel veljati Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (ZAvMS), ki v 38. členu določa, da mora Agencija izvrševati svoje pristojnosti v skladu z ZAvMS, zaveznici pa morajo poravnovati letne zneske na osnovi izračuna, ki ga predpiše minister, pristojen za področje elektronskih komunikacij. Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (v nadaljevanju MIZKŠ) je izdalo Pravilnik o načinu izračuna plačil. Iz 4. člena Pravilnika je razvidno, da se vrednost točke za posamezno leto določi s tarifo, ki mora biti najkasneje do 31. oktobra tekočega leta predložena v soglasje Vladi RS skupaj s programom dela in finančnim načrtom za prihodnje koledarsko leto ter revidiranimi računovodskimi izkazi za preteklo koledarsko leto. Agencija je predlog tarife v decembru 2012 poslala v

potrditev na MIZKŠ. Do datuma izdaje revizorjevega poročila o računovodskih izkazih za leto 2013 Agencija ni prejela soglasja Vlade RS na predlagano tarifo, zato ni izdajala ošteb zavezancem za plačilo tarife za leti 2012 in 2013. Zaradi neizdaje soglasja na predlog tarife Agencija v računovodskih izkazih za leti 2012 in 2013 ni pripoznala prihodkov v ocenjeni višini 1,8 mio EUR. Izvajanje pristojnosti na osnovi ZAvMS se zato začasno financira iz ostalih virov.

Naše mnenje v zvezi s poudarjeno zadevo ni prilagojeno.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije je izlekla letno poročilo za poslovno leto 2013 v skladu z zahtevami Zakona o javnih financah, Zakona o računovodstvu in Sklepa o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije.

Informacije v poslovnem poročilu so skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Katarina Sitar Šuštar
pooblaščenka revizorka
partner

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

Ljubljana, 27. februar 2014

